

Nr. 43 - Juni 1999
11e jaargang
Verschijnt 4x per jaar
Prijs per stuk Hfl 6,-

LIMBURGS SCHUTTERSTIJDSCHRIFT

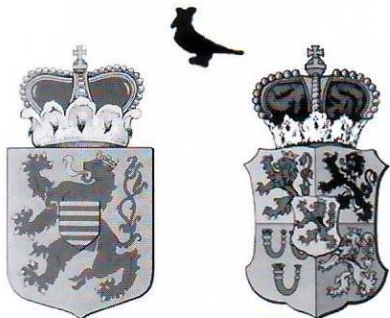

BRAND IMPERATOR
HARTVERWARMEND, HET HELE JAAR DOOR.

Het 'Limburgs Schutterstijdschrift'

Het Limburgs Schutterstijdschrift is een uitgave door en onder auspiciën van de stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburgen (S.A.S.).

Abonnementen

Het Limburgs Schutterstijdschrift verschijnt 4x per jaar.
Abonnementsprijs Hfl 25,- / BF 480 per jaar bij vooruitbetaling.
Losse nummers à Hfl 6,- / BF 115 excl. Hfl 3,- / BF 60 verzendkosten.

Bankrelaties

Nederland: Rabobank,
rekeningnr. 12.22.15.125
Postbank rekeningnr. 2878343
België: Gemeentekrediet van
België Agentschap Kinrooi,
rekeningnr. 068-2059877-12.

Redactie-adres en nieuw abonnement

Brouwerslaan 25
6093 GG Heythuysen.

Grafische techniek

drukkerij sinds 1935
LIMBURGSCHЕ POST ^B_V
Beegden

Voorbehoud

Plaatsing van een artikel in dit tijdschrift houdt niet in, dat de inzichten van de schrijver worden gedeeld door de redactie.
Bij overname van artikelen is bronvermelding vereist.

De redactie stelt het algemeen belang boven het persoonlijk belang en behoudt zich daarmee het recht voor om aangeboden teksten te wijzigen, in te korten of zelfs niet te plaatsen.

ISSN: 1382-0893.

BESTE SCHUTTERS-VRIENDEN,

Op deze pagina vindt U steeds de datum vermeld voor inzending van Uw kopij. Houdt U zich aan deze datum, aangezien U anders het risico loopt dat Uw artikel slechts verkort wordt weergegeven of pas in een volgend nummer zal verschijnen.

Op 15 mei werd het Limburgse Schutterswezen aangenaam verrast met een artikel in Dagblad De Limburger waarin chemicus L. Nevels uit Panheel en enkele andere deskundigen bevestigen dat het lood dat onze schutterijen verschiëten niet gevaarlijk is voor het milieu. Jaren geleden hebben wij meerdere malen soortgelijke geluiden laten horen en in het Limburgs Schutterstijdschrift hebben wij aangetoond dat het lood dat onze schutterijen verschiëten nauwelijks tot bodemverontreiniging kan leiden. De zienswijze van de heer Nevels en de andere deskundigen moet het bestuur van de OLS-Federatie toch voldoende steun geven om de wapens weer eens op te pakken tegen het Ministerie van Milieu. Met de steun van deze deskundigen, het provinciebestuur en met nieuwe verkiezingen in het vooruitzicht moet het toch mogelijk zijn om de Hollandse ambtenaartjes te overtuigen dat het lood uit de uitlaat van de auto ander lood is als het lood dat onze schutterijen verschiëten. We zullen hierop beslist terugkomen in een volgende uitgave van het Limburgs Schutterstijdschrift. Overigens getuigt het antwoord van het ministerie op het standpunt van de heer Nevels en de uitspraak dat vertegenwoordigers van de OLS-Federatie zelf hebben ingestemd met de huidige regelgeving, van weinig respect voor de burgers in dit land.

Groot feest zal er zijn in Reuver, Susteren, Waubach en St.-Huibrechts-Lille waar gestreden wordt op respectievelijk het OLS, het ZLF, het Dreiländereck Schuttersfeest en het LDS. Moge de weergoden alle organisatoren goed gezind zijn en hun schuttersfeest tot een feest voor allen maken.

Europarlementariër Mevrouw Ria Oomen-Ruijten neemt het op voor de Europese schutters in ons blad. Ria Oomen is niet alleen een veelgeziene gast op de schuttersfeesten, maar weet ook haar mannetje onder de buks te staan.

Schutterijen die nog behoefte hebben aan een aantal exemplaren van het Extra nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift (uitgegeven in juni 1998), kunnen dit vooraf schriftelijk en/of telefonisch opgeven bij het redactie-adres. Het ophalen kan geschieden bij de stand van het Limburgs Schutterstijdschrift op het OLS-Feestterrein.

Ik wens U veel leesplezier toe.

Wim Pijpers, Hoofdredacteur.

Het volgende nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift zal in september a.s. verschijnen. Kopij en advertenties kunnen aangeleverd worden tot uiterlijk 1 augustus bij het redactie-adres.

Bij de voorpagina: In 1991 maakte schutterij St.-Joseph Waubach op deze nostalgische wijze haar opwachting op het Oud-Limburgse Schuttersfeest. Schutterij St.-Joseph Waubach gaf daarmee een nieuwe dimensie aan het Oud-Limburgs Schuttersfeest. Dit jaar is schutterij St.-Joseph Waubach de organisator van het Dreiländereck Schuttersfeest dat op 12 september gehouden zal worden in Waubach en waar een 70-tal schutterijen uit Duitsland, het Frans- en Duitstalige deel van België en Zuid-Limburgse schutterijen zullen deelnemen. Een echte aanrader!

EUROPESE ACTIE VOOR ONZE SCHUTTERS

Het is een absolute eer wanneer je wordt gevraagd door de Europese Gemeenschap van historische Schutterijen, de Europese Schuttersfederatie, waar ook onze Limburgse schutters bij zijn aangesloten, hen van dienst te zijn. Het voltallig dagelijks bestuur met een heuse Graaf als President, toog daarvoor naar Maasbracht, om bij ontvangst met koffie en vlaai, hun Europees wenspakket door te spreken. De uitnodiging om in het Limburgs Schutterstijdschrift verslag te doen van mijn ervaringen met ons eigen Limburgse Schutterswezen grijp ik dan ook met beide handen aan.

Nieuw leven voor de schutterijen

Geboren en getogen in ons Limburg, krijg je de belangstelling voor de schutterij als het ware met je genen mee. De feesten, de mooie pakken, de muziek, het hoort bij het leven van een dorp. Eenmaal volwassen ontdek je andere dimensies aan het schutterswezen. De broederschap, voor mij ook zusterschap die een bindende factor is in de gemeenschap. De tradities die er zijn of weer in ere worden hersteld en die ons veel leren over het samenleven van onze voorouders. Feest in het dorp, rondom de schutterij, is een feest van de gemeenschap, een evenement waar jong en oud, meestal in familieverband, viert maar ook organiseert.

Ik stel vast dat de schutterij weer leeft, opnieuw wortel schiet in de samenleving. Er is meer belangstelling van de media. De verslaggeving door Omroep Limburg van het Oud-Limburgs Schuttersfeest heeft zeker bijgedragen tot een bredere bekendheid van het Limburgse Schutterswezen met de zware buks. Het is nu zaak om die belangstelling en de in ere herstelde tradities vast te houden. Dat kan enkel wanneer de gemeenschap bij de schutterij betrokken blijft. Een uitdaging voor elke vereniging.

Schutters en politiek

Meer en meer heeft de politiek en de regelgeving invloed gekregen op het functioneren van het schutterswezen. De discussies over het lood in het milieu en de daarmee gepaard gaande gevolgen voor de schootsvelden en de toch kostbare plaatsing van kogelvangers, grijpen diep in. Onderzoeken hebben uit-

gewezen dat de loodproblemen op zijn minst sterk overtrokken zijn. Niettemin worden onze schutterij dagelijks geconfronteerd met de consequenties van het Haags beleid. Het zou toch zo veel eenvoudiger kunnen, sluit een convenant met de verenigingen over het percentage dat opgeruimd moet worden en het probleem is oplosbaar. Dat het opruimen van het lood voor de vereniging ook gewin oplevert, moet de beleidsmakers tot nu toe zijn ontgaan.

De discussie over het lood blijft voor mij onbegrijpelijk, zijn we wel zo zeker van het uitloggen, dus de negatieve effecten op het grondwater? En hoe zat het ook al weer met onze drinkwaterleidingen, waren die dan niet van lood?

Kan mij bovendien iemand aangeven waarom in de laatste Europese wet over het drinkwater ook de Nederlandse regering nog aandrang op een overgangstermijn van tenminste 10 jaar voor de vervanging van de loden drinkwaterleidingen? Logisch, nee dus.

Vrouw en schutterij, het kan verkeren

Begin tachtiger jaren, als lid van de Tweede Kamer, was ook ik ge-

Europarlementariër Ria Oomen is niet alleen een vast bezoeker van het OLS, ook bij veel kleinere schuttersfeesten is zij een vaak geziene gast. Ria Oomen zal geen kans voorbij laten gaan als ze kan schieten met de zware buks.

schokt door de schriftelijke vragen van een collega die in het kader van de Wet op de Gelijke behandeling eiste dat vrouwen als schutters werden toegelaten. Emancipatie is prima, maar een dergelijk feministisch gedrag was zeker op dat moment buiten de orde. In de tussentijd is heel wat gebeurd. Vrouwen hebben in de meeste schutterijen een plaats gevonden. Naast ons eigen OLS is er nu ook een dames-OLS.

Willen we dat zo laten?

Er is toch werkelijk geen historische rechtvaardiging te vinden voor het uitsluiten van damesschutters op het OLS. Omdat ik van mening ben dat het Limburgse Schutterswezen een gemeenschapsgebeuren, een groot familiegebeuren is, voor man én vrouw, jong en oud, kunnen we als de toekomst ons lief is niet langer vrouwen uitsluiten van meedoen.

Mijn ideaal is één groot Oud-Limburgs Schuttersfeest waarin mannen én vrouwen samen sportief strijden voor "D'n Um". De toekomst zal ons zeker ooit gelijk geven. Binnen niet al te lange tijd zullen op het OLS vrouwen meestrijden. In de tussentijd zal ik mijn warme sympathie aan het dames-OLS blijven geven. Onze strategie moet echter gericht zijn op dat ene OLS voor allen.

Terug naar Europa

Samenwerking is noodzakelijk, ook voor schutterijen. De Europese schutters hebben bij de Europese Commissie een goed uitgewerkt voorstel ingediend met het verzoek om te helpen bij de internationale samenwerking. In Nederland, België en Duitsland kunnen we de kosten van de uitwisseling met enige goede wil nog voor eigen rekening nemen. Dat is lastiger voor bijvoorbeeld een land als Polen. Uitwisseling, weten van elkaar, kennisbevordering en voorlichting en het intensievere betrekken van de schuttersjeugd is iets waar de Europese Unie bij behulpzaam kan zijn.

Samen met de oud-president van de Europese Schutters, de heer Otto van Habsburg, heb ik toegezegd om mij volledig in te zetten om het verzoek van de schutters te ondersteunen.

Ria Oomen-Ruijten.

DE "VROUW ONDER DE OLS-SCHIETBOMEN"

Op 20 maart j.l. verscheen in dagblad *De Limburger* een artikel getiteld "Vrouwen 'stap voor stap' naar de OLS-schietbomen", waarin journalist Guus Urlings stelt dat de dames langzaam maar zeker oprukken in de richting van de OLS-schietbomen. Urlings baseert zijn mening op gesprekken met enkele prominente bestuurders uit de Limburgse Schutterswereld. Diegenen die al wat langer in de Limburgse Schutterswereld meelopen, dienen te weten dat de werkelijkheid toch wat anders in elkaar zit. Het proces 'vrouw onder de OLS-schietbomen', werd ruim 35 jaar geleden ingezet en heeft tot nog toe bij slechts drie schuttersbonden geleid tot het mogen meeschieten van dames in de A-zestallen tijdens bondsschuttersfeesten. Er zijn in totaal negen schuttersbonden en het is nog maar de vraag of de andere zes schuttersbonden ook zullen besluiten om hun dames te laten meeschieten in A-zestallen tijdens hun bondsschutterfeest. Daarmee is nog niet eens de beslissing genomen over het meeschieten van dames tijdens het OLS.

Na de Schuttersbond Eendracht Maakt Macht en de Midden-Limburgse SchuttersBond heeft onlangs ook de Schuttersbond Juliana besloten dat dames deel kunnen uitmaken van de A-zestallen tijdens bondsschuttersfeesten.

Einddoel van de drie schuttersbonden is de 'vrouw onder de OLS-schietbomen' te krijgen. In april 1999 heeft de Schuttersbond Maas en Kempen besloten dat de dames tijdens bondsschuttersfeesten mee mogen schieten in een B-zestal (!) Ofschoon OLS-President Frans Wolters ook een voorstander is van de 'vrouw onder de OLS-schietbomen', zegt hij dat het nog te vroeg is om te juichen. Volgens hem zal het nog enige tijd duren alvorens ook de andere schuttersbonden een dergelijk besluit kunnen en zullen nemen. De structuur en werkwijze van de schuttersbonden waarborgen immers een gedegen inspraak en besluitvorming.

Met name in Zuid-Limburg zijn nogal wat schutterijen die hun statuten moeten wijzigen alvorens dames lid kunnen worden van de schutterij. Vandaar dat het nu nog te vroeg is om ook al het meeschieten van de dames tijdens een OLS ter discus-

sie te stellen. Het wijzigen van de statuten is een aangelegenheid waarbij alle leden van een schutterij betrokken zijn. De tegenstanders van de 'Vrouw onder de OLS-schietbomen' kunnen daarom de gehele besluitvorming behoorlijk vertragen.

Feit is wel dat met de komst van OLS-President Frans Wolters het probleem van 'de vrouw onder de OLS-schietboom' een hogere prioriteit heeft gekregen binnen het OLS-Federatiebestuur. De voorgangers van de huidige OLS-President, Leo Jans evenals Lei Stals, waren ook persoonlijke voorstanders van de 'vrouw onder de OLS-schietbomen'. Helaas moesten zij al snel na hun installatie constateren dat een dergelijk voorstel niet kon rekenen op een meerderheid. Mogelijk dat door het grote succes van het Limburgs Dames Schuttersfeest en een proces voor de Commissie Gelijke Behandeling de mening heeft doen wijzigen bij vele bestuurders.

Iedereen die bekend is met het Limburgse Schutterswezen, weet dat men sneller en gemakkelijker een berg verplaatst dan dat er overeenstemming wordt bereikt in de discussie over de 'vrouw onder de OLS-schietbomen'. Mochten de discussies en een eventueel positief besluit toch 'vrouwen onder de OLS-schietbomen' opleveren, zo zullen veel dames vervolgens op tegenwind kunnen rekenen binnen hun eigen schuttersbond of schutterij, aldus werd mij verzekerd. De gevestigde orde en de tradities staan er garant voor dat er niet snel 'vrouwen onder de OLS-schietbomen' zullen komen.

Pessimisten denken zelfs dat de kans groter is dat het onderwerp 'vrouwen onder de OLS-schietbomen' een breuk binnen de OLS-Federatie kan bewerkstelligen. Zij stellen dat de 'vrouw onder de OLS-schietbomen' niet de enige reden is, een nieuwe modernere organisatiestructuur voor de OLS-Federatie is ook een wens die al langer bij velen leeft. Elke schutterij die een OLS of LDS heeft georganiseerd, weet dat er een grote behoefte is aan een gedegen en vakkundige ondersteuning van de OLS-Federatie en dat is waar het al jaren aan schort.

Riet Fleuren-Swinkels voorzitter van de Stichting LDS: "Wij zijn vóór samenwerking".

De moeizame besluitvormingsprocedure over de 'vrouw onder de OLS-schietbomen' zal in het voordeel werken van de Stichting Limburgs Dames Schuttersfeest. Het zal haar positie nog verder verstevigen. Zoals bekend kan het Limburgs Dames Schuttersfeest (LDS) zich verheugen in een toenemende belangstelling en de mogelijkheden om dit schuttersfeest verder uit te bouwen zijn nog lang niet uitgeput.

Jeanny Savelkoul van schutterij St. Jan uit Nieuwstadt mocht in 1999 voor het eerst meeschieten in een B-zestal tijdens het bondsschuttersfeest te Illikhoven.

Naast het feit dat het LDS voorziet in een bepaalde behoefte, spreekt ook het organisatietalent van het stichtingsbestuur menigeen aan. Ofschoon de onderhandelingspositie van de stichting LDS daardoor sterker is geworden, blijft voorzitter Riet Fleuren realistisch en is de opstelling van haar en het stichtingsbestuur een van samenwerking en niet van tegenwerking.

Een meer voor de hand liggende oplossing, waarbij alle partijen hun voordeel kunnen doen, is om het Limburgs Dames Schuttersfeest en haar stichting op te nemen in een nieuw op te stellen structuur van de OLS-Federatie.

Het handhaven van het LDS in september onder de supervisie van de OLS-Federatie kan een en ander alleen maar ten goede komen. Door gebruik te maken tijdens een LDS van de OLS-schietbomen, kan ook de 'vrouw onder de OLS-schietbomen' haar schiettalenten tonen.

Onder geen enkele voorwaarde mag de oplossing gezocht worden in het uitbouwen van het OLS-feest om de vrouwen daar hun LDS te laten schieten. De organisatie van een OLS-Feest wordt toch al met het jaar moeilijker.

Samenvattend zou ik willen zeggen dat de 'vrouw onder de OLS-schiet-

bomen' er zeker zal komen, zeker met het enthousiasme van OLS-President Frans Wolters. Wanneer het er ook maar even op lijkt dat ook zijn pogingen zullen mislukken, dan is het beter om maximale aandacht te geven aan het wijzigen van de OLS-organisatiestructuur. De opname van het LDS in deze nieuwe organisatiestructuur mag daarbij zeker niet vergeten worden.

Tradities zijn er om gekoesterd te worden, maar als men een boom niet van tijd tot tijd snoeit dan zal de boom zijn kracht en identiteit verliezen. Dat geldt ook voor een OLS-schietboom.

Wim Pijpers.

DE LAATSTE BONDSSCHUTTERSFEESTEN VAN DEZE EEUW

Op 29 augustus 1999 worden twee van de laatste bondsschuttersfeesten van deze eeuw georganiseerd: in Roggel zorgt schutterij St. Petrus voor het bondsfeest van de Midden-Limburgse Schuttersbond. De andere locatie is Holtum. Aan schutterij Servaasbank van de Bond Berg en Dal komt de eer toe het allerlaatste bondsfeest in deze eeuw te houden in Heer-Maastricht. Van de Holtumse schutterij ontvingen wij een uitgebreide toelichting voor hun feest.

De uit 55 personen bestaande schutterij "St. Martinus" opgericht in 1712 en afkomstig uit het 1200 zielen tellende Borner kerkdorp Holtum, maakt samen met 23 andere verenigingen deel uit van de Schuttersbond Eendracht Born/Echt. De grootste successen behaalde de vereniging in de jaren '70 en '80. Zij werd 13 maal in successie kampioen van de bond. Begin jaren '90 liep het ledental terug: verhuizingen en natuurlijk verloop waren hier debet aan.

Vanaf 1993 is de schutterij letterlijk nieuw leven ingeblazen met de oprichting van een trompetterkorps; het ledental is weer aangegroeid tot een acceptabel aantal. Deze noodzakelijke metamorfose vergde een grote financiële adering en mede door de organisatie van dit bondsfeest hoopt men weer op het juiste spoor te komen. Dit feestweekeinde zal geopend worden op vrijdagavond 27 aug. door de "Schintaler". Vervolgens zal op de zaterdag daarna een zogenaamd "alternatief schuttersfeest" georganiseerd worden, waarvoor reeds een klein 20-

tal alternatieve schutterijen zich aangemeld heeft. Deze schutterijen kennen de gebruikelijke samenstelling met drumband, vaandel, koning, officieren en geweerdragers, maar hoeven niet groot in aantal te zijn. De kleding mag bestaan uit oude uniformen en de presentatie dient zo karnavalesk mogelijk te zijn. Zij wedijveren met elkaar bij de presentatie van de koningsparen, vaandelhangen en zaagwedstrijd voor bielemannen, mooiste, lelijkste en meest grappige koning en koningin, mooiste en ludiekste geheel, grootste en "zaatste" schutterij. Deze zaterdag wordt opgeluisterd door het befaamde orkest "De Dorsvlegels" uit Amstenrade.

Op zondag 29 aug. zal het 4e en tevens laatste schuttersfeest van de Bond Eendracht van deze eeuw georganiseerd worden met de bekende onderdelen.

Het feest zal noodgedwongen over twee locaties verdeeld worden; het schietterrein is even buiten het dorp, terwijl de overige wedstrijden op het voetbalveld georganiseerd worden.

Terwille van een vlotte afwerking zal evenals in 1993 met bussen gependeld worden tussen de twee terreinen. Nu maar hopen dat de weergoden gunstig gezind zijn.

Peter Peeters,
2e secr. St. Martinus Holtum.

Print ter aankondiging van het bondsfeest te Holtum.

LOODPROBLEMATIEK EN KOGELVANGER: EEN TUSSENTIJDSE BESCHOUWING

In de afgelopen jaren zijn de loodproblematiek en de mogelijke oplossingen hiervoor regelmatig aan de orde geweest. Thans tekent zich met de Circulaire "Traditioneel schieten" de methode om de continuïteit te waarborgen steeds duidelijker af. Het is zaak dit scenario van een solide fundament te voorzien zodat het niet te zijner tijd onderuit kan worden gehaald.

De loodbelasting

Met name sinds 1995 voert de regering en het Ministerie van VROM in het bijzonder een beleid dat de loodbelasting in de bodem moet tegengaan. Als reactie hierop liet de OLS-Federatie een onderzoek uitvoeren, dat uitwees dat de loodbelasting in de grond te verwaarlozen is, mits de bodem niet nat is of in bosgebied ligt. Desalniettemin bleef de overheid op maatregelen aandringen, die de hoeveelheid lood in de bodem zouden terugdringen.

Gaat het goed met het milieu ?

Het Nederlandse milieu is schoon, maar de kwaliteit van de natuur in ons land gaat achteruit. Dat blijkt uit een studie van het gerenommeerde weekblad Elsevier. Hierin wordt vermeld dat de milieubeweging telkens doemscenario's heeft gebruikt om de bevolking in haar greep te houden, zoals de verzuurde bossen en het nooit bewezen broeikas-effect.

Er moet verschil worden gemaakt tussen natuur en milieu. De natuur is de hoeveelheid groen. Deze blijft qua omvang goed op peil, maar wordt kwalitatief minder.

De belangrijkste oorzaak van de verminderde kwaliteit is niet een eventuele vervuiling, maar de bevolkingstoename, niet alleen in Nederland, maar wereldwijd gezien. Het milieu daarentegen is de leefomgeving en die is sinds medio jaren tachtig weer schoon. Inmiddels verdienen zoveel mensen hun brood aan "milieu" dat problemen voor de toekomst verzonnen moeten worden. Zo'n probleem is de bodemvervuiling, waar nog nooit een mens aan is dood gegaan en waarover veel deskundigen verklaren dat we veel rotzooi gewoon kunnen laten zitten omdat de natuur er wel raad mee weet. Jaarlijks wordt in Nederland 1 miljard gebruikt om de natuur op peil te houden en maar liefst 20 miljard gulden besteed aan het milieu (aan mogelijke problemen voor de toekomst, waarvan we niet weten of ze een probleem zullen vormen).¹

De Belgische situatie

Of de Belgen de berichten over het milieu of andere richtlijnen erop na houden, feit is dat de Belgische minister Kelchtermans zich heeft laten overtuigen dat de schutterijen geen vergunning nodig hebben om een

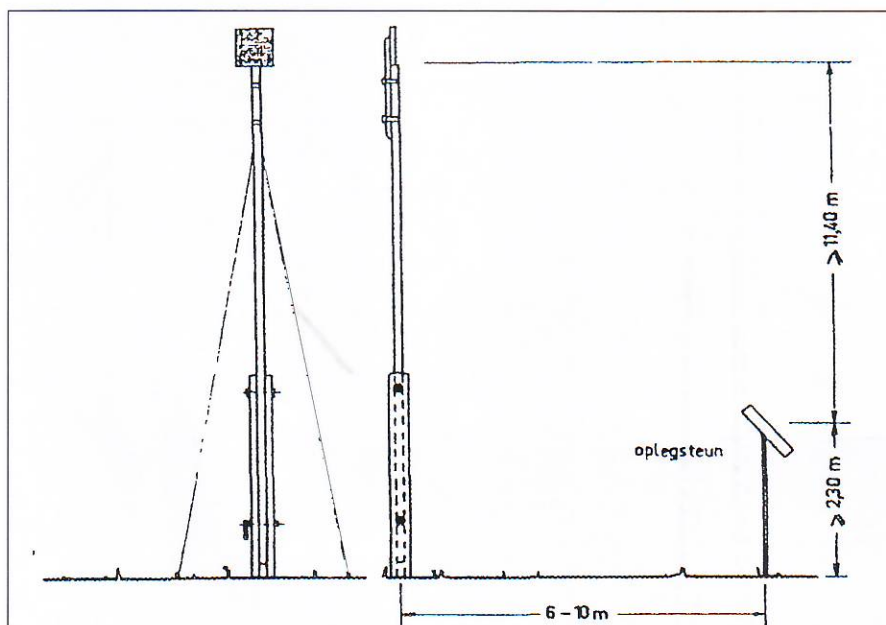
schietwedstrijd te organiseren. In de gemeente Kinrooi deed zich de situatie voor dat het gemeentebestuur oordeelde dat een vergunning noodzakelijk was. De raad werd teruggefloten door de minister die besliste dat deze aanvraag niet nodig was. Een en ander zou worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Hoe anders is het gesteld met de illegaal -zonder vergunning- gebouwde bouwwerken, die thans in groten getale afgebroken worden. Hieronder vallen tevens enkele schutterslokalen, die bij het schietterrein opgetrokken zijn.

Revival van de kogelvanger

Omdat de overheid blijft aandringen op maatregelen heeft de kogelvanger, die reeds bij diverse schutterijen in gebruik is, wederom opgang gemaakt. Diverse proeven met verbeterde modellen en het zogenaamde Dyneema-doek om de kogels te stoppen werden uitgevoerd en een nieuw type kogelvanger werd op de markt gebracht. Het geluid van deze generatie kogelvangsters, verkrijgbaar bij Swentibold in Susteren en Jansen Products in Borkel en Schaft bleek echter bijzonder hard. Dat er een probleem met het geluid is, is alom erkend. Niet voor niets is een speciale "Werkgroep Geluidsproblematiek Schutterijen" in het leven geroepen onder voorzitterschap van gedeputeerde drs. C. de Waal. Hierin zijn de OLS-Federatie, gemeenten, de Provincie, het Ministerie van VROM en de Inspectie Milieuhygiëne vertegenwoordigd.

Afspraken over de regelgeving

Het samenwerkingsverband tussen de OLS-Federatie en de Provincie stemt beslist hoopvol. Feit is echter dat op nationaal niveau enkele wetten bestaan over de toegestane geluidshinder (Circulaire "Schietlawai" 1979). Mag deze wetgeving in Limburg terzijde geschoven worden!? In Nederland is het namelijk zo dat de regering wetten uitvaardigt; de toetsing van deze wetten ligt bij de rechter, met als hoogste instantie de Raad van State. Zo kunnen de besluiten van het gemeentebestuur (zoals een schietvergunning) door de rechterlijke toetsing worden aangetast, indien ze onrechtmatig zijn.² Positief in dit opzicht is dat door de werkgroep

De opstelling van het schieten op de hark met de schietboom zoals deze door de Limburgse schutterijen gebruikt wordt. Afbeelding 11 uit de Circulaire "Traditioneel schieten" 1999.

aansluiting gezocht is bij de wetgever. De nieuwe regelgeving is opgesteld in overleg met de Raad van State en moet leiden tot een publicatie in de Staatscourant, waarin alle van overheidswege genomen besluiten gepubliceerd worden.

Afhankelijk van het schootsveld

Als zich in het schootsveld open water bevindt of als dit een waterwingebied is, moeten altijd maatregelen getroffen worden. Als de intensieve valzone (waar de meeste kogels terecht komen) uit bos bestaat, dan dient ook hier een kogelvanger te komen, omdat de schutters door dat bos geen 90% van de kogels terug kunnen vinden. Het rapen van de kogels (mits 90% wordt teruggevonden) is nog steeds een aanvaard alternatief. Ook hiervoor worden ook voorschriften gegeven. Afhankelijk van de lokale omstandigheden kan evenwel ook een kogelvanger worden voorgeschreven indien een schootsveld niet overzichtelijk is. Een en ander staat te lezen in de nieuwe circulaire "Traditioneel Schieten" 1999 van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM).³

Circulaire "Traditioneel Schieten" 1999

Als het schieten op meer dan 12 dagen per jaar plaatsvindt dienen de grenswaarden uit de Circulaire "Schietslawaaï" (1979) als richtlijn genomen worden. Het bevoegd gezag kan hier echter vanaf wijken, mits dit gemotiveerd wordt. Als op een locatie minder dan 12 keer per jaar geschoten wordt dan kan ontheffing verleend worden en kan de vergunningverlener grenswaarden vaststellen. De argumentatie om van de Circulaire "Schietslawaaï" af te wijken kunnen zijn:

- Er zijn in de afgelopen 10 jaar geen klachten geweest over dit schieten
- Als door het plaatsen van de kogelvanger het geluid niet essentieel toeneemt (max. 3 dB)
- Er niet intensiever geschoten wordt
- Er niet in de buurt van een stiltegebied geschoten wordt

Het risico van de beroepsprocedure

Zo heeft de vergunningverlener, in casu de gemeente, de mogelijkheid om af te wijken van de circulaire "Schietslawaaï" (1979), mits dit onderbouwd wordt.

De eerste beroepsprocedure moet echter uitwijzen of de schutterswereld de geluidsnormen mag overschrijden. Pas dan wordt duidelijk of het zorgvuldig opgebouwde scenario bestendig wordt. Als de rechter cq. de Raad van State de uitgevoerde plannen afwijst staan de Limburgse schutterijen met lege handen. De verwachting is evenwel dat de regelgeving zodanig is dat hiermee de meeste problemen op voorhand ondervangen zijn.

Geluidmetingen

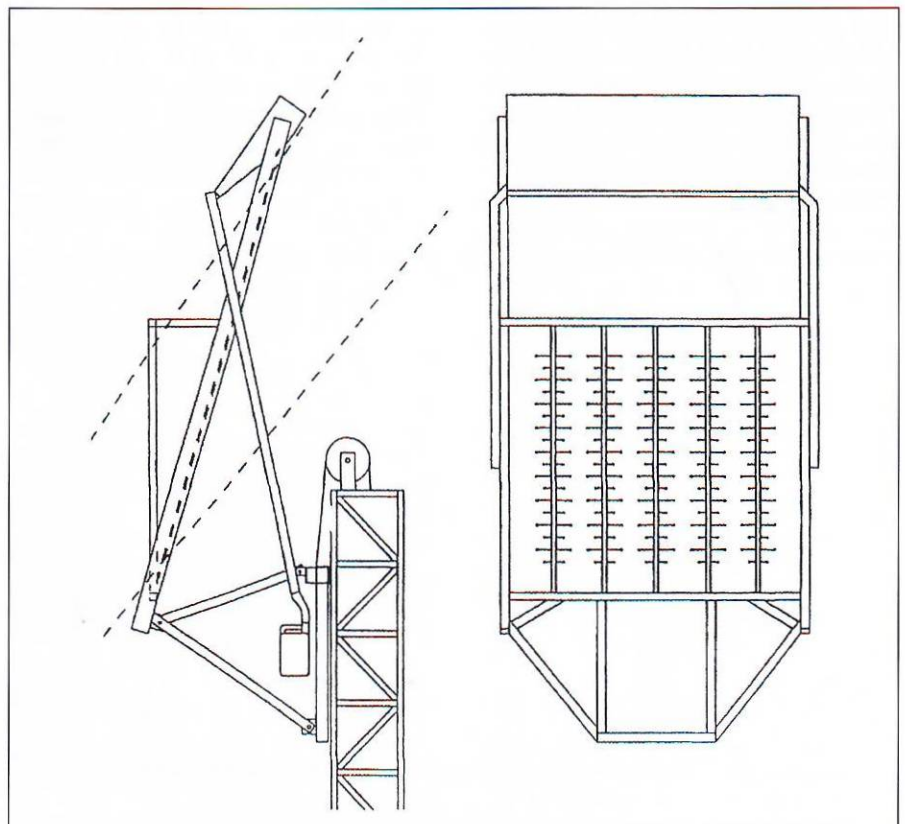
Bij een aanvraag voor een vergunning om te mogen schieten zal een onderzoek verlangd worden naar het schietslawaaï. Vooruitlopend hierop liet de OLS-Federatie een zogenaamd akoestisch onderzoek uitvoeren door het ingenieursbureau Witteveen & Bos. In 't algemeen werd een aantal geluidmetingen gedaan, die het de schutterijen goedkoper zullen maken met betrekking tot hun specifieke aanvraag metingen te doen voor de vergunning van de kogelvanger. Het geluid bij de kogelvanger ontstaat op ca. 16 meter hoogte. Bussen met korte en lange loop en divers kruit zijn getest. Het resultaat is vergelijkbaar, namelijk ca. 101 tot 105 decibel.

Een evenement met lawaai

Wellicht valt er in bestuurlijk opzicht een mouw aan te passen om het schieten op de kogelvanger doorgang te laten vinden. Toch kan voor een teruglopende belangstelling gevreesd worden. Bijvoorbeeld het koningsvogelschieten, dat een happening voor het dorp hoort te zijn, verwordt tot een hoop lawaai. En welke geïnteresseerden houdt je nog over om hiernaar te komen kijken als de mensen weten dat ze de gehele middag aan hard lawaai blootgesteld worden. Welke aantrekkingswaarde houdt je evenement, dat het schuttersfeest hoort te zijn, indien dit gepaard gaat met knalharde inslagen op de kogelvanger.

Het gehoor van de schutter

Los van de toeschouwers; hoe staat het met de veiligheid van de schutters en met name van de schietmeesters. Hoe zeker is het indien er geschoten wordt met geluidswaarden die boven het wettelijk toelaatbare liggen, dat schutters geen gehoorbeschadiging oplopen. Kun je als schutterijbestuur de eigen leden, mogelijke toeschouwers en omwonenden hieraan blootstellen zonder dat hun gezondheid in het geding komt.

Een voorbeeld van de kogelvanger met een doorzichtige achterwand, zoals deze door de Limburgse schutterijen gebruikt kan worden (Jansen Products). Afbeelding 16 uit de Circulaire "Traditioneel schieten" 1999.

Schieten in de dorpskern

Het enige lichtpuntje is dat bij de aanschaf van een mobiele kogelvanger de locatie voor het koningsvogelschieten of andere incidentele schietwedstrijden meer in de kern van dorp of stad gezocht kan worden, zodat vanuit de keuze voor deze plek meer aandacht voor het schieten verwacht mag worden. Een schietveld is niet meer nodig. Dankzij de affuit kan met de buks niet buiten de bak geschoten worden. Probleem blijft de lawaaioverlast, die met het incidenteel schieten in de kern zal toenemen. Het eerste jaar zal de vergunning er wel komen, maar bij overlast gaan burgers in navolgende jaren klagen.

De kogelvanger: een slecht alternatief

Ook voor het milieu en met name de steeds toenemende stiltegebieden wordt het er niet beter op indien dit wordt opgeschrikt door harde knallen en het beeld van glooiende heuvels wordt verstoord door het gevaarte van een kogelvanger. Is het onder die omstandigheden wel zo gunstig om over te stappen op de kogelvanger, die ondanks zeer welkome subsidies duur is en voor het milieu niet beter schijnt te zijn. "Nee" dat antwoord had de schutterswereld al gegeven, maar met de huidige regelgeving zijn er weinig alternatieven. In de meeste gevallen geldt dat indien je continuïteit bij het schieten wilt waarborgen, je mee moet in de ontwikkeling. Toch wrang om te bedenken dat we een geluidprobleem creëren om een non-probleem als de vermeende bodemvervuiling te lijf te gaan.

Met dank aan oud-president Lei Stals, die deel uitmaakt van de Werkgroep Geluidsproblematiek.

Luc Wolters

Noten:

1. Simon Rozendaal, "Het gaat goed met het milieu", in: Elsevier. jg. 55, nr. 11; 20 maart 1999, pp. 94-96, 98-100, 102 en 104 met dank aan L. Stals voor het attent maken op dit stuk.
2. Mr. E. Brederveld, Gemeenterecht (2e dr. Zwolle 1989) 171-172.
3. Circulaire "Traditioneel Schieten" d.d. 1 april 1999, kenmerk DGM/SVS/98125504, Ministerie VROM, Directoraat Milieubeheer. Hiermee wordt de circulaire "Beperking loodbelasting van de bodem bij traditioneel schieten" herzien.

SCHUTTERIJEN OP INTERNET

- Luc Wolters -

Internet is het nieuwe informatieve medium met een veelbelovende toekomst. Dankzij de computer is het vandaag de dag mogelijk om wereldwijd informatie te vinden over alle denkbare onderwerpen. Het Internet maakt communicatie over de gehele wereld, opvragen van tal van informatie en directe uitwisseling van gegevens mogelijk. Bovendien worden dagelijks producten en diensten via het World Wide Web gekocht en verkocht. Ook diverse schutterijen hebben hun weg gevonden naar het Internet. De digitale wereld van websites, providers en apestaartjes kan goed gebruikt worden om je eigen vereniging te presenteren. Dit doen de zogenaamde webmasters die een website over hun schutterij gemaakt hebben. Je kunt hun homepages bezoeken door te surfen op het web en hen laten weten wat je ervan vindt door te mailen. Via zogenaamde hyperlinks is het mogelijk om via een bepaalde homepage van een schutterij met een klik van de muis direct de andere pagina's te bezoeken. We surfen van site naar site.

Surfen op het web, van website naar homepage, via hyperlinks en apestaartjes.

De computer als toegang tot een digitale wereld met een uitgebreide informatievoorziening.

St. Urbanus Belfeld

De homepage van St. Urbanus Belfeld is vrij beknopt in vergelijking tot de overige websites. Desalniettemin is een ander netjes gepresenteerd. Op de geschiedenispagina wordt het oudste jaartal 1651/1652 toegelicht en gaat aandacht uit naar het eigen schietterrein met kantine "Urbanushoaf". Op de plattegrond is de ligging van het schietterrein nader aangeduid. Een groepsfoto compleetert het geheel. Internetadres:

<http://www1.tip.nl/~t935402/>

St. Sebastianus Eys

Met ingang van 1999 beschikt deze schutterij over een eigen Internetpagina. De informatie die hierop staat betreft een rubriek "laatste nieuws", die telkens wordt geactualiseerd. Alle 207 koningen zijn op het Internet te vinden, de agenda met alle activiteiten van het lopende jaar is vermeld evenals uitleg over wapen en vaandel van de schutterij. Bovendien is er algemene achtergrondinformatie over wat een schutterij inhoudt en wat deze doet, uitleg over de schuttersfeesten en tevens wordt een groot deel van de geschiedenis van de Eyscher schutterij uit de doeken gedaan. Webmaster: Eric Pasmans.

Hij is de nieuwe secretaris van de schutterij, 22 jaar oud en sinds 3 jaar lid van de vereniging. Alvorens het secretariaat over te nemen had hij plannen om iets extra's te doen voor de schutterij en zo werd het idee voor de website geboren.

Internetadres:

<http://home.wxs.nl/~schutterij.eyes/>
Email: schutterij.eyes@wxs.nl

HH. Marcellinus en Petrus Geleen

Het voorstellen van de bestuursleden en een stukje historie vormen de inleiding tot de homepage van de Geleense schutterij. De opbouw van de schutterij wordt getalsmatig weergegeven, gevolgd door de activiteiten in het lopende jaar. Uitgebreide aandacht is er uiteraard voor het op zondag 22 augustus 1999 te houden bondsschuttersfeest in Geleen. Het wedstrijdverloop, het organiserend comité en het programma voor dit feestweekende wordt toegelicht. Hierna korte aandacht voor het schieten en de links naar andere schutterssites.

Webmaster: R. Nieste
Internetadres:

<http://home.wxs.nl/~niest027/>

Email: r.nieste@wxs.nl

Aartsbroederschap der Koninklijke Schutterij St. Sebastiaan Gronsveld

Door een aantal liefhebbers is een site opgebouwd over het dorp Gronsveld. De schutterij St. Sebastiaan neemt hier een belangrijke plaats in en kent uitzonderlijke tradities. Er zijn 4 tekstpagina's opgezet met als titels "Algemejn", het "Voëgelsjete", "De Bronk Persès-sie", "Sjötte dienst en paol houwe" en "Kuüningmèijsjtêke". Met deze activiteiten wordt het programma beschreven van de Grote Bronk. Eens in de vier jaar komt de schutterij tot leven, schiet de vogel, trekt met een massaal aantal schutters in de processie mee, volgt daags erna de schuttersdienst, waarna de bielemannen de paaltjes omkappen en als afsluiting het aanbieden van een cadeau door de koningin aan de koning, die het hele dorp op koffie en vlaai trakteert. Op de tekstpagina's heeft de bezoeker de mogelijkheid om her en der diverse termen aan te klikken, waardoor een foto over dit onderwerp zichtbaar wordt.

Webmaster: Huub Fiévez

Is werkzaam als systeemontwikkelaar bij ABP/USZO en is in nov. 1998 begonnen met de site uit interesse voor Internet. Sinds 1972 is hij grenadier (geweerdrager) bij de Rode Compagnie van de schutterij. Het opstellen van de site kostte veel tijd, maar momenteel is er minder tijd mee gemoeid. Als echter in 2000 de Bronk weer trekt krijgt vanzelfsprekend de site ook meer aandacht.

Internetadres:

<http://www.gronsveld.demon.nl/>

schut/

Email:

schutterij@gronsveld.demon.nl

St. Salvius Limbricht

Een internet-pagina die alleszins de moeite waard is. De opzet oogt uiterst professioneel en ook de vele links werken feilloos zonder dat lange tijd nodig is voor de opbouw van foto's op je eigen computerscherm. Het fictieve jaartal 1256 wordt toegelicht alsmede het reglement uit 1844 en patroonheilige St. Salvius. Op andere pagina's komt het uniform aan bod en wordt de gehele schutterij van voren naar achter ontleed, mede gebaseerd op het Extra Nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift (juni 1998). Uiteraard leent een interactief medium als internet zich goed om diverse actualiteiten bekend te stellen.

Webmaster: Patrick Lebens

Diverse van zijn familieleden, zoals vader (penningmeester), broer (koning 1998), opa, oom en neef zijn actief schutterslid, maar zelf is de 28-jarig webmaster niet bij de schutterij aangesloten. Tijdens een verjaardagsfeestje werd het idee geboren om een website voor de schutterij te maken, waar het bestuur direct voor te porren was. Voor de opstart kostte de site veel tijd, thans circa 2 uur per week. Twee maal per maand wordt de website bijgewerkt, in het schuttersseizoen met laatste nieuws en uitslagen, in de stillere periode met grotere wijzigingen in de lay-out.

In aug. is de site gestart via Partricks eigen homepage. Toen echter Limbricht integraal als dorp op het web kwam ging de schutterij daar deel van uitmaken. Toekomstplannen zijn nieuwe informatie aanbieden, meer links, het tijdig updaten, zodat bezoekers van de site telkens iets nieuws aantreffen, dit met gebruikmaking van de actuele internetontwikkelingen.

Internetadres:

<http://www.limbricht.com/schutterij/>

Email: lebenspp@wxs.nl

Maastrichtse d.d. Stadsschutterij

De internet-pagina van de Stadsschutterij is functioneel en beknopt: een korte kennismaking met de Maastrichtse schutterij. Een tipje van de historie wordt opgelicht, de memorabele optredens worden genoemd, de exercitie-avond wordt besproken evenals de mogelijkheden om meer over het lidmaatschap te weten te komen mede door middel van een contactavond. Ook wordt inzicht gegeven in de agenda van de schutterij.

Webmaster:

secretaris Emile Keerssemeeckers
Internetadres:

<http://www.cuci.nl/~keerssem/>

St. Remigius Meerssen

De Meerssense schutterij presenteert zich met het logo bij gelegenheid van het geslaagde bondsfeest 1997.

St. Salvius Limbricht tijdens de presentie op het bondsschuttersfeest.

Aan de hand van diverse foto's worden de onderdelen van de schutterij beschreven, wordt een overzicht gegeven van de activiteiten en wordt het schieten met de buks uitgelegd. Behalve een algemeen historisch overzicht wordt tevens aandacht geschonken aan de geschiedenis van de schutterijen in Meerssen. Niet alles laat zich in woorden vatten. Daarom worden impressies gegeven van het bondsfeest en het koningsvogelschieten aan de hand van diverse foto's. Bovendien zit er een onvervalst stukje schuttersmuziek bij. Met de Remigius Tour wordt aangegeven waar de schutterij het komende seizoen te zien is.

Internetadres:

<http://d-hrl-srv-l.ou.nl/open/haw>

Schutterijen Tegelen

Een InfoCenter-pagina bedoeld voor mensen die meer willen weten over Tegelen of over haar verenigingen. Op deze pagina treft men enkel de adressen van de drie schutterijen in Tegelen aan.

Internetadres:

<http://www.stack.nl/~roelf/>

InfoCenter/cultuur-recreatie/

St. Paulus Vaals

Hier is slechts een aankondiging van het 400-jarig jubileumfeest in 2000 aan te treffen alsmede de mededeling dat Arthur Cransveld bezig is met de samenstelling van een kroniek, waarvoor hij nog op zoek is naar diverse oude foto's

Webmaster: John Houtermans

Internetadres:

<http://www.oberon-arts.com/>

vaals/_actueel

Jonge en Oude Nobeles Valkenburg

De Nobeles schutterijen uit Valkenburg beschikken over een vlotte website in de groen-rode kleuren van de schutterij. Er wordt geopend met een groepsfoto. Valkenburg kent vele links naar Limburgse, Gelderse en zelfs Duitse schutterijen. Aan de hand van de zilveren platen is een lijst van koningen opgesteld zowel voor de Jonge als de Oude schutterij. Hierna volgt -vrij opmerkelijk- het volledige reglement voor het koningsvogelschieten. Ook de statuten en huishoudelijk reglement staan geheel en al op Internet. De nieuwspagina is vrij uitgebreid en wordt door actuele uit het leven gegrepen verslagen opgeluisterd. Bezoekers wordt verzocht het gastenboek in te vullen.

Een overzicht van de Valkenburgse Jonge en Oude Nobeles. Een dergelijk overzicht wordt ook via het web geboden.

Webmasters: Michel en Frederic Lebouille

De webmasters zijn resp. 19 en 21 jaar oud, Michel (klaroenspeler) doet de opmaak en het Internetgebeuren en Frederic (overslagtrom) heeft teksten aangeleverd en meegeholpen aan het ontwerp. Beiden maken deel uit van de ledencommissie, die uitstapjes ed. organiseert. Werd in het begin wel 20 uur per week besteed, momenteel wordt volstaan met 1 uur e-mail beantwoorden en aanpassingen van het laatste nieuws. Aan de hand van gratis ruimte voor websites bij bedrijven en door de informatie van Internet te downloaden waren de broers in staat een website op te bouwen. Door het verlopen van gratis ruimte en abonnementen waren zij diverse keren gedwongen iets nieuws op te zetten en dit lukte dankzij de goede software steeds beter. Een toekomstige ontwikkeling is een beschermd deel, dat voor de leden met een paswoord beschikbaar is, waarop notulen van (jaar)vergaderingen te lezen zijn.

Internetadres:

<http://members.xoom.com/>

belouille/

Email: schutterij@freemail.nl

Ook de nieuwe commandant van de Valkenburgse schutterij, Henk Ramakers, heeft een internetpagina, waar informatie over de schutterij is terug te vinden.

Internetadres:

<http://home.wxs.nl/~he18753/>

geloof-en-cultuur.html

Email: he.ramakers@wxs.nl

't Zandakker Gilde St. Jan Venray

Venray opent met een groepsfoto en het logo van de schutterij. De geschiedenis wordt kort samengevat met de vermelding van het oude gilde-altaar en de dienstdoende schutterijen en een beschrijving van de huidige situatie. Vervolgens is een aantal foto's te zien van de bouw en opening van het gildegebouw het "Schutskempke" evenals foto's van de oude trom, groep, de officieren, het muziekkorps wordt voorgesteld, de kogelvanger toegevoegd en de tekst van het gildelied uit 1900 wordt aan de bezoeker gepresenteerd.

Internetadres:

<http://callisto.worldonline.nl/>

~ebeyer/

St. Joseph Vijlen

Na de welkomspagina wordt de bezoeker geleid naar een pagina, waar de historie nader wordt toegevoegd. Van de lopende maand is een evenementenagenda beschikbaar. Alle koningen sinds 1901 zijn opgesomd en er wordt uitleg gegeven over het wapen van Vijlen, dat in 1994 werd ontworpen om op te nemen in de vlag van de schutterij.

Webmaster: Ger Houben

Hij is voorzitter van de Vijlense schutterij, klaroenblazer en linker-guide bij de exercitie. De site staat er sinds 4 juni 1998 en kost gemiddeld 1 à 2 uur per week. Het ontwerp kostte de meeste tijd en al drie maal heeft de site een face-lift ondergaan. De webmaster krijgt verzoekjes om links naar andere schutterijen te leggen, maar ook bijvoorbeeld om gegevens omtrent de eerste schutterskoning uit te zoeken voor een familiegeschiedenis. De communicatie per E-mail begint steeds vanzelfsprekender te worden. Zo worden regelmatig afspraken gemaakt met schutterij St. Paulus Vaals omtrent gezamenlijke optredens in de gemeente, met de brouwerij, het bestellen van sabels en het afspeuren van Internet op zoek naar geweren. Als toekomstplannen geeft hij aan een maandelijks update te willen voor de activiteitenkalender, meer links te leggen, uit te willen leggen wat een schutterij is en informatie geven over het a.s. schuttersfeest op 13 juni 1999 in Vijlen.

Internetadres:

<http://home.wxs.nl/~ghhouben/>
Email: ghhouben@wxs.nl

Stadsschutte St. Catharina 1480 Weert

Misschien een overbodige luxe, maar wanneer wij de Weertse Catharina-site aandoen, heeft de bezoeker de keuze uit de Nederlandse of de Engelse taal. De schutters prijken op de groepsfoto. In een algemeen verhaal over de schutterijen in het Weertse wordt ingezoomd op de oude Weerter schutterijen, waaronder St. Catharina. Dat Catharina 1480 de oude benamingen als provoost en deken in ere houdt wordt verantwoord met de vermelding dat elders de militaire benamingen naar Spaans voorbeeld overgenomen zouden zijn. Kortom de Weerter schutterij presenteert zich voor (inter)nationale optredens voor wat betreft show tijdens de optocht, spiesenexercitie, vendeldemonstratie en saluutschoten met zwartkruitgeweren. Enkele foto's onderstrepen het geheel. Gasten kunnen hun indrukken verwoorden in het digitale gastenboek. Ook hier de links naar over schutterssites.

Internetadres:

<http://members.tripool.com/~catharina1480/>

OLS 1998 te Kinrooi

Van het OLS van het afgelopen jaar staat de Internetpagina nog op

het web. Het logo, een aantal foto's, organisatiestructuur ed. schetsen het beeld van een organisatie die druk doende is het OLS te organiseren, maar deze klus in de praktijk reeds geklaard heeft. De meeste pagina's dateren dan ook van vlak voor het OLS te Kinrooi; alleen de pagina met de uitslagen is na afloop van het schuttersfeest hieraan toegevoegd.

Webmaster: Sonja Vanderhaegen
Internetadres:

<http://bewoner.dma.be/tamira/basis.htm>

Email: Sonja.Vanderhaegen@advalvas.be

OLS 1999 te Reuver

Uiteraard kent ook het Oud-Limburgs Schuttersfeest een eigen website. Naast het logo wordt hierop aangegeven hoe lang het nog duurt eer het OLS van start gaat in dagen, uren, minuten en zelfs op de seconde nauwkeurig. Aan de hand van diverse begrippen zoals d'n Um, vlaggenparade en de diverse functies binnen de schutterij wordt de bezoeker een algemeen beeld geschetst van hetgeen hij tijdens het OLS mag verwachten (Bron: Extra Nummer L.S. juni 1998). De persberichten zijn keurig gerangschikt en voor eenieder toegankelijk. Op een plattegrond wordt de optochtroute aangegeven, het organiserend comité wordt blootgelegd en op elke pagina wordt herinnerd aan de voorverkoop van het concert van "De Kast".

Webmasters: Paul Moors en Ron Aspers

Internetadres:

<http://www.tref.nl/bbrt/ols99/>

Gelderse Federatie St. Hubertus

Buiten de bovengenoemde Limburgse schutterijen kort aandacht voor de Gelderse Federatie St. Hubertus, de evenknie van de OLS-Federatie. Bij deze Federatie zijn 66 schutterijen verenigd in vier kringen (bonden). Onder het motto "Eeuwenoude tradities, fris en levend, kleurrijk en boeiend" presenteren de Gelderse schutterijen en gilden zich door middel van een schutterskalender en de nieuwsbrief alsmede informatie over de schuttersbogenroute Didam, het vendelen, actualiteiten. Kort wordt een beeld geschetst van de doelstellingen en de activiteiten van de Federatieve organisatie. Diverse schutterijen onder de koepel van de Gelderse Federatie stellen zich afzonderlijk op deze web-site voor.

Met name de kring Didam maakt hier werk van.

Internetadres:

<http://www.geocities.com/Heartland/Hills/9535/>

Op het wereldwijde web is er een aantal home-pages, voor mensen die meer willen weten over diverse schutterijen, achtergrondinformatie over het schutterswezen, geschiedenis en de personen die deel uitmaken van een schutterij. Al met al de moeite waard om een keer op Internet te zoeken naar de genoemde home-pages. De pagina's worden doorgaans verzorgd door een aantal jonge en geëngageerde schuttersleden, die thuis zijn op het web en voor hun schutterij een internet-site hebben opgezet en onderhouden. Zij zijn thuis in het programmeren in de web-taal "html". Laat hen even weten wat je vindt van hun home-pages, de informatie die daarop te vinden is en de presentatie daarvan op het world wide web. Die feed-back is eenvoudig uit te voeren door vanaf de betreffende web-site een mailtje te sturen naar de webmaster, die de pagina up to date houdt. Op deze manier wordt bijgedragen tot een frequent bezoek aan de home-pages en staat op deze pagina's allerlei wetenswaardigs over Limburgs schutterijen. See you on the web: just surf and find.

SCHUTTERIJ ST.-JOSEPH WAUBACH

Op 12 september a.s. organiseert de schutterij van Waubach het Dreiländereck Schuttersfeest. Tijdens dit schuttersfeest komen ongeveer 70 schutterijen uit Zuid-Limburg en de aanpalende gebieden rond Aken en Eupen naar Waubach om een schuttersfeest te vieren dat zich onderscheidt door zijn gemoedelijkheid. In deze sfeer leggen de deelnemers heel gemakkelijk contacten met schutters die ze niet steeds op hun eigen bondsfeesten tegenkomen. Speciaal de schutters uit de dorpen van de Ardennen en de Eifel hebben deze gemoedelijkheid en openheid die het Dreiländereck schuttersfeest tot zo iets feestelijks maakt. De opocht van al die schutterijen en muziekgezelschappen zal de grootste zijn die ooit door Waubach getrokken is.

In het grijze verleden, in 1905, organiseerde schutterij St.-Joseph een feest waaraan 50 schutterijen deelnamen. Wij, geholpen door moderne communicatiemiddelen, zijn zeer verwonderd hoe het de prille schutterij van toen lukte om zo'n

gigantisch feest op poten te zetten. Schutterij St.-Joseph werd in 1888 opgericht en raakte, zoals men vaak ziet, na een gloedvol begindecennium een beetje in de versukkeling. Er waren twee grenskommiezen voor nodig, die samen met onderwijzer Peters (afkomstig uit Hoensbroek) en enkele nieuwe leden (waaronder de legendarische Römken Jan, die 75 jaar lid bleef) de schutterij nieuw leven in te blazen. Vanaf die tijd wordt ook de verslaglegging een stuk beter. Na het aanschaffen van een complete uniformering met de Transvaalse hoed, wordt het gezelschap bijeengeroepen voor het "maken eener Photographie", een uitzonderlijke plaat die een curieuze mengeling van discipline en ongedwongenheid ademt. In die tijd komt de aansluiting bij het schuttersleven zoals dat beleefd wordt in westelijke richting, met zijn meer op militaire leest geschoede karakter. Buiten het schieten werden de exercitiën belangrijk gevonden. In die periode voor en na de Tweede Oorlog behoorde het exercitiepeloton van

schutterij St.-Joseph Waubach tot de beste van Limburg. Aan de betrekkelijk lange bloeiperiode kwam in de zestiger jaren een einde. De schutterij van Waubach deelde in de malaise van de schutterswereld in het algemeen. Ze ging evenwel nooit in ruste, omdat een handvol getrouwen volhield.

In het laatste kwart van deze eeuw is de neergaande lijn omgebogen in een opwaartse. Schutterij St.-Joseph Waubach mag zich verheugen in een grote belangstelling uit het dorp. Deze vindt zijn weerslag in een goede financiële ondersteuning en ook in een stijgend ledenaantal. Het is vertrouwenwekkend dat bij de 60 leden alle leeftijdscategorieën vertegenwoordigd zijn. Met deze betrekkelijk sterke toestand van de schutterij, leek het alleszins redelijk om de grote uitdaging van de organisatie van het Dreiländereck Schuttersfeest aan te nemen. Zonder twijfel wordt het tweede weekend van september een glorieus feest waar in de volgende eeuw nog lang over nagepraat zal worden in Waubach.

Schutterij St.-Joseph Waubach anno 1906 in Transvaalse uniformen. Liggend v.l.n.r. Mathieu Rothkrantz, Leonard Knobens, Lei Rothkrantz en Johann Römken I. Zittend v.l.n.r. M.J. Höppener, voorzitter P. Beckers, Koning A.J. Nieber, secretaris J.H. Peters, commissieleden Johann Smeets en Johann Joseph Schobben. Staande daarachter: Commandant Johann Schmitz, P. Nievelstein, Hubert Offermans, Lei Jacobs, Adjutant Johann Römken II, Lei Nievelstein, Gerard Velraeds (vaandrig), Dander Cremers, Hubert Willems en H. Nievelstein. Achterste rij v.l.n.r. P. Hinskens, H. Smeets, L. Simons en J.W. Peters.

GESCHIEDENIS EN ONTSTAAN VAN DE ZUID-LIMBURGSE SCHUTTERSBOED

Deel VIII - slot – door Luc Wolters –

Na diverse pogingen werd de Zuid-Limburgse schuttersbond in 1921 opgericht, maar ging teniet in 1924. In 1932 volgde een nieuwe en definitieve heroprichting. De eerste bondsfeesten zijn besproken. Rest ons nog aandacht te besteden aan een aantal bestuursleden van het eerste uur en aan de koninklijke goedkeuring van de statuten.

Penningmeester Dautzenberg uit Voerendaal

In een vorig deel hebben we aandacht besteed aan de initiators van de schuttersbond uit Heerlen. Hieronder was de eerste secretaris van de bond, H. Deloo. Thans willen we even stilstaan bij de eerste penningmeester en de voorzitter. De eerste penningmeester was Clemens Dautzenberg uit Voerendaal. Hij was sinds circa 1919 lid van St. Sebastianus Voerendaal. In 1932 werd hij lid van het bondsbestuur. Ook voor Voerendaal was hij een grote steunpilaar, die in 1945 direct na de Tweede Wereldoorlog de schutterij weer in vergadering bijeen riep om de deelname aan de bevrijdingsoptocht te stimuleren. In 1957 werd hij tot generaal benoemd, was toen bijna 40 jaar lid en meer dan 30 jaar in het bestuur van de schutterij. Tot 1962 bleef hij generaal van de Koninklijke.¹

Voorzitter Laval uit Strucht

Eerste voorzitter van de Zuid-Limburgse schuttersbond werd Jan Pierre Laval uit Strucht. Als 10-jarige knaap trok hij in 1882 al met de tamboers van de Struchtse schutterij mee naar de schuttersfeesten. Toen hij 24 jaar oud was zwaaide hij de voorzittershamer (1896). Ook in de periodes 1903-'05 en 1927-'36 was hij te Strucht voorzitter. In 1932 werd hij voorzitter van de schuttersbond, in 1948-'49 voorzitter van de Zuid-Limburgse schuttersfederatie. Bij zijn aftreden als voorzitter werd hij respectievelijk ere-voorzitter van St. Mauritius Strucht en van de Zuid-Limburgse Schuttersbond. De bond huldigde hem in januari 1947 bij gelegenheid van zijn 75e verjaardag. In 1956 werd hij benoemd tot ere-voorzitter van de Federatie. Behalve in de schutterswereld had Laval nog vele andere verdiensten. Hij werd op 25 januari 1872 in Strucht geboren,

Jan Pierre Laval (1872-1961), Strucht.

waar destijds de schutterij de enige vereniging was. Op 13-jarige leeftijd verloor hij zijn vader en nam de boerderij over. Hij huwde nadien de dochter van de latere burgemeester van Oud-Valkenburg. Kort daarna werd hij lid van de gemeenteraad. Hij zou bijna 50 jaar lang tot in 1950 raadslid cq. wethouder zijn van de gemeenten Schin op Geul en sinds 1940 Valkenburg.

Laval was tevens mede-oprichter van de Coöperatieve Fruitveiling Wijlre en bestuurslid van de veilingvereniging Bunde e.o. alsmede van fanfare St. Cornelius Schin op Geul en het Groene Kruis. Al deze verdiensten optellend was hij de ideale persoon om in de prille jaren van haar ontluikend bestaan de schuttersbond te leiden. Op grond van zijn vele verdiensten werd Laval onderscheiden met de gouden eremedaille, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Hij overleed op bijna 90-jarige leeftijd op 11 november 1961 en werd op de 15e met uitgebreide schutterseer ten grave gedragen.²

Koninklijke erkenning in 1937

De schuttersbond was een aantal jaren oud alvorens een koninklijke goedkeuring van de statuten werd aangevraagd. Boven een later huishoudelijk reglement staat vermeld dat de bond werd opgericht op 24 april 1932 te Simpelveld, gevestigd te Heerlen en Koninklijk Erkend op 15 april 1937. Hoe betrouwbaar deze data zijn, daar kunnen vraagtekens bij geplaatst worden, maar ze geven een indicatie.³ Tevens troffen we in de papieren van de Bocholtse schutterij een stuk aan over de schuttersbond met als kop:

De begrafenis van J.P. Laval, ere-voorzitter van St. Mauritius Strucht, van de Zuid-Limburgse Schuttersbond en van de Zuid-Limburgse Schuttersfederatie. Begraven op 15 november 1961 te Schin op Geul.

Foto's met dank aan Piet Bisschops, Strucht.

"Bijvoegsel tot de Nederlandsche Staatscourant van Dinsdag 1 juni 1937, no. 102".⁴

In de Staatscourant worden alle overheidsbesluiten gepubliceerd, zo ook een koninklijke goedkeuring. Onder nummer 375 worden de statuten van de Vereniging Rooms Katholieke Bond van Geweerdragende Schuttersgilden in Zuid-Limburg gevestigd te Heerlen bekend gesteld.

Enkele punten uit de statuten

In deze koninklijk goedgekeurde statuten wordt het doel van de bond als volgt omschreven:

"De bond heeft ten doel de onderlinge vriendschap en goede verstandhouding onder de verenigingen te bevorderen, de oude traditiën der schutterijen, in zoverre zij nog bestaan, in stand te houden of weder in te voeren, het bevorderen der schietkunst, vaardigheid in wapenhandel en exercitiën, het steunen der aangesloten verenigingen op godsdienstig, zedelijk en stof-felijk gebied, overeenkomstig de Katholieke beginselen".

Met betrekking tot de schuttersfeesten wordt onder meer vermeld dat alle bij de bond aangesloten schutterijen de bondsfeesten dienden te bezoeken, dat zij geen schuttersfeesten mochten bezoeken van niet bij de bond aangesloten schutterijen en dat deze laatste categorie schutterijen ook niet welkom was tijdens de bondsfeesten.

Een ander briefhoofd?

Wij willen van de gelegenheid gebruik maken een wijzigingsvoorstel te doen met betrekking tot het briefhoofd. In de brieven van de bond staat thans bovenin vermeld:

"Opgericht 1921, Koninklijk erkend 1932".

De geschiedenis is echter onverbiddelijk. Daar we thans over diverse gegevens beschikken die een meer juiste interpretatie van het verleden van de bond toelaten zou het voorstel daarom zijn dit briefhoofd van de RKZLSB te wijzigen in: *"Opgericht 1921, Heropgericht 1932, Koninklijk erkend 1937".*

Besluit

Zoals aangekondigd bij het begin van deze serie hebben we de jaartallen 1921 en 1932 verantwoord en de gebeurtenissen omtrent oprichting en totstandkoming nader toegelicht. Ook de voorgeschiedenis, namelijk de aanzetten tot oprichting in 1897 en 1914 zijn be-

sproken. Omtrent 1921 werden voldoende gegevens gevonden zodat het jaartal met recht een plaatsje houdt in het briefhoofd, zoals dit door de bond gevoerd wordt.

Noten:

1. Huub Claessens, *D'r schat van Voelender*. (1995) 30, 55 en 58.
2. *Limburgsch Dagblad*, "Limburgs portret", zat. 21 sept. 1957.
Limburgsch Dagblad, overlijdensadvertentie en verslag begrafenis, resp. ma. 13 en do. 16 nov. 1961.
De Nieuwe Limburger, "De heer P. Laval onder zeer grote belangstelling ten grave gedragen", do. 16 nov. 1961.
Feestgids Zuid-Limburgs Federatiefeest 1986 Strucht, p. 15.
Feestgids bondsfeest 1993 Strucht (overzicht voorzitters).
Bidprentje, met dank aan P. Bishops.
Tevens Eerste Schuttersboek (jaar 1946), St. Martinus Houthem.
3. Op 24 april was namelijk geen vergadering te Simpelveld, maar te Heerlen. In Simpelveld werd op 8 mei vergaderd.
4. Archief van de voormalige schutterij St. Sebastianus Bocholtz in beheer bij Leo Franzen aldaar.

• KRANTENKOPPEN •

5 jan St. Martinus Houthem viert 400-jarig bestaan • 7 jan Feestjaar voor schutters van Sint Martinus • 8 jan Klaroenblazers geven schutterij Houthem cachet • 22 jan 'Ik heb me rot gepoetst op het koningszilver' • 25 jan Orde van de Rode Leeuw voor keizer Theo Schrooders • Een leven voor de schutterij • 2 feb Verenigingen Reuver en Offenbeek enthousiast voor OLS-spektakel • 3 feb Schutterij St. Barbara presenteert OLS-logo van ontwerper John Gubbels • 6 feb Drie ton in subsidiepot kogelvangers • 8 feb Drie ton in subsidiepot kogelvangers • 9 feb St. Martinus stapelt succes op succes • Hunsel: snel nieuw terrein voor schutterij • Hunsel maakt haast met procedure aanleg schietbaan Ittervoort. Hunsel heeft haast met schutterij • Het OLS komt er aan! • 10 feb Klaroenkorps St. Martinus Houthem Nederlands kampioen • Raad Hunsel steunt voorstel plek schutterij • 12 feb Naamfeest patroonheilige Buggenumse schutterij • 17 feb Echt bekijkt schietlocatie De Bandert • 19 feb Schutterijen moeten in eigen kern blijven • Vijfentwintig tenten op

OLS-terrein Reuver • Centraal schutterspark Echt "onmogelijk" • Toch subsidie kogelvanger St.-Martinus Holtum • 24 feb Organisatie OLS doet groot beroep op bestuurders Reuver • 25 feb Schutterij Ble- rick op zoek naar wedstrijdterrein • 1 mrt CDA Schinnen op bres voor schutters • 2 mrt Schutters willen geen negentallen • 3 mrt Landricus- gilde doet dit jaar niet mee aan bondsactiviteiten • Meerderheid bond Eendracht tegen invoeren negental • 6 mrt Federatiefeest voor- dat bulldozers komen • 8 mrt Schutters OLS wijken voor EK • OLS wijst schieten met negental af • 9 mrt Rekenmodel voor geluids- overlast schietterrein • Limburgse schutterijen naar bierfeest Mün- chen • Schutterij meldt zich te laat aan voor OLS • 11 mrt Organisatie OLS kost een miljoen • 12 mrt St.- Nicolaas (Heythuysen) zoekt nieuw schietterrein • 16 mrt Speciale OLS-straat • 19 mrt OLS Reuver nadert met rasse schreden • 2 apr Schutterij Buggenum verhuist naar terrein voetbalclub • 8 apr Halerse Thea (50) schoot de vogel af • 9 apr Jubileumsubsidie voor schutte- rij deels afgewezen • 16 apr Swart- broek ziet schuttersfeest in water vallen • Schutterstreffen uitgesteld • 20 apr Verkeersstructuurplan OLS-Reuver voor parkeervoorzie- ningen en bereikbaarheid • Officiële status voor vrouwelijke schuttersko- ning • 21 apr Schutterij Reuver wint dekenaal feest in Maasniel • 22 apr Buchtenaar vreest kogels op zijn grond bij schuttersfeest • OLS-gras handmatig ingezaaid • St.-Cathari- na viert 500-jarig bestaan • Jubile- rende schutterij Stramproy in het nieuw • 23 apr Secretaris legt ambt neer na te late aanmelding voor OLS • Schutters verbannen naar tribune • 24 apr Primeur voor Sim- pelveldse schutterij • Vrouwelijke commandant nog niet in functie • 27 apr Vrouwelijke schutterskonin- gen melden zich • 29 apr EK voet- bal drukt OLS 2000 weg • Konin- ginnedag Reuver in teken van het OLS • 30 apr Koninginnedag met vliegtuig OLS •

O.L.S. 1999 REUVER

Nog slechts enkele weken scheiden ons van het hoogtepunt van het schuttersseizoen. Op 4 juli a.s. klinken in Reuver/Offenbeek de openingsschoten van d'n Ouwe Limburger van 1999. Hoever is de organisatie met de voorbereidingen gevorderd? Hoe ligt de feestweide erbij en welke wetenswaardigheden kunnen nog meer vanuit het Reuverse worden opgetekend? Een verslag van de organiserende stichting.

Een dorp in beroering

In Reuver is het O.L.S. al maanden lang het belangrijkste onderwerp van gesprek in café, op verjaardagen en op elk ander moment dat mensen bij elkaar plegen te komen en te praten. Het O.L.S. houdt het dorp in zijn greep en het "normale" leven is voor zolang het duurt naar de achtergrond gedrongen. Met het aftellen van de weken stijgt de spanning. Gezinnen zijn tijdelijk ontwricht, echtelieden treffen elkaar vaak alleen nog 's nachts in de sponde, kinderen krijgen soms niet de aandacht die ze verdienen en de werkgever moet het tijdelijk met minder mankracht zien te rooien omdat sommige personeelsleden alleen nog het O.L.S. als werkzaamheid schijnen te hebben. Zo af en toe verzucht één van de werkgroepleden: "Al die moeite voor één dag", waarop een ander dan repliceert "Het is maar goed dat we dit jaar niet mee mogen doen, stel je voor dat we weer zouden winnen". Aan de andere kant geniet ook iedereen in het dorp en de organisatie van het bijzondere karakter van het evenement. De stemming wordt erin gehouden door af en toe samen een pint te vatten. Nieuwe vriendschappen ontstaan en organisatorisch en ander talent wordt door de gemeenschap ontdekt. Eén ding is zeker bij de organisatie van een evenement als het O.L.S. leer je de mensen kennen. Gemeenschapszin en betrokkenheid blijken ineens termen te zijn die een hele duidelijke inhoud hebben al zou je dat niet goed kunnen verwoorden als je het zou proberen. Kortom het O.L.S. leeft en een hele gemeenschap is sterk betrokken bij het tot een succes en een feest maken van de hele periode rond 4 juli 1999. Als de avond van de 10e juli valt hebben meer dan 1.300 vrijwilligers hun karwei geklaard. Wat

hebben zij dan zoal gerealiseerd, waaraan heeft iedereen in Reuver/Offenbeek zo hard gewerkt? Op de volgende bladzijden een relaas.

O.L.S. 1999.... voor ieder wat wils

Eén van de doelstellingen van de O.L.S.-organisatie was en is de betrokkenheid van de gehele gemeenschap bij het O.L.S. te bewerkstelligen. Dit streven is geconcretiseerd in een aantal activiteiten voor verschillende doel- cq bevolkingsgroepen in de gemeente Beesel.

Kinderen

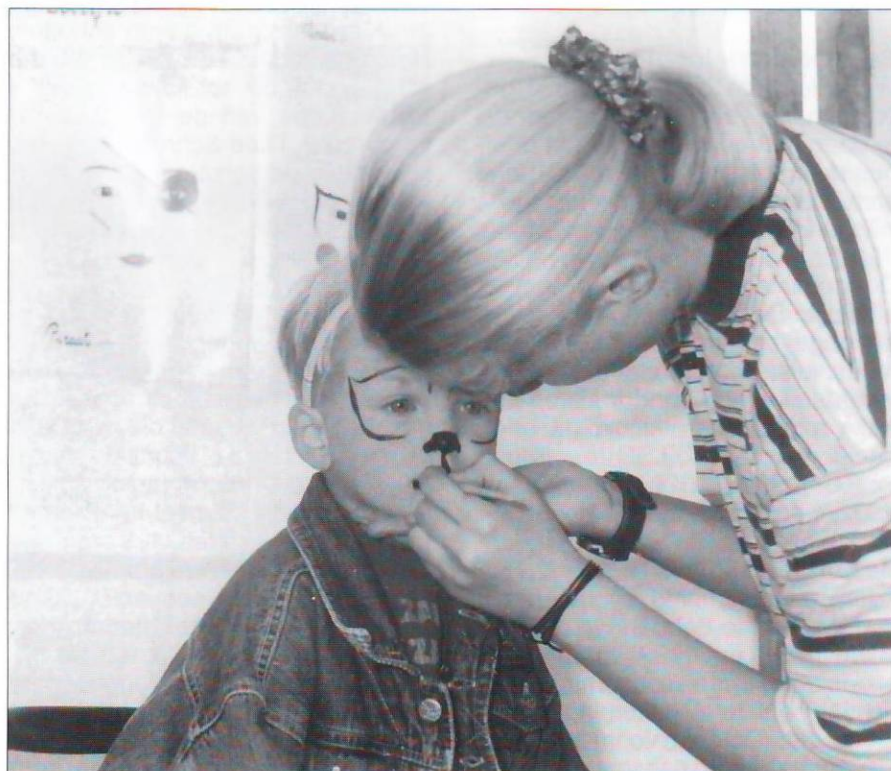
Voor de allerkleinsten is op het feestterrein een kinderdorp gerealiseerd. De kinderen zullen zich zeker niet vervelen op het O.L.S.-terrein. Het kinderdorp zorgt ervoor dat zij ook van het feest kunnen genieten en dat de bezoekers aan het feest op hun gemak de optocht kunnen bekijken en een pilsje kunnen drinken op de feestweide.

Schutterij St. Barbara heeft de basisscholen in Reuver/Offenbeek een lespakket geschonken over het O.L.S. De lessen worden verzorgd door het Volkskundig Bureau Stichting Nostalnu. Deze stichting stelt zich onder andere ten doel om tradities in een modern jasje aan de jeugd te presenteren.

Leden van de schutterij, zonder buks, maar in uniform hebben de scholen bezocht om de lessen van mevrouw Annie Schreuders van Nostalnu te ondersteunen. Eén van de onderdelen van de les was het aankleden van een koningspaar waarbij de leerlingen als jury mochten optreden en de kwaliteit van de uitmontering mochten commentariëren. Behalve de realisatie van het kinderdorp en de lessen op de basisscholen heeft de organisatie ook een kleurwedstrijd georganiseerd voor alle leerlingen van de lagere scholen in de gemeente Beesel. Er zijn prijzen beschikbaar gesteld voor een aantal verschillende categorieën. Een deskundige jury zal de inzendingen beoordelen. De winnaars zullen op 4 juli bekend worden gemaakt. Naar alle waarschijnlijkheid zal dat gebeuren in het kinderdorp op het O.L.S.-terrein.

Jongeren

Speciaal voor de jongere bewoners van de regio is de in Nederland zeer bekende popgroep "de Kast" naar Reuver gehaald. Op vrijdag 2 juli zorgen zij er samen met de regionaal bekende feestband "Neet oet Lottum" voor dat de jeugd vanaf circa 16 jaar zich met vierduizend tegelijk kunnen vermaken in de grote feesttent op het O.L.S.-terrein.

Ook aan de jeugd is gedacht tijdens het OLS-1999.

Senioren (55+)

In het kader van het internationale jaar van de ouderen heeft de organisatie 500 zittribuneplaatsen ter beschikking gesteld voor senioren. Via de regionale kranten, de ouderenverenigingen in de provincie Limburg en de schutterijen zijn senioren in de gelegenheid gesteld kaarten te kopen voor een speciaal voor deze groep ingerichte overdekte zittribune. Vanaf deze overdekte tribune hebben de gasten een onbelemmerd zicht op de optocht en het defilé, plus uiteraard toegang tot het feestterrein. De entreprijs voor de tribune kon door sponsoring van CZ-groep Zorgverzekeringen beperkt worden gehouden tot f 12,50 per persoon. Ook de minder valide medemens heeft toegang tot deze zittribune en voor hen die aangewezen zijn op een rolstoel is een speciale tribune gerealiseerd waarop de rolstoeler met begeleider van de optocht kan genieten. De organisatie zet busjes en aangepast vervoer in om de bezoekers aan deze tribune, die slecht ter been zijn, te kunnen vervoeren tot aan het feestterrein.

Optochtroute

De optochtroute (zie kaartje) moest uiteraard door de kern Offenbeek lopen en direct aansluiten op het feestterrein. Bijkomende voorwaarden waren dat de route niet langer dan 2 kilometer mocht zijn en dat er in een alternatieve route moest worden voorzien in het geval van slecht weer. De uiteindelijke route is zodanig gekozen dat de vele duizenden toeschouwers een optimaal zicht op de optocht geboden wordt. De route zal zoveel mogelijk afgeschermd worden door middel van dranghekken om te voorkomen dat beschadigingen aan tuintjes e.d. plaatsvinden. Vermeldenswaard is dat in totaal bijna 12 kilometer drang- en bouwhekken de optochtroute en het feestterrein omzomen. Om de optocht te bekijken dient f 6,50 entree te worden betaald. Er zijn een twintigtal entreeposten in de directe omgeving van de route. Door middel van sluizen zullen bezoekers van en naar het feestterrein en de optochtroute worden geloodst.

Feestterrein

Het feestterrein bestaat uit twee delen. Een deel doet o.a. dienst als uitloop van de optocht en als exercitieterrein. Ook de grote feesttent is hier voorzien.

Dit deel van het terrein is gelegen op de plaats waar de woningbouw in het kader van de 2e fase van het uitbreidingsplan "Offenbeker Bemden" wordt gerealiseerd. Aansluitend op dit terrein is richting Streekweg het tweede gedeelte van het feestterrein ontworpen. Dit gedeelte is direct achter het bedrijf Van de Beucken gelegen aan de Offenbekerweg. Hier bevinden zich eet- en bier tenten en natuurlijk de 40 schietbomen. Ook staan hier tenten voor schietcommissies, federatie, pers, et cetera.

Vaandeldrager schutterij St. Barbara Reuver tijdens het OLS-1998.

Foto: Joh. de Kroon.

Terrein en techniek

De werkgroep Terrein en Techniek heeft begin april de laatste hand gelegd aan het inzaaien van alle terreinen. Door de overvloedige regenval in maart een karwei dat steeds maar uitgesteld moest worden.

Uiteindelijk hebben 15 man de klus geklaard waarbij sommige stukken nog zo nat waren dat met de hand moest worden ingezaaid omdat tractoren weg zouden zijn gezakt. Het zonnetje en de meiregens hebben er inmiddels voor gezorgd dat overal gras op de velden staat. Van een mat is echter nog geen sprake omdat de wortels nu eenmaal meer tijd nodig hebben om zich volledig te ontwikkelen. Het is dus hopen op goed, dat wil zeggen, droog weer tijdens het O.L.S. Voor alle zekerheid heeft de organisatie houtsnippers achter de hand. Als het nodig is kan daarmee gezorgd worden dat de schutters en feestgangers in ieder geval droge voeten houden. Ook met eventueel vastgelopen auto's is rekening gehouden. Een tiental tractoren kan worden ingezet om auto's uit de modder te trekken wanneer de weergoden het O.L.S. niet gunstig gezind zouden blijken te zijn. Laten we met z'n allen hopen op mooi weer is het credo.

Voor wat betreft de werkzaamheden aan het terrein zelf is het vermeldenswaard dat er 500 meter riolering en waterleiding zijn aangelegd. De stroomvoorziening en de geluidsinstallatie zijn inmiddels planmatig in een vergevorderd stadium en zullen ook ruimschoots op tijd gereed zijn. Vermeldenswaard is ook dat ten behoeve van het O.L.S. een 500 meter lange en zes meter brede asfaltweg is aangelegd. Op deze "O.L.S."-straat zal het defilé worden afgenomen. Als het O.L.S. voorbij is zal de weg weer worden opgeruimd!

Tentenkamp

Op het feestterrein is een waar tentenkamp verzezen. In totaal zijn er ongeveer 25 tenten met een totale vloeroppervlakte van meer dan 6.000 vierkante meter! De feesttent is de reus onder de tenten met een oppervlakte van 2.432 vierkante meter, een breedte van 36 meter en een lengte van 72 meter. Behalve de grote feesttent is er de bier tent, een eettent en diverse andere soorten tenten waaronder jury- en federatietenten. Speciale aandacht verdienen de bier tenten van 6 bij 6 meter. Deze "biereilanden" kennen aan alle kanten een buffetlengte van 6 meter waardoor dus 24 meter buffetlengte per eiland wordt gerealiseerd. De bezoekers aan het OLS hoeven overigens sowieso niet van de dorst en honger om te komen. De dorstige bezoeker kan zich wenden tot 74 tappunten.

Daarmee staat de organisatie er garant voor dat iedereen tijdig de door zomerzon en de spanning van het schieten opgelopen dorst zal kunnen lessen. Hoofdsponsor Neptunus Internationaal Tentenverhuur B.V. verzorgt de tenten. Neptunus heeft er middels een speciale constructie ook voor gezorgd dat het grote podium van 10 bij 16 meter in de feesttent kan worden geplaatst. Een aanpassing die behoorlijk wat improvisatietalent vergde, omdat drie van de dragende staanders van de tent moesten komen te vervallen. Het is allemaal gelukt en mede door deze aanpassingen kunnen de bezoekers aan de feesttent de gebeurtenissen op het grote podium goed volgen.

Muzikale omlijsting

Geen feest zonder muziek en geen schuttersfeest zonder schuttersmuziek. Op zondag 4 juli zullen "De Dorsvlegels" uit Oirsbeek in de grote feesttent de eerste schoten van het O.L.S. muzikaal begeleiden. Tegelijkertijd zullen in de biertent de "Fidelen Rosentaler" uit Merselo hun muziek ten gehore brengen. Om 21.00 uur 's avonds worden deze bands afgelost door respectievelijk "de Hölter Jonge" uit Merkelbeek in de feesttent en "de Bokkeriegers" uit Schinnen. Tijdens het afkavelen op zaterdag 10 juli spelen "de Notenkrakers" uit Reuver in de biertent.

Parkeren en bereikbaarheid

Eén van de belangrijke aspecten aan het welslagen van het O.L.S. is gelegen in de bereikbaarheid van het feestterrein en de voorzieningen die aan de bezoekers geboden kunnen worden. Eén van die voorzieningen betreft het verschaffen van parkeergelegenheid aan bezoekers en schutterijen. Door het verwerven, egaliseren en inzaaien van landbouwgronden is de organisatie erin geslaagd meer dan 10.000 parkeerplaatsen voor personenauto's te realiseren. Ook is er ruimte gereserveerd voor zo'n 170 autobussen en natuurlijk is er volop gelegenheid om fietsen en bromfietsen te stallen.

Het reguleren van de enorme verkeersstroom die het O.L.S. teweeg zal brengen is voor de organisatie een klus op zich. Zeker ook omdat de Streekweg, de tweede verbindingsweg tussen Venlo en rijksweg N-271 naar Roermond, in verband met de voorgeschreven veiligheidszone achter de schietbomen, tij-

dens het schieten voor alle verkeer gesloten zal zijn. Om een goede verkeersafwikkeling te garanderen is in samenspraak met politie en de lokale overheid een verkeersstructuurplan ontworpen. Het plan behelst de verkeerscirculatie voor vrijdag 2 juli (optreden "de Kast"), zondag 4 juli en zaterdag 10 juli, als er wordt afgekaveld. In het plan zijn alle aanrijroutes voor bussen, personenauto's, fietsers, bromfietzers, materiaalwagens en verzorgingsverkeer opgenomen. Onderdeel van het plan zijn ook de te nemen verkeersmaatregelen, de plaatsing van de verwijzingsborden en de voorgenomen wegafsluitingen.

Koningspaar schutterij St. Barbara Reuver tijdens het OLS-1998.

Foto: Joh. de Kroon.

Uiteraard gaat de organisatie er niet van uit dat er zich calamiteiten zullen voordoen tijdens het O.L.S. Omdat calamiteiten vanuit hun aard nu eenmaal niet zijn uit te sluiten zijn er in het 50 bladzijden tellende verkeersplan ook calamiteitenroutes en voorzieningen opgenomen die de bereikbaarheid van het feestterrein en de optochtroute voor

hulpverlenende instanties garanderen. Het meest spectaculair daarbij zijn de twee helihavens, waarvan er één geprojecteerd is op de hoek van de Bergerhofweg en de Offenbekerweg en de andere in de buurt van de brandweerkazerne, waar ook de commandopost van de politie zal verrijzen.

Minder spectaculair maar zeker vermeldenswaard is de hoeveelheid hekwerk die nodig is om het feestterrein en de optochtroute af te zetten. Maar liefst 12 kilometer hekwerk zal worden neergezet. Ruim genoeg om een aaneensluitend hekwerk neer te zetten vanaf het centrum van Reuver tot aan het ziekenhuis in Venlo.

Overigens heeft de organisatie met de Nederlandse Spoorwegen overleg gevoerd over de inzet van extra materieel tijdens het O.L.S. Het NS-station Reuver ligt op slechts een tiental minuten lopen van het feestterrein en de optochtroute. In verband met de matige bereikbaarheid van Reuver per auto, al het gemotoriseerde verkeer moet gebruik maken van rijksweg N-271, is de organisatie er veel aan gelegen zoveel mogelijk mensen per trein te laten komen. Een makkelijkere manier het O.L.S. te bezoeken is er niet. De Nederlandse Spoorwegen zetten voor en na het O.L.S. op 4 juli extra materieel in om alle reizigers snel en comfortabel naar Reuver te vervoeren.

Sponsors, co-sponsors en begunstigers

Gezien de hoge financiële lasten is het maar goed dat de organisatie erin is geslaagd om vijftientig hoofdsponsors te werven. Dat aantal is uniek in de geschiedenis van het Oud Limburgs. Behalve deze hoofdsponsors is de organisatie er ook nog in geslaagd om 47 co-sponsors, sponsors en begunstigers te werven.

Anders dan bij sommige takken van sport het geval is zal de commercie bij het O.L.S. echter niet de bovenaan voeren. Volgens voorzitter Van de Kerkhof staat voorop dat er een kwalitatief uitstekend O.L.S. wordt georganiseerd waarop zowel schutterijen, gasten als bezoekers zich thuis voelen en waarop Limburg trots kan zijn. Betrokkenheid is daarbij het sleutelwoord. Betrokkenheid van iedereen die de schutterijen een warm hart toedraagt en die wil meegenieten van dit grootste culturele evenement van Belgisch en Nederlands Limburg.

Overigens is het volgens de voorzitter wel zo dat we in onze tijd niet om de commercie heen kunnen en dat ook niet zouden moeten willen. Zolang de commercie de traditie volgt is dat in zijn ogen geen probleem. De traditie staat centraal, de commercie is een instrument om de traditie te behouden.

O.L.S. film

De organisatie heeft met hoofdsponsor Track'88 overeenstemming bereikt over het maken van een anderhalf uur durende film over het O.L.S. 1999 in Reuver. Voor de vervaardiging van de film zal een aantal medewerkers van de lokale omroep Maas en Grens ondersteuning verlenen. De film vat de gebeurtenissen vanaf het O.L.S. in Kinrooi, dat schutterij St. Barbara zo glorieus wist te winnen, tot en met het laatste schot van dit jaar op 10 juli a.s., samen. De film zal na het O.L.S. op video worden uitgebracht waarbij een andere hoofdsponsor van het O.L.S.; Trillion relatiegeschenken voor de verkoop zal zorgdragen. De film zal een blijvend aandenken zijn aan het feest. Track'88 is tevens TV-faciliteitenpartner van het O.L.S. Dit houdt onder meer in dat andere TV-omroepen kosteloos de beschikking kunnen krijgen over de door Track'88 gemaakte TV-beelden. Met het op deze wijze ter beschikking stellen van beeldmateriaal heeft de O.L.S.-organisatie een primeur.

O.L.S. boom

Op het feestterrein zult u een grote eenzame boom zien staan. Dat is de OLS-boom. De boom is geplant ter gelegenheid van het Oud Limburgs Schuttersfeest 1999 en zal tot ver in de volgende eeuw een levende getuigenis vormen van de gebeurtenissen die zich op 4 juli 1999 in Reuver-Offenbeek hebben afgespeeld.

O.L.S. 1999 op Internet

De website van het O.L.S.-1999 is in de aanloop naar het O.L.S. al zo'n duizend keer bezocht. Het medium heeft daarmee bewezen een volwaardige informatieverstrekker te zijn aan de internetgebruiker. Er zijn zelfs reacties in het gastenboek te vinden uit Servië en Canada, hetgeen de opmerking rechtvaardigt dat "tout le monde" het O.L.S.-1999 heeft kunnen volgen. Een bezoek aan de O.L.S.-site is de moeite waard. Het adres is <http://www.tref.nl/bbrt/ols99>. Op de site kan het gastenboek worden ingezien en getekend. Email kan worden gezonden aan ols99@tref.nl.

De kanshebbers

Op het moment van schrijven van dit artikel (eind mei) staat de organisatie vrijwel geheel op de rit. In de aanloop naar 4 juli zullen de laatste organisatorische hobbels worden genomen. Uiteraard hopen we op goed weer voor zowel deelnemers als bezoekers.

Eén van de grote vragen is wie er op 10 juli bij het afkavelen onder de schietbomen zullen staan voor het beslissende schot. Wie het zullen zijn is natuurlijk niet te voorspellen, maar er zijn wel enige grote kanshebbers. Wat te denken bijvoorbeeld van de schutterij St. Petrus en Paulus uit Baarlo; in 1997 derde en vorig jaar tweede, of schutterij St. Joris uit Wesseme al tal van jaren in de top terug te vinden? Zonder de overige schutterijen tekort te willen doen zijn zij zonder twijfel de grote favorieten voor dit jaar. Wanneer dan het laatste schot gevallen is resten nog het feest en de grote opruiming. Daarna zal het leven in Reuver zijn gewone loop weer nemen. Mogelijk dat over een groot aantal jaren een aantal bejaarde heren op een bankje onder de O.L.S. boom in Offenbeek zal zitten om herinneringen op te halen aan die dagen in juli van het jaar 1999. De organisatie van het O.L.S. van dit jaar zal er alles aan doen om deze virtuele oude heren van voldoende stof tot praten te voorzien. Van harte welkom en graag tot ziens op zondag 4 juli a.s.!

Aad van Os

Stichting Organisatie Oud Limburgs Schuttersfeest 1999 St. Barbara Reuver
Commissie Pers en Publiciteit

Wie wordt winnaar van het laatste OLS van deze eeuw?

SCHUTTERIJ SINT NICOLAAS UIT SUSTEREN ORGANISEERT 51e ZLF

Schutterij St. Nicolaas uit Susteren organiseert dit jaar het 51e Zuid-Limburgs Federatiefeest. De schutterij dateert uit 1656: uit het daaropvolgende jaar 1657 stamt het oudste koningsschild met als opschrift "Pieter Tilmans den eersten koninck van St. Nicolaes". Mogelijk is de schutterij echter nog ouder, nadat de schutters in 1657 bij een heropleving de koningen opnieuw zijn gaan tellen, maar bewijzen zijn hiervan niet. De schutterij is een broederschap met als beschermheilige Sint Nicolaas. Vandaar dat elk jaar op 6 december het patroonsfeest wordt gevierd met de traditionele "britsele", gebak in de S-vorm.

Oude tradities

De Susterense schutterij bezat vroeger ongeveer 2 ha. land, dat bij de inval door de Fransen werd geconfisqueerd. Koning Willem I gaf het land in 1827 terug aan de schutters. Omdat door de overleving onenigheid bestond over wie er het meeste recht op had, werd in 1835 besloten dat de kerk het land maar moest verpachten. De schutten waren toen de pachthouders. Bij de betaling vroegen de schutters elke keer 100 noten.

Dit herinnert aan de lang vervlogen tijd dat er pest heerste en slechts twee schutters deze epidemie overleefden. Volgens de overlevering was het één schutter van St. Sebastianus en één van St. Nicolaas. Beide schutters kwamen in de notentijd in oktober bij elkaar in de schuttenkamer. Onder het genot van een flinke pint bier zouden deze twee enkele noten gekraakt hebben en plannen gesmeed hebben om de schutterij nieuw leven in te blazen. Ze spraken tevens af dat de herinnering aan de ramp bewaard moest blijven, zodat komende generaties Susterense schutters altijd zouden terugdenken aan de twee die de pest hadden getrotseerd. Nog steeds viert zowel schutterij Sint Nicolaas als Sint Sebastianus de tweede zaterdag in oktober "Notendag", tevens als gezondheidsdag. Weliswaar worden de noten bij gebrek aan een echte schuttenkamer in een café gekraakt, maar voor de rest is er weinig veranderd aan het ritueel. Ook betaalt de kerk nog elk jaar een symbolisch bedrag voor de pacht van het land.

ZUID LIMBURGS FEDERATIEFEEST SUSTEREN 1999

Logo van het ZLF.

Sociaal-maatschappelijke functie

De Susterense schutterij had als gezworen schutterij vroeger een soort politiefunctie, namelijk het beschermen (schutten) van de mensen bij rellen, oproer, brand en executies. Deze functie is de laatste eeuwen op de achtergrond geraakt en heeft plaats gemaakt voor een sociaal-maatschappelijke functie. Zo steunen de huidige schutters van St. Nicolaas het Gezins Vervangend Tehuis (GVT) in Susteren en hebben zij twee kansarme kinderen in Haïti geadopteerd.

Een andere taak die de schutters vervullen - niet alleen vroeger, maar nu nog steeds - is het aanwezig zijn bij feestelijke gebeurtenissen. Er wordt een rondgang gemaakt in vol ornaat en met slaande trommen, terwijl de vlag met het wapen door de vaandrig fier omhoog wordt gehouden.

De tambour-maître tijdens het OLS 1998 (Foto: Joh. de Kroon)

325-jarig jubileum

In 1981 bestond schutterij St. Nicolaas 325 jaar. Een vierdaagse feestmarathon was het gevolg. De opbrengst van de feestelijkheden werd voor een deel afgestaan aan het Gezins Vervangend Tehuis (GVT) in Susteren Ook kregen de schutters voor die gelegenheid nieuwe uniformen. Deze bestaan uit een rode jas, een nassaublauwe broek en een blauwe kepi, gebaseerd op het oude uniform van de officieren der Fuseliers in ceremonieel tenue.

Het ZLF

Vijftig jaar geleden startten de drie Zuid-Limburgse schuttersbonden met een groot schuttersfeest. Veel van de bij deze drie bonden aangesloten schutterijen namen ook deel aan het Oud-Limburgs Schuttersfeest (OLS). Het winnen van het OLS was erg moeilijk omdat hiervoor de schietwedstrijd gewonnen diende te worden. Dit grootste schuttersfeest werd amper in het Zuiden georganiseerd. De schutters in het Zuiden begonnen toen met een feest waarvan de organisatie - in tegenstelling tot het OLS - niet afhankelijk zou zijn van het winnen van de schietwedstrijd. Om toerbeurt per bond en via loting per vereniging wordt bepaald waar het Zuid-Limburgs Federatiefeest gehouden wordt. Tegenwoordig heeft het ZLF (ook wel klein OLS genoemd) zo'n eminente plaats op de schutterskalender ingenomen, dat het niet meer weg te denken is.

Het programma

Het 51e Zuid-Limburgs Federatiefeest zal plaatsvinden in het feestpaviljoen, dat gelegen is op het voormalig sportcomplex aan de Molenveldweg te Susteren. De festiviteiten zullen duren van vrijdag 16 juli 1999 tot en met zondag 18 juli 1999.

Om 10.00 uur wordt vrijdagavond het feestpaviljoen opengesteld. De jonge band Forever ... Untill en de dj en entertainer Marco Stijnen zullen het voorprogramma verzorgen. Het hoofdprogramma neemt de bekende band Volumia! voor haar rekening.

Zaterdag om 17.00 uur worden alle genodigden ontvangen in Café Mirage voor een gezellig samenzijn en een Heilige Eucharistieviering door deken Kuyser.

De zondag staat vanaf 10.00 uur geheel in het teken van het schuttersfeest. Zo zal het officiële gedeelte om 12.30 uur beginnen. De optocht vertrekt om 14.00 uur.

Om 16.30 uur begint onder andere het proef- en korpschieten en maken de genodigden een rondgang langs de wedstrijdonderdelen.

In de feesttent zullen de Dorsvlegels voor muziek zorgen. Ook de Suestramuzikanten brengen dan hun repertoire ten gehore. Om 22.00 uur worden de behaalde prijzen bekend gemaakt.

Stuurgroep ZLF Susteren 1999
Gitte Palmen, sectie pr.

Het koningspaar, zoals uitgetreden tijdens het bondsfeest te Born op 4-8-1996.

SOLISTENCONCOURS RK Z.L.S.B.

Op zondag 28 maart werd door schutterij de Jonge en Oude Nobile Valkenburg het solistenconcours van de RK Zuid-Limburgse Schuttersbond georganiseerd. Zoals de laatste jaren reeds gebruikelijk was, mocht ook deze organisator zich verheugen in een bijzonder grote belangstelling, waarbij tevens geconstateerd werd dat het muzikaal niveau van de solisten of ensembles een opwaartse tendens vertoont.

Het hoogste aantal punten van het totale concours werd behaald door tambour Ronnie Lurken van schutterij Koningin Wilhelmina uit Nieuwenhagen. Deze solist behaalde met 100,5 punten een eerste prijs met lof der jury in de ere-divisie en ontving uit handen van wethouder Huntjens de overwinningbeker, geschonken door de Gemeente Valkenburg aan de Geul.

Uitslagen

Jeugddivisie tambours:

- 1e R. Dircks Strucht, 108 pt,
1e pr met lof der jury
2e J. Schins Vijlen, 105 pt,
1e pr met promotie

Jeugddivisie klaroenblazers:

- 1e Rob Koevoets Houthem, 102 pt,
1e pr met promotie
2e Hannes Senden Mheer, 96 pt,
1e pr

Derde divisie tambours:

- 1e A. Kloos Oost Maarland, 105 pt,
1e pr met promotie
2e Kwartet Oost Maarland, 104,5 pt,
1e pr met promotie

Derde divisie klaroenen:

- 1e J. Courtens Houthem, 102,5 pt,
1e pr met promotie
2e B. Roumans Houthem, 100 pt,
1e pr

Tweede divisie tambours:

- 1e T. Garritse Houthem, 109 pt,
1e pr met lof der jury
2e J. Raike Oost Maarland, 104,5 pt,
1e pr met promotie

Tweede divisie klaroenen:

- 1e S. Zuiderveld Houthem, 109,5 pt,
1e pr met lof der jury
2e Duo Houthem, 109 pt,
1e pr met lof der jury

Eerste divisie klaroenen:

- 1e Septet Houthem, 105 pt,
1e pr met promotie
2e A. Ramakers Wijlre, 104,5 pt,
1e pr met promotie

Ere-divisie tambours:

- 1e Ronnie Lurken
Nieuwenhagen, 110,5 pt,
1e pr met lof der jury
2e Tim Kusters Vijlen, 109 pt,
1e pr met lof der jury.

Wim Hoenen, bondssecretaris.

ST. MARGARETHA ITTERVOORT OVERZICHT VAN EEN 500-JARIGE GESCHIEDENIS – door Luc Wolters –

Als een der Thornse schutterijen is St. Margaretha thans in de gelegenheid haar oprichting in 1499 te gedenken. In dat jaar richtte de abdis van het kleine vorstendom Thorn diverse schutterijen op.

In Ittervoort plukt men er nog de vruchten van: een eeuwenoude schutterij, geworteld in de gemeenschap, die samen met het hele dorp het jubileumfeest viert.

Oprichting in 1499

Samen met de schutterij van Thorn, de beide Stramproyse schutterijen en die van Ell, zou in Ittervoort in 1499 de vorstin-abdis een schutterij in het leven hebben geroepen. Genoemde schutterijen zouden allen een reglement van de abdis hebben ontvangen. Het origineel is nergens meer voorhanden.

In Ittervoort zijn evenwel een tweetal afschriften bekend: een kopie van pastoor Gitmans aan het begin van deze eeuw op briefpapier van de gemeente en een afschrift door Chris Janssen in 1957, compleet met tekeningen van het koningszilver.

De beginpagina van het oude schuttersboek nagetekend. Hierin zijn te herkennen de patroonheilige St. Margaretha, die op de draak staat, als wapens de buks met kruitzak, pijl en boog, de trommel en de sjerp en onderaan het koningsvogelschieten met als inzet de zilveren vogel, die de koning voor een jaar mag dragen.

De reglementen verschillen

De reglementen van Ittervoort en Ell zijn gelijk aan elkaar en nagenoeg gelijk aan dat van Thorn, dat als grondslag heeft gediend.

Ze wijken echter op diverse punten af van de reglementen der beide Stramproyse schutterijen.

De schutters dienden over pijl en boog of een geweer te beschikken. De schutterij kon een stuk land verpachten om enige inkomsten te krijgen.

Als de Ittervoortse schutterij ophield te bestaan kwamen deze pachten terecht bij St. Sebastianus Thorn. Mogelijk dat de Ittervoortse en Ellse schutterij uit die van Thorn ontstaan zijn.

De Thornse abdisen

In 1499 zou de abdis Eva van Isenburg het reglement gegeven hebben. Nadien is het schuttersreglement van Ittervoort bevestigd door enkele vorstin-abdisen, zoals Margaretha van Brederode, artikelen toegevoegd door Anna van der Marck (1606) en goedkeuringen door Anna Saloma en Anna Juliana van Manderscheidt Blankenheim (1707).

Van de laatste abdis Maria Cune-gunda prinses van Saksen en Polen kregen de Thornse schutterijen een groot zilveren schild met haar familiewapen.

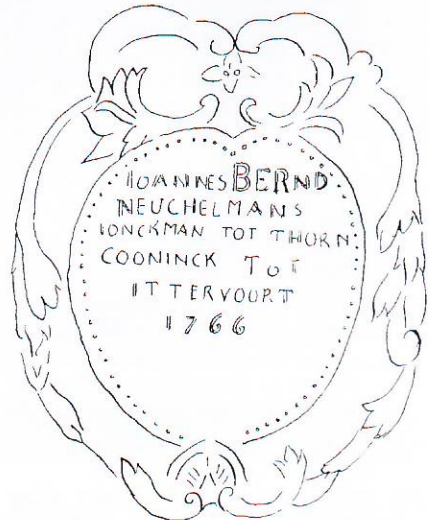
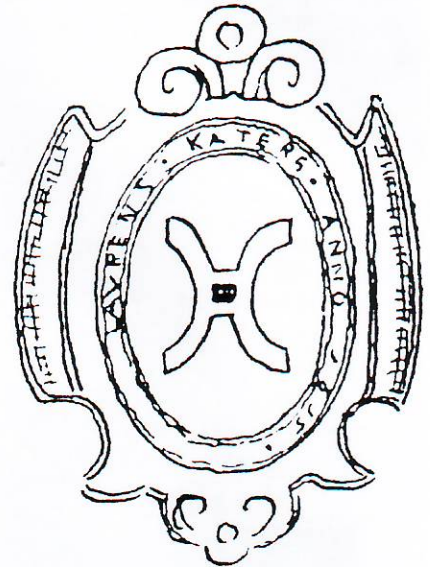
Divers 17e en 18e eeuws

Het oudste zilver dateert uit 1615 toen Laurens Katers koning was.

Een ander mooi schild herinnert aan het koningschap van "Joannes Bernd Neuchelmans ionckman tot Thorn cooninck tot Ittervoort 1766".

In 1722 kende Ittervoort een kluisnaar, die de kluis op het kerkhof in eenzaamheid bewoonde. Deze broeder Frans werd een zogenaamde vrijshut, om te zijner tijd een begrafenis met schutterseer te krijgen en hij stelde hiervoor twee vaten bier beschikbaar.

Qua ledental telde de schutterij in 1780 47 leden en het jaar daarop 45 leden. De nieuwe officier, luitenant Severinus Bongers, schonk een rood doek, waar het zilver op bevestigd werd tijdens het rondtrekken.

Drie van de oude zilveren platen. De oudste is van Laurentius Katers uit 1615. In 1766 was Joannes Bernd Neuchelmans koning en de oudste keizersplaat dateert uit 1815 van Caspar Niskens.

Opbrengsten van schuttersland

Bovendien beschikte de schutterij over een tweetal stukken grond, die telkens voor vier jaar verpacht werden. Eertijds bedroeg de opbrengst veertien vaten rogge. De pachtgelden werden minutieus beheerd. In het begin van de 20e eeuw worden de gelden à contant afgerekend. Als extra opbrengsten werden begrazingskosten van de schapen van een herder en de jachtrechten in rekening gebracht. In de jaren '30 bracht dit nog slechts f 14,- in de kas.

St. Anna Santfort

In 1889 scheidde een deel der Ittervoortse schutters zich af en richtte in het gehucht Santfort een afzonderlijke schutterij St. Anna op. Deze schutterij telde goede schutters, die telkens direct na de Wereldoorlog toesloegen. Zo organiseerde zij het OLS in 1919 en in 1947.

Zij vierde grootse jubileumfeesten in 1939 (50-jarig bestaan) en voor het laatst in 1964 het 75-jarig bestaan. Santfort was lid van de schuttersbond EMM in de periode 1954-1974.

Bij de bond EMM

In 1933 zocht Ittervoort aansluiting bij de Weertse schuttersbond Eendracht Maakt Macht. Al in het daaropvolgend jaar kwam zij in aanmerking om een bondsfeest te organiseren. Hierbij vond de huldiging van H. Leenders plaats, die door het hoofd der school L. Peeters een wandelstok aangeboden kreeg omdat hij 50 jaar lid was.

Enkele jaren later werd in Ittervoort gestreden om de wisselmedaille van de Zinkfabriek Budel-Dorplein, waarbij tevens de gouden leden R. Lamberigts en P. Opgenhaffen gehuldigd werden (1938).

Direct na de oorlog was aan het bondsfeest een loterij verbonden voor een nieuw vaandel, dat zo nodig was. Een buks die over was werd bij inschrijving te koop aangeboden (1946).

Om de 5 à 6 jaar wordt een bondsfeest georganiseerd. Het schuttersfeest in 1987 was sober van opzet, omdat enkele dagen vantevoren voorzitter G. Vries overleden was. Hij werd 's zaterdags voor het feest begraven.

De schutterij tijdens de optocht met keizerspaar, jeugd- en koningspaar en de hofdames.

Het was bloedheet tijdens het OLS-1994 in Stokkem. Zo ook voor de jonge koningin van schutterij St. Margaretha Ittervoort.

*Bondsschuttersfeest Laar-Weert
op 15 augustus 1993.*

Voorzitter L. Peeters

St. Margaretha is sinds 1933 lid van de bond EMM. Enkele jaren na de toetreding recruteerde de schuttersbond uit het midden van de Ittervoortse schutterij al een kundige bestuurder in het hoofd van de school L. Peeters. Zo werd Peeters lid van het bondsbestuur in 1935 in de functie van 2e secretaris, kort daarna werd hij bondsvoorzitter in de periode 1938-1951. Hij volgde Frans van der Velden op, die meer dan 30 jaar de voorzittershamer hanteerde, maar door gebrek aan steun ontslag nam als bondsvoorzitter en voorzitter van de OLS-Federatie werd. Peeters volgde in 1946 Van der Velden ook op als Federatievoorzitter, maar dit was slechts van korte duur. Naar aanleiding van het OLS in Wesseem 1948 ontstond een geschil over de uitsluiting van Neer, dat met een niet reglementair zestal de schietwedstrijd gewonnen zou hebben. Als gevolg van deze controversie trad Peeters in 1948 terug als Federatievoorzitter. Hij bleef bondsvoorzitter tot 1951 toen hij ontslag nam wegens gezondheidsredenen. Bij die gelegenheid werd hij benoemd tot ere-voorzitter.

Keizers

In de loop der vijf eeuwen heeft Ittervoort voor zover bekend slechts drie keizers gekend. In 1780 wordt Simon Donders vermeld als kapitein, het daaropvolgend jaar was hij keizer. Caspar Niskens behaalde het keizerschap in 1815. Hem viel destijds de zilveren vogel toe, die de schutterij diende te lossen door een zilveren plaat te laten vervaardigen. Hierop staan naam en jaartal alsmede drie kroontjes. Bovendien hoefde Niskens nooit meer contributie te betalen. De huidige keizer is Henk Kuijpers, die in 1991, 1992 en 1993 het koningschap behaalde. De vrijgezel bekostigde een groot zilveren schild, zijn gala-uniform en de kleren van de keizerin, thans Marion Bouwels. Tijdens het OLS te Bocholt behaalden zij de eerste prijs.

De samenstelling

De schutterij telt momenteel 98 leden. De geüniformeerde leden zijn onder te verdelen in bordjesdrager, drumband en tambour-maitre, vaandeldrager, keizers- en konings- en jeugdpaar, hofdames en de schutters. Voor de drumband bestaat vrij veel animo onder de jeugd. Samen met de laatste aanmeldingen bedraagt het ledental 22. De drumband wordt sinds jaren geleid door een vrouwelijke tambour-maitre. De schutterij telt tevens een groot aantal dames-leden, die o.a. meedingen naar de schietwinst van het LDS.

Nieuwe schietlocatie

Het schietterrein waarop tegenwoordig geschoten wordt is gelegen in het "Vijverbroek", een voormalig gebied waarin turf werd gewonnen, dat pal tegen de Belgische grens gelegen is. Hierdoor komen de afgeschoten kogels in België terecht. Voor het gebruik van dit schietterrein werd onlangs nog voor een jaar een milieu-ontheffing verleend.

Op zoek naar een nieuw schietterrein schoot de gemeente Hunsel te hulp. Deze stelde een perceel beschikbaar aan de rand van het industrieterrein. Binnenkort wordt hier gestart met de bouw van een nieuwe circa 120 vierkante meter groot schutterslokaal, compleet met een gezellige kantine en voorzien van een kogelvanger.

Eerdere jubileumvieringen

De viering van het 450-jarig bestaan had Ittervoort in 1949 willen vieren, maar er kwamen diverse verzoeken om het een jaar op te schuiven omdat er al zoveel jubileumfeesten waren. Zo werd op 6 augustus 1950 dit bestaansfeest gevierd.

Ook voor het 475-jarig jubileum werd een jaar uitgeweken en werd gekozen voor 1975.

De viering van vijf eeuwen St. Margaretha is dus het jubileumfeest dat daadwerkelijk herdacht wordt in het jaar 1999 zelf, zonder te hoeven schuiven.

*Het logo van het
500-jarig jubileum.*

Ontwerp voor het huidige vaandel van de schutterij. Hierop staat Margaretha van Antiochië, die door St. Joris van de draak bevrijd zou zijn. Zij wordt afgebeeld met een kruis staf, waarmee ze de draak in zijn muil steekt. Deze afbeelding stond tevens op het oude schuttersboek.

Dank voor ondersteuning bij de samenstelling van dit artikel gaat uit naar dhrn. P. Roost en J.M. Rietjens.

De jubileumviering 1999

Bij gelegenheid van de jubileumviering in 1999 krijgt de schutterij tijdens de receptie op 11 juni een nieuwe vlag. Het gehele korps werd in nieuwe uniformen gekleed.

Ook is het jubileumboek van de hand van Peter Roost gepresenteerd, waarin het verenigingsverleden is geboekstaafd.

Langgekoesterde wensen gingen hiermee in vervulling. De nieuwe eeuw biedt ruimte aan nieuwe wensen en plannen voor een eeuwenoude schutterij als St. Margaretha Ittervoort.

Bronnen:

J.W.H.M. Brunklaus, "Grepes uit de geschiedenis van de schutterij 'St. Margaretha' te Ittervoort", in: Feestgids 475-jarig jubileum 1499-1974 (Ittervoort 1975).

M. Nies en P. Hermans, Schutterswezen in het kanton Weert. De Tiendschuur Weert (Weert 1986) 40-41.

G.F.M. Knapen, P.J.M. Korten en H.L.A. Tillemans, EMM 100 jaar kantonale schuttersbond Weert e.o. 1896-1996 (Kelpen 1996).

ST. HUBERTUS UBACHSBERG

Ber Voncken kennen we als commandant van St. Hubertus Ubachsberg. Niet zomaar een commandant, maar eentje met vuur, die het beste uit zijn manschappen wil halen en een prestatie neerzetten, die hij verplicht is aan een van de grootste schutterijen in Zuid-Limburg.

Ber volgde H. Senden als commandant op. Hiermee trad hij overigens in de voetsporen van zijn vader die eerder bij St. Hubertus commandant was en Ber charterde als vaandeldrager.

Dat was geen onverdeeld succes zodat Ber uiteindelijk bij de geweerdragers belandde en aldaar guide werd. In 1974 te Wijlre was het eerste Oud-Limburgs Schuttersfeest dat Ber zijn manschappen commandeerde en deelnam aan de exercitiewedstrijden.

Er volgden vele jaren dat Ubachsberg onder leiding van Ber in de optochten, tijdens het defilé en met de exercitieploeg vele prijzen behaalde. Hoewel even fanatiek als

vroeger vond Ber het na 25 jaar tijd om het commando over te dragen. Zijn opvolger is Jef Odekerken, die op 2 mei het commando overgedragen kreeg. Ber Voncken is tijdens de jaarvergadering bevorderd tot kolonel.

Toen Ber in 1998 deel uitmaakte van de kascontrôlecommissie om de financiën van de Zuid-Limburgse schuttersbond te controleren gaf hij de bondspenningmeester complimenten en concludeerde voor zichzelf dat het uitvoeren van de functie van penningmeester toch nog beter kon dan hij zelf altijd gedaan had.

Daarom vond hij het tijd om op dat punt voor een opvolger te gaan kijken. Die heeft Ubachsberg gevonden in Jo Ortman.

Ber die vele jaren schietmeester was, maakte tevens jarenlang deel uit van het A-zestel van Ubachsberg. Zo was hij in 1979 een van de zes schutters die de OLS-winst behaalden.

Andere personele wijzigingen die zich bij Ubachsberg aangediend hebben betreffen het stoppen van vice-voorzitter Jeu Lardinois als bestuurslid. Hij was voorzitter in de periode 1958-1961. Ger Eussen, die geruime tijd sousafoon speelde, is bevorderd tot officier in de rang van luitenant.

Bovendien mag Ubachsberg een uitbreiding van haar gelederen tegemoet zien met een zesde marktsters en een kleine bieleman, die op zevenjarige leeftijd zijn drie vervaarlijk bebaarde collega-bielemannen zal vergezellen. Overigens heeft St. Hubertus Ubachsberg besloten af te stappen van Hemelvaartsdag als vaste datum voor het koningsvogelschieten.

Verleden jaar liep men tegen enkele problemen aan, zodat de koning pas na afloop van het schuttersseizoen geschoten is. Het koningsvogelschieten verschuift thans definitief naar september.

Luc Wolters.

Ber Voncken presenteert zijn troepen.

NIJMEGEN

 sinds 1935
drukkerij LIMBURGSCHPOST

UITNODIGINGEN
drukken we ook

BADENKAARTEN
drukken we ook

RECEPTENFOLDERS
drukken we ook

VLAAIÏDOZEN
drukken we ook

O.L.S. 1993-REUVER
we drukken "UM" ook.

KINROOI-O.L.S. '98
drukken we ook

WATERKAARTEN
drukken we ook

BOEKEN
drukken we ook

"ECHTHEIDS"
CERTIFICATEN
drukken we ook

CURSUSSEN
drukken we ook

GEBRUIKSAANWUZINGEN
drukken we ook

KUNSTDRUKWERK
drukken we ook

PAPIERVLIEGTUIGJES
drukken we ook

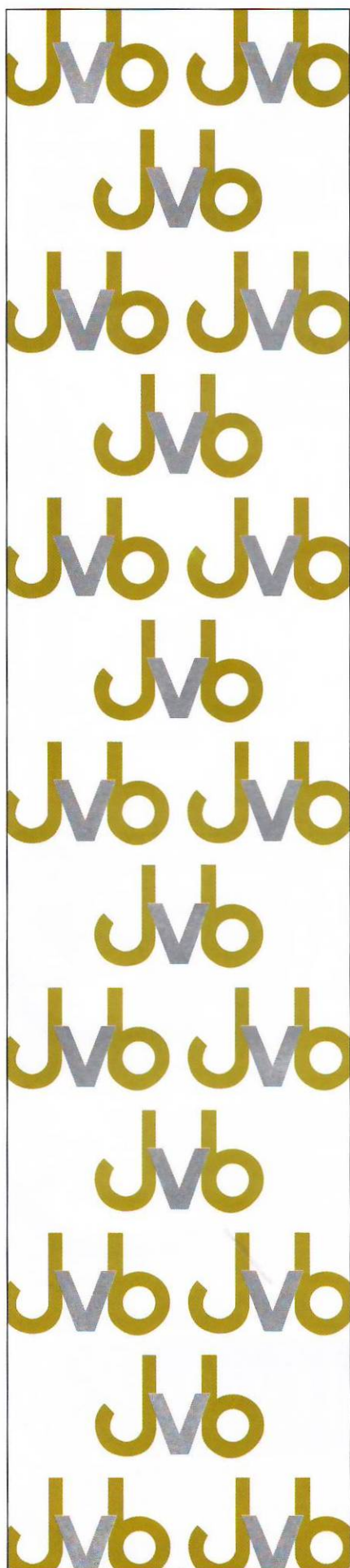
CAMPINGKAARTEN
drukken we ook

LANDKAARTEN
drukken we ook.
herman Claessen.

**Goud & Zilver
Atelier**

Jan van Buul

- gespecialiseerd in schutterszilver -

Lambertusstraat 51
6015 AR Neeritter

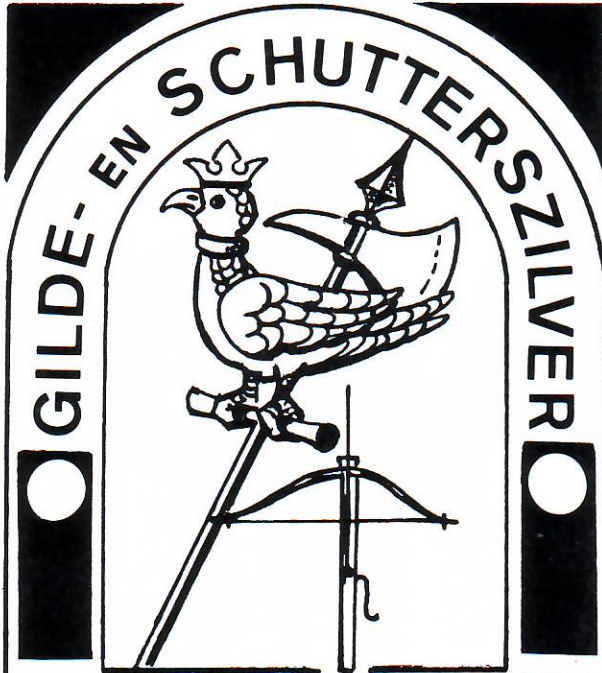
telefoon 0475-56 53 71

voor België: 0031-475-56 53 71

*- gespecialiseerd in handgravures
op schilden -*

*- leverancier van het prijzenzilver
OLS (Reuver) en ZLF jubileum -*

JUWELIERS – HORLOGES
Jan Andriessen
 DORPSSTRAAT 54
 5708 GJ HELMOND (STIPHOUT)
 TEL. 0492-550792
 FAX 0492-522269

JANFRÉ

Voornaamste punten waar u op let bij aanschaf van nieuwe uniformen:

- *Goede kwaliteit
- *Korrekte pasvorm
- *Vlotte levering
- *Betaalbare prijs
- *Behoud van pasvorm
- *Snelle nalevering
- *Uitgebreide service

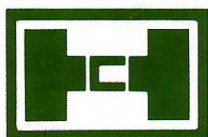
Dit maken wij voor U.

Vraag vrijblijvend offerte.

Maak een afspraak.

**uniformen-
petten-
uitmonsteringen**

BRUSSELSESTRAAT 124
 6211 PH MAASTRICHT
 TELEFOON 043-3217712

Mr Cas van Heugten

ADVOCaat EN PROCUREUR

Rijksweg Noord 214 - 6136 AE Sittard

Telefoon: 046-452 88 99

Telefax: 046-452 89 00

- Verkeers- en bedrijfsongevallen.
- Heeft U letsel opgelopen, dan worden Uw advocaatkosten vrijwel geheel gedragen door de aansprakelijke partij (meestal de verzekering van de veroorzaker).
- Ook toevoegingszaken (met verklaring omtrent inkomen en vermogen/"akte van onvermogen").
- Eigen bijdrage afhankelijk van inkomen en eventueel vermogen.
- Echtscheiding, ontslag, uitkeringen, slachtofferhulp, civiele zaken en strafzaken.
- Korte telefonische info **kosteloos**.
- Eerste gesprek op kantoor, maximaal 30 minuten, kost f 50,-.

LAARZEN LAARZEN L
 PLUIMEN-VEREN-PLUI
 KOPPELS-RIEMEN-KO
 HOEDEN-SHAKO'S-I
 UNIFORMSCHOENEN
 DANSSCHOENEN DAN
 HISTORISCHE-SCHOE
 GILDESCHOENEN GI
 OVERSCHOENEN G
 HANDSCHOENEN HAN
 OPERA-OPERETTE-SC

VAN BEERS B.V.

SCHOENFABRIEK

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL

Tel.: (0416) 27 22 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72

Internationaal Tel.: 0031(416) 27 22 54

TONEELSCHOENEN

VIERING 400-JARIG BESTAAN HOUTHEM

De viering van het jubileumjaar van Houthems schutterij heeft wederom voor enkele hoogtepunten zorggedragen. Met name Hemelvaartsdag stond in de schijnwerpers als jubileumdag. Met de nieuwe uniformen zou de schutterij een angstvallig geheimgehouden metamorfose ondergaan. Tijdens de Hl. Mis werden de nieuwe uniformen gepresenteerd en aansluitend in het kasteelpark op de gevoelige plaat vastgelegd. Na een interne feestmiddag werd de goed bezochte jubileumreceptie gehouden ter gelegenheid van het bereiken van de gezegende leeftijd van maar liefst vier eeuwen, de nieuwe outfit en diverse jubilarissen, waarvan met name generaal Math. Haagmans als robijnen jubilaris vermelding verdient. Zoals toegezegd zou in deze artikelenreeks de actualiteit met enkele historische gegevens afgewisseld worden.

Oppericht in 1663?

Van Houthems schutters zijn enkele vermeldingen uit de 17e en meerdere bronnen uit de 18e eeuw bekend, die elk bepaalde aandachtspunten van deze historie belichten.

Bij allebei de heroprictingen in 1853 en 1919 werd geschreven dat de schutterij sedert het jaar 1663 zou bestaan. Waar dit jaartal 1663 op gebaseerd is, wordt nergens vermeld. In geen van de bronnen zien we het terugkeren. Sterker nog, er zijn oudere vermeldingen.

Schutten van Valkenburg en Houthem, 1658

Er is namelijk een aantal vermeldingen van schutters uit Houthem in de 17e eeuw. De schutterij wordt hierin niet als vereniging genoemd, wel komen er zogenaamde schutten in voor. In 1658 worden de schutten van Valkenburg en Hout-

hem vermeld, wanneer het hen wordt toegestaan iets te verteren op kosten van de overheid, omdat zij ten dienste van het land zijn opgeroepen.¹

Verteer door Houthemse schutten

Nadat de definitieve verdeling van de Landen van Overmaas tussen Spanje en de Republiek was geregeld, werden de schutters van Houthem diverse keren in Valkenburg ontboden wanneer de bestuurders van de Staten aldaar vergaderden.

Het verteer voor deze schutters werd van overheidswege door de Republiek vergoed, zo blijkt uit de door de kastelein Geret Croen ingediende rekeningen.

In 1663 en 1664 kwam het enkele keren voor dat de Staten bijeen kwamen en de Houthemse schutters met hun tamboer gevraagd waren naar Valkenburg te komen.

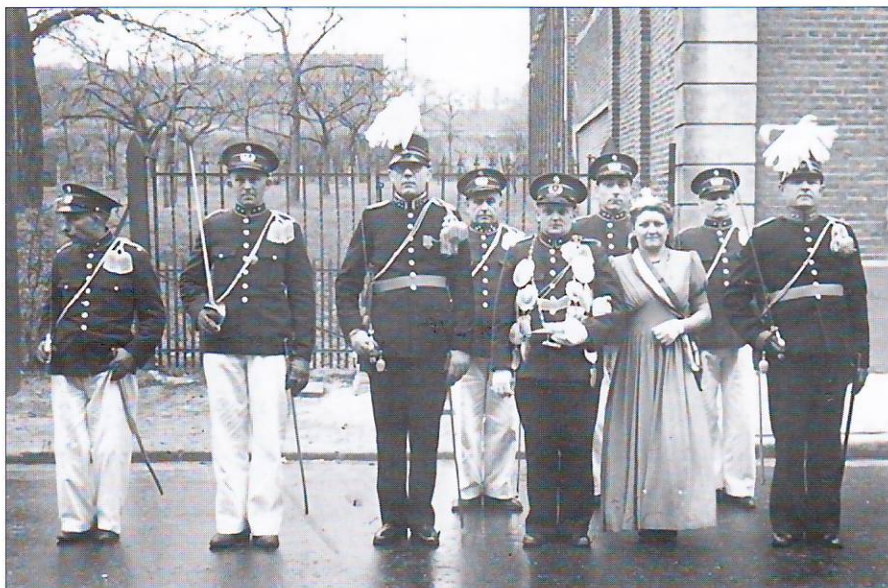

Schutterij St. Martinus Houthem tijdens de processie 1937.

Groepsfoto OLS Asenray, 02.07.1950.

Koningspaar Jef Snackers en Lenie Lataster en de officieren.

ren was. Kwalijker was de weergave door de schrijver Philippens van een zogenaamd reglement van het St. Martinusgilde uit 1775.³

Dit reglement handelt echter uitsluitend over het verzorgen van de nachtwacht. Met geen enkel woord wordt hierin de schutterij genoemd. Het blijkt dat de schrijver Philippens het nachtwachtreglement uit 1775 heeft toegeschreven aan de schutterij. Niets is echter minder waar. Nergens in het nachtwachtreglement is sprake van schutters, laat staan van een St. Martinusgilde.

De nachtwacht was een taak voor alle weerbare mannen, niet alleen de schutters. Ten onrechte is de indruk gewekt dat de schutterij in Houthem de nachtwacht zou uitvoeren.⁴

Het koningszilver uit de 18e eeuw

Verspreid over de 18e eeuw zijn zilveren schilden voorhanden. Geregeld is dus het koningsvogelschieten gehouden. Twee van de platen zijn verloren geraakt. Het lijstje ziet er dan als volgt uit:

1734 W. Philippi KEIZER

1778 Anthonius Stassen

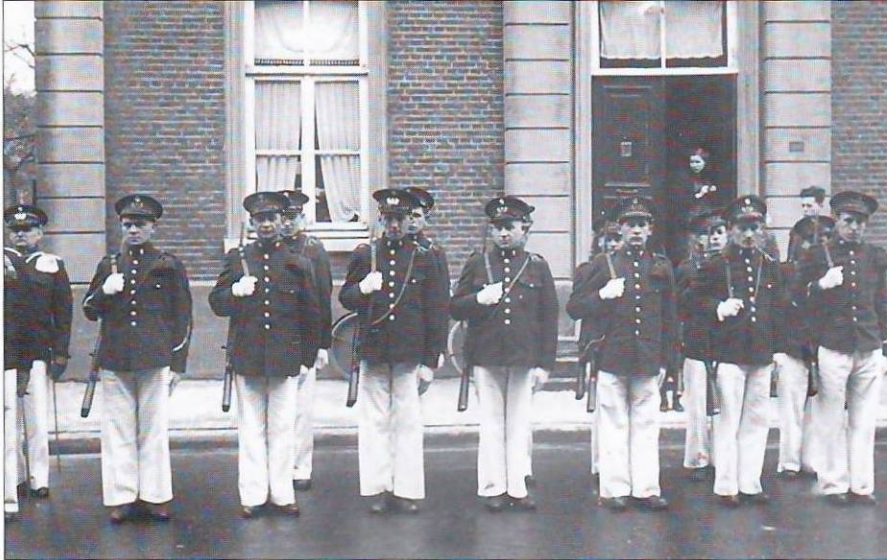
1766 W. Tuijnees (plaat verloren)

Hun aanwezigheid kennen we alleen dankzij de verteringen bij Gerret Croen. Uit latere jaren weten we dat schutten de wacht hielden voor het Franse leger en in het geweer kwamen op last van de drossaard. Of dit Houthemse of Valkenburgse schutten waren, wordt niet nader toegelicht.²

De schutterij was geen nachtwacht

In een publicatie werd beweerd dat de Houthemse schutterij de nachtwacht verzorgd zou hebben, hetgeen leidde tot enkele historische misvattingen. Zo werden er tal van bronnen aangehaald waarin sprake was van de nachtwacht en dat hier niet eenieder makkelijk voor te por-

De geweerdragers d.d. 20.02.1950.

Tambour-maitre en drumband d.d. 20.02.1950.

1767 Johannes Houben (plaat verloren)

1769 Jacobus Devoes

1785 P. Jacobs Keizer

1786 Christian Muermans

De Houthemse schutters zouden zelfs een proclamatie met betrekking tot het vogelschieten uit 1762 hebben gekend, waarin de schutters en burgers kort van enkele regels omtrent het schieten op de hoogte werden gebracht.⁵

Luc Wolters

Folklore-weekend 6 - 8 augustus 1999

De festiviteiten zijn niet afgerond met de eigenlijke jubileumviering en de presentatie van de nieuwe uniformen. Zo vindt een folklore-weekend plaats van 6 tot en met 8 augustus 1999, waarbij gebruik wordt gemaakt van het feestpaviljoen en de terreinen rondom het Houthemse Chateau-Hotel St. Gerlach, alwaar de ouverture op vrijdag 6 augustus in de vertrouwde handen is van de enige echte Schintaler.

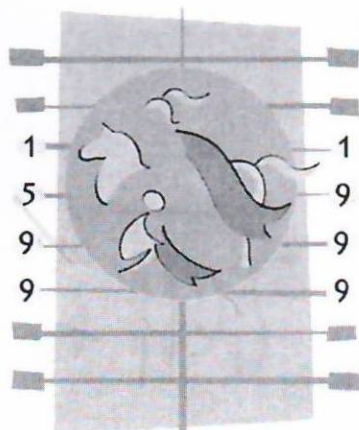
Zaterdag 7 augustus 1999 staat in het teken van Houthem's Verenigingsschieten voor 6-tallen en een Wereldrecord-poging Mega-klaroenkorps voor het formeren van het grootste klaroenkorps ter wereld.

Tenslotte zal zondag 8 augustus 1999 een invasie betekenen van een twintigtal Zuid-Limburgse schutterijen op de terreinen rondom het Houthemse "kasteel" tijdens het Bondsschuttersfeest van de Zuid-Limburgse Schuttersbond. Kortom, Houthem heeft wederom een boeiend programma voor schuttersminnend Limburg.

Noten:

1. Artikelenserie "De aloude Schutterij St. Martinus te Houthem" in 12 afleveringen gepubliceerd in *De Geulbode*, aangevuld op 27 mei 1933 door Andreas Sleijpen in het eerste schuttersboek Houthem. De opsteller van deze serie had de gegevens ontvangen van J. v/d Venne, Rijks Archief Limburg.
2. Rijks Archief Limburg, Archief van de Landen van Overmaas, inv.nr. 6619 rekeningen.
3. H.J.J. Philippens, *Houthem's verleden*. (Eygelshoven [1983/'84]) 125-129, m.n. 126.
4. Rijks Archief Limburg, Archief van de Landen van Overmaas, inv.nr. 6521 "Reglement voor de naghragt 9 9bris 1775".
5. Artikelenserie "Schutterij Houthem" in *De Geulbode*.

400 JAAR

SCHUTTERIJ | ST. MARTINUS
HOUTHEM-ST. GERLACH

SCHUTTERIJ ST.-LUCIE NEDERWEERT 50 JAAR

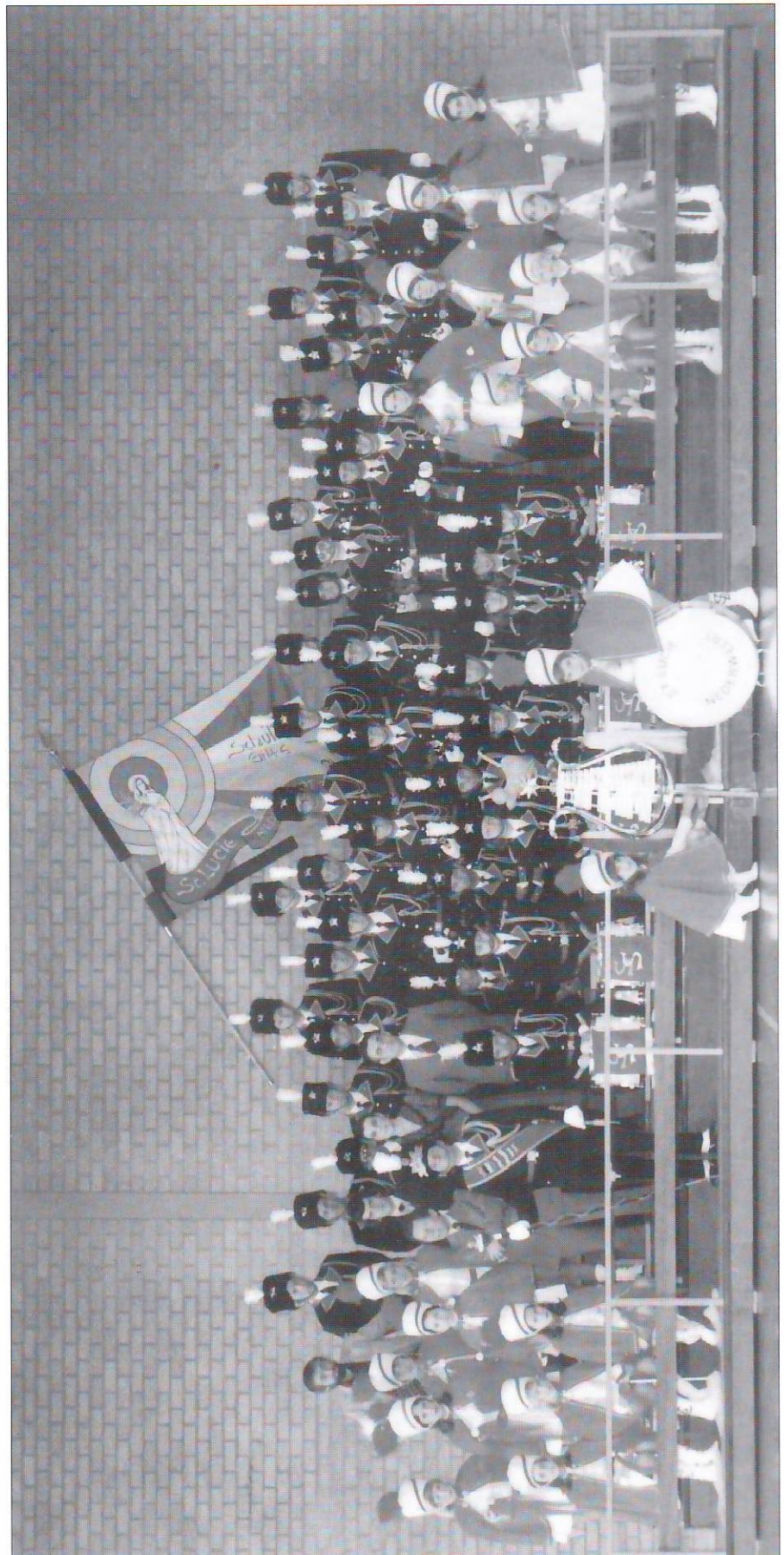
De oorspronkelijke oprichtingsdatum van schutterij St.-Lucie Nederweert is niet bekend. Maar wel weten we dat er al een schutterij in Nederweert was. Dat blijkt uit de aanwezigheid van koningsplaten uit o.a. 1664-1754-1773-1893 en enkele zeer oude platen zonder jaartal en een goud gekroonde vogel met gouden halsbandje en gouden wapenschildje op de borst. Uniek is dat het koningszilver eigendom is van de Gemeente Nederweert en in bruikleen is gegeven aan onze schutterij. In de periode 1900-1940 is schutterij St.-Lucie verschillende keren actief geweest, maar even zo vaak ingeslapen.

De definitieve omkeer is gekomen bij de heroprlichting op 31 juli 1949. De initiatiefnemers voor deze heroprlichting waren: J. Schroyen, J. Verstappen, M. Hulsers, P. Hulsers, J. Beelen, Th. Heijen en J. Bruekers. De laatste twee waren respectievelijk 1e voorzitter en 1e secretaris. Verschillende leden van dit eerste uur zijn nu nog steeds actief lid van St.-Lucie.

De schietboom werd in 1949 geplaatst bij "Liebe Frenske" aan de Schoorbrug, later op hetzelfde terrein bij café P. Hulsers-Beelen, in welk café ook het clublokaal gevestigd was.

Na het overlijden van Mevrouw Hulsers-Beelen in 1982, werd het clublokaal cum annex verkocht aan de heer Th. Boonen. Daar deze aan het bedrijf een andere bestemming gaf, was de schutterij genoodzaakt de schietboom te verplaatsen en een kantine te bouwen, hetgeen in 1983 gerealiseerd werd dankzij de medewerking van de eerdergenoemde heer Boonen, die bereidwillig een gedeelte van zijn terrein hiervoor afstond. Thans is ons clublokaal gevestigd in café-zaal bij "Le-nie".

In 1950 droeg de eerste voorzitter zijn functie over aan de heer W. Bongers, die deze functie tot 1979 zou vervullen. Onder zijn leiding kwam de vereniging tot grote bloei. Begonnen met een kassaldo van f 602,81 werden allerlei activiteiten ontplooid om aan centen te komen; en met succes. In de eerste jaren werd "koren op de stok" gekocht met zeer goede resultaten wat de opbrengst betreft. Verder waren er oud-ijzeracties, loterijen, kaartavonden etc.

Schutterij St.-Lucie Nederweert in oktober 1976.

In 1952 werd de oude buks verkocht aan Merkelbeek voor f 350,- en een nieuwe aangeschaft voor f 917,50. In 1971 schonk de heer Schoenmakers de schutterij een nieuwe buks.

Schutterij St.-Lucie had in de Schuttersbond Eendracht Maakt Macht enkele primeurs, zoals:

- a het eerste exercitiepeloton
- b opleving van het vendelen door vendelier J. Bongers (op basis van de gebruiken bij de Brabantse gildefeesten)
- c eerste volledige uniformering
- d eerste volledig uitgeruste klaroenkorps

Het schieten ging ook goed. Op de bondsschuttersfeesten werden regelmatig ereplaatsen behaald. Ook op het OLS werd door ons goed geschoten, al had men bij het kavelen daarna meer of minder succes. In de tachtiger jaren werd maar liefst 7 jaar opeenvolgend 18 punten behaald. Bij het OLS in Voerendaal werd weer een 20ste plaats behaald en in Bocholt een 16de plaats. De laatste jaren waren onze schutters steeds bij de Top-8 te vinden.

In 1954 werden de eerste uniformen aangeschaft, met de benodigde trommen en klaroenen was hiermee f 3400,- gemoeid. De eerste klaroenen werden in 1953 aangeschaft voor f 156,-.

Daarna zijn nog enkele malen nieuwe uniformen aangeschaft met als sluitstuk in 1979, maar nu voor een prijs van f 37.500,-.

De laatste uniformen dateren uit 1992 en de kosten hiervan waren bijna het dubbele als in 1979.

Klaroenkorps

Ons klaroenkorps wist ook de nodige successen te behalen.

Tweemaal (in 1961 en 1967) werd samen met de schutterij deelgenomen aan het bloemendefilé te Soestdijk b.g.v. de verjaardag van Koningin Juliana.

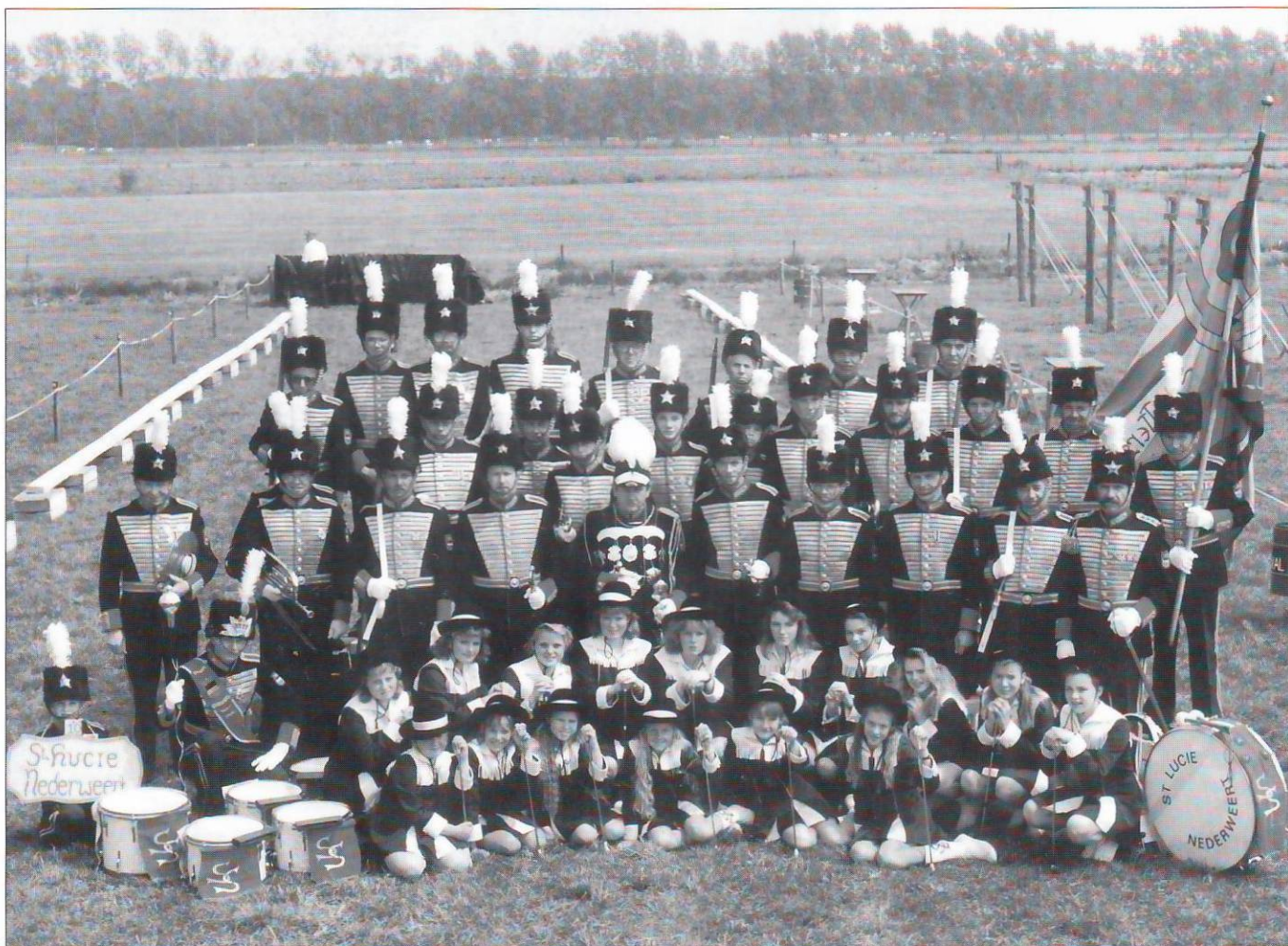
Ook werd meerdere malen een uitnodiging ontvangen voor de opluistering van de wijnfeesten te Grevemacher (Luxemburg).

Bij een van deze gelegenheden behaalde het klaroenkorps de eerste prijs in de ere-afdeling.

Verder werd driemaal deelgenomen aan het WereldMuziek Con-

cours te Kerkrade. Ook op de federatieve bondsconcoursen deed het klaroenkorps van zich spreken, namelijk in 1971 te Heel een 1e prijs en in 1975 werd te Maasbracht eveneens een eerste prijs behaald. Door dit succes mocht het jaar daarna deelgenomen worden aan de Nationale Kampioenschappen. Helaas, succes bleef uit. Een jaar later ging men weer op concours, nu te Noorbeek met als resultaat een ruime 1e prijs. Deze prijs werd ook behaald in 1981 te Montfort. Ook nam het klaroenkorps deel aan een internationaal muziekfeest in de sporthal te Keulen. Hier behaalden onze muzikanten het hoogste aantal puntentotaal van alle buitenlandse korpsen, dit was in de beginjaren tachtig.

De jaren erna vlotte het wat minder met het korps door het afhaken van wat oudere muzikanten. In de jaren negentig ging het weer crescendo met het klaroenkorps. Onder deskundige leiding van Richard Lamberts, promoveerde St.-Lucie weer naar een hogere afdeling tijdens een federatief bondsconcours te Venray.

Schutterij St.-Lucie Nederweert tijdens een bondsschuttersfeest te Meijel in 1989.

Schutterij St.-Lucie Nederweert in 1992.

Majoretten

Opgericht in 1971 en in 1979 aangevuld met een miniretten-groep. Beide groepen behaalden ook diverse prijzen. Reeds in 1972 wist de pas opgerichte majorettegroep beslag te leggen op de titel "Jeugd-kampioen van Limburg". In 1987 behaalden de majoretten van St.-Lucie het Nederlands Kampioenschap te Zutphen. Het afgelopen jaar werd ook deze groep voorzien van nieuwe uniformen.

Ook nam een delegatie van de majoretten deel aan de opening van de Rijksuniversiteit Limburg.

Rest nog te vermelden dat de gehele schutterij in 1974 op luisterrijke wijze het 25-jarig bestaan sedert de heroprichting vierde, waarbij 16 leden door de OLS-Federatie werden onderscheiden. Mei 1989 werd op grootse wijze het 40-jarig bestaan gevierd met een huldiging van een achttal jubilarissen.

Het 50-jarig bestaan zal gevierd worden in het weekend van 13-15 augustus 1999. Het feestprogramma ziet er als volgt uit:

- 13 aug Muziekavond met de Schintaler.
- 14 aug Receptie met huldiging van zes jubilarissen, te weten: J. Beelen, H. Beerens, W. Bongers, J. Driessen, P. Hulsers en M. Stienen.
- 15 aug Groot jubileum schuttersfeest.

**Wij wensen alle deelnemers aan het
OLS, ZLF, LDS en Dreiländereck
Schuttersfeest veel succes.**

P.S. Bezoek onze stand op het OLS-terrein.

SCHUTTERIJ ST. SEBASTIANUS SCHINNEN

Bij het koningsvogelschieten in september werd Hub Schellekens koning van onze schutterij. Van burgemeester Frans Beckers van de gemeente Schinnen mocht de enige jaren geleden heropgerichte schutterij de complete jaargangen van het Limburgs Schutterstijdschrift ontvangen. Dat men verguld was met deze aanwinst voor schutterij en Heemkundevereniging Historie Schinnen behoeft geen betoog. Beckers was vanuit zijn vorige standplaats Stramproy uiteraard steeds nauw bij het schutterswezen betrokken en had derhalve sinds het prille begin een abonnement op het tijdschrift.

Schutterij en Carnaval

Met groot genoegen bezocht ik de Limburgse Schuttersdag in Baelen. Boeiend en leerzaam. Aanstekelijk waren de woorden van OLS-president Frans Wolters. In zijn enthousiasme, bij het promoten van schutterijen, stelde hij o.a. voor om tijdens de carnavalsoptocht, de prinsewagens door de schutterij te laten begeleiden. In mijn ogen echter is carnaval de laatste plaats waar een in uniform gestoken schutter zich moet vertonen. Carnaval en schutterijen -in uniform- hebben niets met elkaar te maken. Het streven van met name de schutterijen is er immers op gericht serieus naar de buitenstaanders over te komen.

Installatie nieuwe beschermheer.

St. Sebastianusviering

Tijdens de Sint Sebastianusviering werd in de noodkerk in Schinnen het gerestaureerde zilver gezegend. Tevens werden de vier marketentsters geïnstalleerd. Dit gebeurde door Marlies Hoen en Marij Holtus van de stichting Marketentsters en Soetelaars. De mis werd opgedragen door onze geestelijk adviseur mgr. Schreurs. Hierna trok de schutterij naar het kerkhof, waar de overleden leden herdacht werden. In de feestzaal vond de plechtige installatie plaats van onze beschermheer.

Dit is dhr. Harry Meens, directeur van de welbekende Schinnense Alfa-brouwerij. Harry Meens is geen onbekende in de schutterswereld. Enige tijd geleden stelde hij f 10.000,- beschikbaar aan de OLS-Federatie voor het oplossen van milieuproblemen rond de schietboom. Bijgestaan door mgr. Schreurs en de officieren installeerde ondergetekende dhr. Meens als beschermheer.

Hierna vond de trekking van de loterij plaats. In Schinnen wordt het lid (géén bestuurslid) dat het meeste voor de vereniging gedaan heeft, uitgeroepen tot "beste sjöt". Deze eer viel deze keer te beurt aan Frans van Erp. Een optreden van de jeugdige leden van onze drumband besloot het officiële gedeelte.

Installatie marketentsters.

Zilver van de schutterij van Thull

Zoals eerder beschreven in uw tijdschrift heeft Thull een schutterij gehad, die zich afscheidde van Schinnen. Van dhr. Van den Heuvel kregen wij een zilveren plaat van deze schutterij. Dhr. Jan Eussen had nog zes platen van deze schutterij, die destijds bij een politie-agent terecht waren gekomen, enkele omzwervingen maakten en bijna verloren gingen.

Ook dhr. Eussen schonk deze platen aan de Schinnense schutterij. Opmerkelijk is de telkens veranderende schrijfwijze van de plaatsnaam Thull. Achtereenvolgens zijn dit de zeven platen:

1890 M. Peters koning Theulle
1891 Th. Bus, koning Thul

1898 Kroningsjaar Hubert Duyzings
koning Thul

1900 J.R. Cuypers koning te Thull

1911 H. v.d. Heuvel koning Theuill

1912 H. v.d. Heuvel koning Thul

1914 X. v.d. Heuvel koning Thuil

Als mogelijke plaats om het zilver tentoon te stellen wordt gedacht aan de Alfa-brouwerij. Niet alleen is directeur H. Meens de nieuwe beschermheer, maar tevens is deze brouwerij gelegen in Thull, die destijds een afzonderlijke schutterij gekend heeft, waarvan deze platen thans opgedoken zijn.

M.F.W. Gielen, voorzitter schutterij
St. Sebastianus in Schinnen.

SCHUTTERIJ ST. SEBASTIANUS EYS

De Eyser schutterij heeft in het afgelopen half jaar een aantal personele wijzigingen ondergaan. Personen die hun sporen verdiend hadden krijgen een andere functie en hun plaats is inmiddels aangevuld. Aan het begin van het jaar kwam er sinds tien jaar een nieuwe beschermheer, thans beschikt de schutterij over een nieuwe voorzitter, secretaris en tambour-maître.

Nieuwe voorzitter

Tijdens de afgelopen jaarvergadering kreeg de schutterij een nieuwe voorzitter. Dit is Leo Eykenboom, 40 jaar oud en evenzovele jaren lid van de schutterij. Hij trommelt in het klarenkorps en was koning in 1997. Als vice-voorzitter en secretaris neemt hij thans de voorzittershamer ter hand. Leo Eykenboom treedt hiermee in de voetsporen van zijn vader, generaal Johan Eykenboom, die in 1959-1960 voorzitter was.

Scheidende bestuursleden

De scheidende voorzitter Ben Grooten dankte eenieder. Hij wensde op diverse fronten actief te blijven, namelijk door de oprichting van een uniformfonds, dat de middelen moet vergaren om over zes tot acht jaar de nieuwe uniformering te kunnen bekostigen, hij wil zich voegen bij het archiefgroepje en sprak de wens uit dat de schutterij kerkelijk actief zou blijven. Samen met de voorzitter trad Antoon Conraads terug als bestuurslid, die als oudste actieve lid eveneens gehuldigd werd voor zijn jarenlange inzet voor de schutterij.

"Die kolbak past hem ook". Piet van Loo (r.) wordt geïnstalleerd als nieuwe tambour-maître. Zijn broer Miel heeft deze functie 40 jaar vervuld en gaat het officierskorps versterken.

Ook hij blijft diverse taken vervullen, zoals ziekenbezoek, begrafeningen binnen de schuttersbond, koningsvogel en koningsden maken. Aan beide steunpilaren is veel dank verschuldigd, die met een aantal cadeau's werd onderstreept.

Nieuwe secretaris

Ter vervanging van Leo Eykenboom diende St. Sebastianus op zoek te gaan naar een nieuwe secretaris en vice-voorzitter. Inmiddels is een geschikte persoon gevonden om het secretariaat op zich te nemen. Dit is Eric Pasmans, 22 jaar oud en sinds 3 jaar lid van de schutterij. Hij is geweerdruager en neemt deel aan de schietwedstrijden. Eerder nam Eric de taak op zich om schutterij St. Sebastianus op Internet te zetten. Hier maakte hij een actuele web-site met tal van informatie over de Eyser schutterij. Nieuwe vice-voorzitter werd Luc Wolters. Hiermee heeft het bestuur een grondige verjonging ondergaan om met frisse moed de nieuwe eeuw binnen te treden. Het nieuwe secretariaatsadres luidt als volgt:

Schutterij St. Sebastianus Eys
Secretaris Eric Pasmans
Stationsstraat 23B
6369 VG SIMPELVELD
Tel.: 045-5440507
Email: schutterij.eyes@wxs.nl

Nieuwe tambour-maître

Maar liefst veertig jaar is Miel van Loo de tambour-maître van schutterij St. Sebastianus geweest. Hij vond de tijd rijp om de functie over te dragen. Uiteraard ging een en ander niet ongemerkt voorbij. Miel werd door de schutterij aan huis afgehaald en begeleid naar café Andriolo. De verrassing voor Miel was dat zich daar de complete drumband had verzameld van vele oud-leden die ooit van de drumband deel hebben uitgemaakt.

Deze speelden enkele speciaal voor de gelegenheid weer ingestudeerde marsen. Dit deed de oude glorie, die het Eyser klarenkorps gehad heeft weer voor een avond herleven. Miel was door de onverwachte reünie geheel verrast. Vol overgave dirigeerde hij de oude en de nieuwe drumband.

Daarna volgde de overdracht van de tambour-maître-stok aan zijn broer Piet van Loo, die als nieuwe tambour-maître zal fungeren. Miel werd geïnstalleerd als officier en de sabel werd hem overhandigd door zijn vader Jef van Loo, de nestor van de schutterij.

Tijdens de gezellige avond die volgde haalden de reünisten vele herinneringen op. Een avond waar muziek in zat.

Luc Wolters.

GRAAD LINSSSEN: 70 JAAR ACTIEF IN DE SCHUTTERSWERELD

Op zondag 23 mei stond de 85-jarige Graad Linssen uit Maasbree als stralend middelpunt in de belangstelling.

Schutterij St.-Anna uit Maasbree huldigde toen haar ere-voorzitter wegens het feit, dat hij 70 jaar (!!) actief is in de schutterswereld. Hem werd een receptie aangeboden en hij ontving de hoogste onderscheiding van schutterij St.-Anna: het ereschild van schutterij St.-Anna. Op de aansluitende koningsavond vervulde Graad Linssen naast de nieuwe koning van schutterij St.-Anna een hoofdrol.

Paplepel

Dat Graad Linssen in de schutterswereld terecht zou komen is niet zo vreemd. De liefde voor het schutterswezen is Graad met de paplepel ingegoten. Zijn vader was namelijk jarenlang voorzitter van schutterij St.-Martinus Maasbree. De schietboom van deze schutterij stond in de tuin van huize Linssen aan de Wilhelminalaan in Maasbree. Je kunt gerust stellen, dat Graad onder de schietboom is geboren. Graad begon als trommelaar bij de schutterij. Op 16-jarige leeftijd mocht hij voor het eerst meeschieten en bleek Graad ook onder de schietboom zijn mannetje te staan.

Uit die beginjaren herinnert Graad zich nog, dat men met paard en kar naar de schietwedstrijden ging. Het mag een wonder heten, dat het paard in het donker de weg naar huis wist te vinden. Het werd vaak heel laat. In die tijd stond het feest voorop en kwam het schieten op de 2e plaats.

Bestuurlijke kwaliteiten

Het zal niemand verbazen, dat Graad ook als bestuurder in de voetstapen van zijn vader zou treden. Niet alleen bij schutterij St.-Martinus, maar ook bij de Bond Juliana.

In 1939 werd Graad in het bestuur van de Bond Juliana. Eerst als bestuurslid, later werd hij secretaris-penningmeester van de Bond Juliana. Deze functies bekleedde hij ook jarenlang bij schutterij St.-Martinus. In 1979 werd Graad benoemd tot ere-bestuurslid van de Bond Juliana. Na 40 jaar bestuurslidmaatschap vond Graad het tijd worden om zijn functie over te dragen aan een jongere.

Graad Linssen.

Goed wedstrijdschutter

Onder de schietboom was Graad ook een kanjer. Meer dan 40 keer nam hij als actief schutter deel aan het OLS. Als kopschutter wees hij zijn mede zestalleden de weg naar het succes. Het OLS in 1972 in Ubachsberg beschouwt hij als het hoogtepunt. Na drie dagen strijd bleek alleen de schutterij uit Eys-Wittem uiteindelijk de beste zenuwen te hebben. Schutterij St.-Martinus Maasbree werd eervolle tweede.

Heroprichter schutterij St.-Anna

In 1988, na een ernstige verenigingscrisis in schutterij St.-Martinus in Maasbree, besloot Graad na een 59-jarige lidmaatschap (!!) op te stappen als lid samen met een grote groep leden. Graad Linssen nam het voortouw om de in 1914 ter ziele gegane schutterij St.-Anna Maasbree nieuw leven in te blazen. Graad Linssen werd de eerste voorzitter van de heropgerichte schutterij St.-Anna. Onder zijn bezielende leiding groeide deze schutterij als kool en herbergde al snel 35 geüniformeerde leden, waaronder vele jeugdige leden. In 1989 maakte Graad Linssen eenmalig zijn comeback onder de schietboom. Hij loodste het OLS-zestel in Niel bij As nog naar de 3e ronde. In 1994 droeg Graad Linssen de voorzittershamer over aan Dré Timmermans. Op die jaarvergadering werd Graad Linssen benoemd tot erevoorzitter.

Veel gelouwerd

Graad Linssen was een man, waarop vele verenigingen konden rekenen. Zo was hij mede-oprichter en bestuurslid van de nu 60 jaar oude beugelclub de Treffers, waar hij als speler ook veel kampioenschappen mee kon vieren.

Als voetbalscheidsrechter wist Graad Linssen in de jaren vijftig en zestig 11 jaar de amateurvoetballers in het gareel te houden. Ook als voetballer bij MVC blonk Graad uit. Hij bekleedde het voorzitterschap van de Ouderenvereniging de Vriendenkring Maasbree en was hij ondermeer bestuurslid van de LLTB Maasbree, de Onderlinge Vee- en Paardenverzekering en ouderenvereniging district Helden.

In 1973 werd Graad geridderd in de Orde van Oranje Nassau, terwijl in 1981 tot ridder werd geslagen in de Eedele Eed-Broederschap van de Soevereine Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de Heilige Sebastianus. Voor zijn vele verdiensten voor de Maasbreesse samenleving ontving hij in 1989 de Gouwe Nachravel.

Wensen Graad Linssen

Graad Linssen is heel trots op "zijn" schutterij St.-Anna Maasbree. Hij heeft nog enkele grote wensen. Hij hoopt, dat schutterij St.-Anna met ingang van het jaar 2000 een eigen schietterrein in Maasbree krijgt.

Ook hoopt hij het nog mee te maken, dat schutterij St.-Anna het OLS de komende jaren wint en dat zijn schutterij St.-Anna, die in 1996 haar 400-jarig bestaan vierde, blijft groeien (nu 40 geüniformeerde leden en 20 niet-geüniformeerde leden).

Onlangs vierde Graad Linssen met zijn echtgenote An het diamanten huwelijksfeest. Dat feest illustreerde nog eens dat Graad Linssen veel betekend heeft voor de Maasbreesse gemeenschap. De drukte op de receptie op 1-ste pinksterdag zondag 23 mei in clublokaal café-feestzaal Niëns in Maasbree illustreerde dit nogmaals toen men Graad met deze mijlpaal kwamen feliciteren.

Bestuur en leden van schutterij St.-Anna hoopt, dat zij hun ere-voorzitter nog lang in hun midden mogen hebben.

Mat Nellen.

ONDER DE SCHIETBOOM

Peer

De stad Peer had eertijds vier schuttersgilden: Sint-Sebastiaan en Sint-Trudo in de stad zelf en twee op den buiten: Sint-Lambertus voor Linde en O.L. Vrouw van Molhem. Deze laatste wordt af en toe in de gichtregisters vermeld, maar verder is er weinig over bekend.

Deze schutterijen waren strikt voorbehouden voor mannen en wie lid wou worden moest zich bij de gildeleden aanmelden. De meest biedende kreeg het kapiteinsschap (hoofdman), wat men meestal voor het leven bleef. Hij kreeg twee paar handschoenen van de gilde die hij moest dragen tijdens de processies. De luitenant, die ook per opbod werd aangesteld, droeg een speer als wapen. De twee dekens vervulden de functie van secretaris en penningmeester die o.a. voor bier zorgden en straffen deed uitvoeren. Ze werden jaarlijks gekozen door de schutters. Op de vogelschieting kroonde men zich tot de held van het jaar als koning. Wie twee jaar na een de vogel afschoot was "dubbel-koning" en drie maal "keizer". Tijdens de feestdagen, met de processie en tijdens de kermis trokken de schutterijen erop uit. Na 1654 traden de schutterijen nog zelden op voor de verdediging van het land. Een onderscheid tussen huislieden en schutten in dienst van de stad is moeilijk te maken.

Met Peer-kermis 1721 was er een betwisting tussen leden van de rederijderskamer en de Sint-Trudogilde omdat de eerstgenoemden paradeerden op de markt, daar waar dit gebruik voorbehouden was aan de gilde. Matthijs Aechten volgde Simon Petrus Coninx die de koning van Rome had gespeeld in een toneelstuk tot aan hun lokaal, zodat het tot een proces kwam bij de Schepenbank. De schutterijen mogen het toneelstuk niet verstoren luidde de uitspraak. Toch kwam het in 1723 nog tot een treffen, zodat er weer een proces kwam waarvan de afloop echter niet bekend is.

Uit: J. Stinissen, Geschiedenis van Peer, in de Middellevuven en de Nieuwe Tijd, Peer, 1998.

Werner Smet.

Vlaanderen

Vlaanderen: actief volkssportverenigingsleven. Dit is de titel van een brochure uitgegeven door de Vlaamse Volkssportconfederatie. Voorzitter Eric De Vroede stelt in zijn voorwoord dat de traditionele sporten leven in Vlaanderen. Deze worden in de brochure in woord en beeld belicht. Hein Comeyne, coördinator van VOSCO, verzorgde de inleiding waarin hij het opneemt voor de volkssporten als een waardevolle sport voor jong en oud. Na de inlichtingen over de confederatie en de aangesloten verenigingen, komt elke discipline alfabetisch aan bod. Van Balboogschieten tot Zeilwagenrijden. Zo ook het bukksschieten met de contactadressen van de Schuttersbonden De Maasvallei en Maas en Kempen. Info: 050-358462.

Werner Smet.

H. Kruis Grevenbicht

Tijdens de jaarvergadering op zaterdag 13 maart j.l. van onze schutterij, werd aan secretaris Ben Jennes het Kruis van Verdiensten uitgereikt. Ben is vanaf 1981 lid van de Broederschap als geweerdruager en kwam in 1983 in het bestuur waar hij later werd bevorderd tot officier. In 1986 werd Ben koning.

Aanvankelijk deed hij samen met Huub Stans het secretariaat, na het overlijden van Huub kwam de volledige taak in zijn handen.

Tijdens de jaarvergadering werden er ook spelden uitgereikt aan: M. van Vlimmeren (10 jaar lid), R. Colaris (10 jaar lid) en G. Knevelmans (10 jaar lid) en P. Schoutrop (20 Jaar lid).

Bond Maas en Kempen

Tijdens de voorjaarsvergadering van de Schuttersbond Maas en Kempen, welke plaats had op vrijdag 26 februari, werd voorzitter Jan Grondelaers voor een periode van drie jaar als voorzitter herkozen.

Vooraf omwille van het feit dat het bestuur nogal wat recente veranderingen heeft ondergaan wil Jan er nog drie jaar bij doen. Wij wensen hem hierbij veel succes toe!

Werner Smet.

St.-Joseph Waubach

In 1999 is het 12^{1/2} jaar geleden dat in de Waubachse schutterij een marketentstergroep werd geïntroduceerd. Dit gebeurde tijdens het patroonsfeest van St.-Joseph op zaterdag 21 maart 1987. Bij die gelegenheid maakten de marketentsters Anita Evertz, Margriet Pelzer en Hoeppi Rinkens hun debuut als marketentster.

Voorafgaande aan de introductie van de marketentstergroep had men in de Waubachse schutterij reeds sedert 1978 Roos Peters als marketentster meelopen, die in een Oostenrijks Dirndl kostuum meeliep. Deze Dirndl uitmonstering bleef in zwang tot 1981 toen overgegaan werd naar een uniform dat refereert aan het uniform van de rest van de schutterij.

In 1982 verliet Roos Peters de schutterij, daarna wisselen de namen van de marketentsters in de Waubachse schutterij nogal frequent.

Medio 1986 wordt daarom besloten tot het oprichten van een marketentstergroep bestaande uit drie dames die allen echtgenotes zijn van schutterijleden en meestal al als trouwe supporters meegingen naar schuttersfeesten. Dit bleek een gouden greep te zijn, want de drie dames vormden alle drie nog steeds onze marketentstergroep.

In 1995 werd onze marketentstergroep uitgebreid met een vierde dame (Thea Ubachs) die sinds 1987 fungeerde als reserve-marketentster, aangezien onze schutterij in rotten van vier loopt. Eveneens in 1995 kregen onze marketentsters de marketentsterpenning uitgereikt ten teken dat ze daadwerkelijk deel uitmaken van schutterij St.-Joseph Waubach.

De Waubachse marketentsters tijdens de presentatie van het logo van het Dreiländereck Schützenfest op het Gemeentehuis van Landgraaf op 19 maart 1999. V.l.n.r. Thea Ubachs, Hoeppi Rinkens, Margriet Pelzer en Anita Evertz. Achteraan op de foto Jos Scholtz en Ludo Lebon.

De eerste boomplanting. V.l.n.r.: Korporaalkamerschutz Jo Ernst, luitenant Martin Evers, Burgemeester Ben Janssen, Jan Deguelle, Wethouder Hans Erfkämper en de luitenants Hub Silvertand en Piet Vervuren.

Foto Wim Smeets, Waubach.

Op donderdag 8 april gaven enkele officieren van onze schutterij acte de presence tijdens de eerste aanplant van een omvangrijk bebosingsproject. Deze eerste officiële aanleg van de eerste 5 hectares, van in totaal 900 hectares nieuw bos in Limburg, ging van start met oververdovende kamerschoten. Deze kamerschoten werden vakkundig afgeschoten door kamerschut korporaal Jo Ernst. De aanplant en realisatie van de natuur- en landschapsonwikkeling, met een omvang van de Gemeente Landgraaf, is een essentiële stap in de Parkstad-Limburg gedachte met de intentie de aanleg van een omvangrijk bosareaal in het verstedelijkt gebied in de Oostelijke Mijnstreek. In een tijdsbestek van 20 jaren zullen in totaal 900 hectares of wel 4 miljoen bomen geplant worden.

St.-Sebastianus Laar-Weert

Op Palmzondag heeft schutterij St. Sebastianus Laar-Weert het schietseizoen geopend met het traditionele koningschieten. Vooraf werd door het drumband-jachthoornkorps eerst de H. Mis met het zegenen van de palmtakken muzikaal opgeluisterd, in aanwezigheid van de voltallige schutterij met de oude schutterskoning en marketentsters. Daarna startte bij schietaccommodatie de Houtbempt het koningschieten op twee vogels: eentje voor de volwassenen en een voor de jeugd. In de tiende ronde na 178 schoten viel de beslissing. Manuel Wijen was de gelukkige die de vogel naar beneden haalde. Hiermee mag hij een jaar lang de titel van schutterskoning dragen. Gelijktijdig viel bij de jeugd ook de beslissing. De 12-jarige Lennard Gerits - hij schoot voor het eerst met de grote buks - haalde met het 122e schot de kleine vogel naar beneden. Na een optocht over Laar werd in clublokaal Beej Bertje deze succesvolle dag afgesloten.

H.A.G.M. Sijben, Voorzitter.

160 jaar twee Limburgen

In 1989 herdachten de beide provincies Limburg uitgebreid het feit dat ze 150 jaar geleden gescheiden werden. Tien jaar later deed men het nog eens over aan het veerpont van Meeswijk-Berg aan de Maas in aanwezigheid van de beide Bestendige deputaties en van een talrijk opgekomen publiek langs de beide oevers van de Maas. Ook de schutterijen uit de omgeving werden verzocht hierbij aanwezig te zijn om op te stappen bij de opening "omdat ze bij dit toenaderingsfeest niet mochten ontbreken", volgens de initiatiefnemers.

Op 17 april om 22 uur had het hele gebeuren plaats. De beide gouverneurs spraken een welkomstwoord vanaf de veerboot waarna de voorstelling kon losbarsten. Het werd een openluchtsppektakel met zang, percussie en heel veel vuurwerk. Stemgeluiden en tromgeroffel begeleidden het vuurwerk dat werd ontstoken vanaf twee boten op de Maas. De kleurige lichten weerspiegelden zich in het Maaswater waarop ook drijvende lichtjes aanwezig waren.

Het Limburgs volkslied kondigde het einde van de voorstelling aan. Applaus en vele gunstige reacties van het publiek dat voldaan weer huiswaarts keerde. Maar dorstige kelen nuttigden eerst nog een Limburgse Witte aan de Belgische kant, terwijl aan Nederlandse zijde nog muziek weerklonk en ook meerdere biertjes gedronken werden.

Waarom deze plaats aan de Maas werd gekozen verantwoordde gedeputeerde Sylvain Sleyen in de propagandafolder aldus: "... Deze veerpont die tevens in het traktaat van 1839 vermeld staat als zijnde de plaats waar de karos van de Nederlandse koningin moet kunnen gezet worden, heeft een historische betekenis en geeft duidelijk de verbondenheid aan tussen Belgisch en Nederlands Limburg..."

Beide Limburgen hebben weer eens gevierd. Wordt het een traditie om dit elke tien jaar te herhalen?

Werner Smet.

St.-Cornelius Swartbroek

Op Paasmaandag 5 april werd bij schutterij St.-Cornelius Swartbroek het jaarlijkse koningsvogelschieten gehouden. Er werd met 20 personen om de koningstitel gestreden. Na 153 schoten viel de koning naar beneden en was de koning bekend.

Koningspaar van schutterij St.-Cornelius Swartbroek, Lei Stals met dochter Helga.

Niemand minder dan de ere-president van de OLS-Federatie en voorzitter van onze schutterij, Lei Stals, werd voor de tweede keer koning. 29 jaar eerder was hij reeds koning van onze schutterij. Dochter Helga Stals zal vader Lei vergezellen als koningin tijdens de schuttersfeesten.

Erwin Laveaux, secretaris.

Koningspaar 1999 van schutterij St.-Severinus Grathem.

St.-Severinus Grathem

Schutterij St.-Severinus Grathem (opgericht in 1602) heeft sinds Tweede Paasdag 5 april een nieuw koningspaar. De nieuwe koning - Marcel Rietjens - kan nu ook naast de koningsvogel de beeldschone Marion van Herten in de handen nemen. Jarenlang heeft de schutterij alleen maar een koning gehad. Onlangs heeft een inwoner van Grathem de schutterij medegegeerd dat hij op zolder een oud koninginnekleeft heeft zien hangen. Onderzocht wordt momenteel in welk jaar schutterij St.-Severinus een koningin in haar optochten meevoerde. Overigens is de schutterij van plan om bij gelegenheid van haar 400-jarig bestaan een boekwerk uit te geven. Heeft U nog oude foto's of andere interessante gegevens, zo zijn deze van harte welkom bij de secretaris.

Kon. St.-Sebastianus Voerendaal

Zoals ieder jaar gebruikelijk, opende onze schutterij haar verenigingsjaar met de viering van haar patroonsfeest.

Dit feest heeft plaatsgevonden op zondag 24 januari. De dag begon met een H. Mis in de St.-Laurentiuskerk te Voerendaal. Aansluitend was er een interne feestvergadering waarin o.a. de jubilarissen gehuldigd werden.

De jubilarissen waren Pierre Boumans sr (50 jaar lid), Broer Smeets (25 jaar lid), Ton Roelofs (25 jaar lid), Ger Oerlemans sr (25 jaar lid), Hub Beckers (12¹/₂ jaar lid), Wiel Schreijen (12¹/₂ jaar lid) en Frans Habets (12¹/₂ jaar lid).

De heer Hub Boumans werd 's middags in Stramproy opgenomen in de Souvereine Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de H. Sebastianus. Tevens kregen de heren Pierre en Hub Boumans een onderscheiding van de RK Zuid-Limburgse Schuttersbond vanwege hun verdiensten.

Op 9 april werd in de van Hornekazerne te Weert (Koninklijke Militaire School) de nieuwe exercitie, zoals die per september 1999 zal worden ingevoerd voor de gehele Nederlandse krijgsmacht, gepresenteerd. Het geheel gebeurde met het nodige ceremonieel. Dit gebeurde nadat eerst een 100-tal leerlingen hun diploma uitgereikt hadden gekregen bij het voltooien van hun opleiding.

Vervolgens was er een toespraak door Generaal-Majoor Germ Keuning. Hij stelde dat het groeten, marcheren en het presenteren van het geweer, onderdelen van de exercitie thans geschiedt door de vier krijgsmachtdelen ieder op hun eigen manier. Ofschoon goed uitgevoerd, geeft dit bij de buitenstaander een ietwat rommelige indruk. Zeker wanneer leden van de vier krijgsmachtdelen samen exercitie-opdrachten moeten uitvoeren.

Dit komt vooral naar voren tijdens bijvoorbeeld vredesoperaties in het buitenland. Het is daarom de bedoeling dat de gehele krijgsmacht dezelfde exercitie gaat uitvoeren.

Vandaar dat de bevelhebbers van de krijgsmacht het besluit genomen hebben dat er niet meer gestampt wordt in het leger.

Er volgt een demonstratie van de oude, huidige en nieuwe exercitie.

Op uitnodiging van adjudant Jan Peeters was ook het exercitie-peloton van de Kon. Schutterij St.-Sebastianus Voerendaal aanwezig om als eerste de Oude Exercitie uit 1914 te presenteren. Onder leiding van kapitein/commandant Arno de Jong marcheerden de schutters uit Voerendaal de binnenplaats van de Koninklijke Militaire School op, om vervolgens een demonstratie van de Oude Exercitie te tonen. Bij veel van de aanwezige militairen was de Oude Exercitie niet eens bekend. Na de demonstratie werd afgemarcheerd e.e.a. onder luid applaus. Hierna volgden demonstraties van de huidige en nieuwe exercitie. Voor de Kon. Schutterij was dit een unieke ervaring. Maar hier bleef het niet bij, want zij werden uitgenodigd om op 23 april wederom naar Weert te komen om deel te nemen aan opnames voor KRO's ontbijtshow. De opnames werden uitgezonden op 26 april.

St. George Simpelveld

Bij de afsluiting van de commandantencursus Oude Exercitie werd uitvoerig aandacht besteed aan het feit dat thans de eerste vrouwelijke deelnemer de cursus met het diploma commandant heeft voltooid. Lenie Ramaekers-Cauven heeft dit mannenbolerk geslacht en keerde na drie jaar cursus met het trotse diploma onder de arm huiswaarts. Aan haar de eer om de manschappen te commanderen ter afsluiting van de cursus bij gelegenheid van het defilé voor de genodigden. Lenie is sinds 1994 lid van schutterij St. George Simpelveld. Hier bekleedt zij de functie van geweerdrager.

Bovendien is zij een fervent schutter. Later op de dag van de diploma-uitreiking was in Simpelveld het patroonsfeest van de schutterij, waarbij ter ere van St. George de Hl. Mis wordt bezocht, vervolgens het kerkhof en aansluitend een koffietafel.

Deze gelegenheid werd te baat genomen om Lenie Ramaekers te huldigen alsmede Lei Ernes, secretaris van de bond Berg en Dal, die eveneens het diploma commandant behaalde. Lenie werd bevorderd tot sergeant en kreeg de functie van reserve-guide. Tevens meldde zij zich aan voor een bestuursfunctie, terwijl ze bovendien de functie van tweede schietmeester vervult.

Lenie Ramaekers behaalt het diploma commandant.

Als nieuwe geüniformeerde leden mocht de schutterij verwelkomen de geweerdragers Angelo Mullenders, Ger Smoorenburg en Karel Wetzler. Een ander nieuw lid en bestuurslid is dhr. Wim Moison.

Luc Wolters.

Bond Maas en Kempen

Op vrijdag 24 april werd op de Lentevergadering van de Schuttersbond Maas en Kempen te Opglabbeek tot enkele nieuwigheden beslist. Voortaan zullen de dames ook in het B-zestal mogen meeschieten (voor het A-zestal is daar nog geen sprake van!). Op de bondsschuttersfeesten zal ook de tamboer-majoor tijdens de optocht worden beoordeeld.

De intekening voor het jubileumboek "Gouden schuttersbond Maas en Kempen" loopt goed (zie info vorige nummer Limburgs Schutters-tijdschrift). De officiële presentatie van het boek zal zijn op 16 oktober in het Jeugdparadijs in Opglabbeek. Aan het feestprogramma van die viering is men reeds druk doende.

De schutterijen worden opgeroepen om deel te nemen aan het Nationaal Koningschieten op 3 oktober in Lier. De eigen bondskoning zal bekend zijn op 29 augustus op het bondsschuttersfeest te Ellikom.

Op 5 september zal bij schutterij St.-Cornelius Swartbroek het (uitgestelde) Grenlandschuttersfeest gehouden worden.

Voorzitter Jan Grondelaers wenste elkeen veel succes tijdens de komende schuttersfeesten en drukte nog eens op het belang van de veiligheid en verder zegde hij te hopen dat de kwestie van de schuttershemmen vlug zal worden opgelost, zodat de onrust bij enkele schutterijen weggenomen wordt.

Werner Smet.

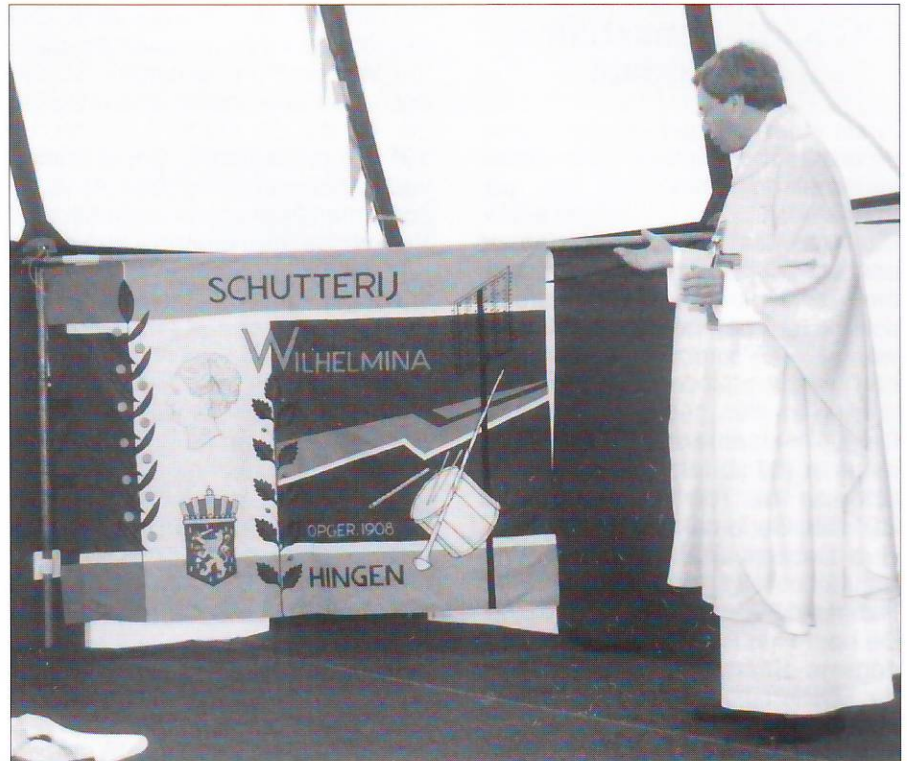
Wilhelmina Hingen

25 april 1999 werd een bijzondere dag voor schutterij Wilhelmina Hingen. De dag werd zoals ieder jaar begonnen met een H. Mis in de feesttent. Deze H. Mis werd muzikaal opgeluisterd door ons Fluit- en Trommelkorps. Na de H. Mis werden de nieuwe kolbakken, twee nieuwe buksen en een nieuw vaandel ingewijd door de Z.E.H. Schasfoort uit Roermond. Na deze plechtigheid was er een koffietafel in het verenigingslokaal waar ook de jubilarissen Thijs Smeets (10 jaar lid LBT) en Bèr Weber (25 jaar OLS-Federatie) gehuldigd werden.

's Middags werden onder een stralende zon de oude koning Peter Slangen met zijn koningin Jetty aan huis afgehaald. Verder ging de stoet naar het huis van Jack Janssen waar Keizer Jelle de Jong met de genodigden zich bij het gezelschap aansloot.

Het volledige gezelschap ging in optocht naar de feestweide. Na dankzeggingen van voorzitter Piet Vergoossen, werd hier de oude koning ontdaan van zijn koningszilver door beschermheer Alfons Stassen en loco-burgemeester Jo Verheesen.

Nadat eerst de keizer en de genodigden een schot hadden gelost, brandde de strijd los onder de zeven serieuze kandidaten. Uiteindelijk werd na 78 schoten (veel te snel) Thijs Smeets ('s morgens nog jubilaris) de nieuwe koning van schutterij Wilhelmina geïnstalleerd. In optocht werd de trotse koning aan de inwoners van het Hingen voorgesteld.

Pastoor Schasfoort bij de inzegening van het nieuwe vaandel.

Trotse buksmeesters met hun nieuwe buksen.

Ook werd deze dag geschoten voor de titel Jeugdkoning, welke opgeëist werd door Hellen Scheres (pas één jaar lid van onze schutterij).

Met het traditionele koningsbal in de feesttent, waar tot in de late uurtjes uitbundig werd gefeest, kwam een einde aan een prachtig weekend voor schutterij Wilhelmina Hingen.

Frans Aben, Secretaris.

St.-Anna Merum

Onder perfecte en zonnige omstandigheden heeft Schutterij en Drumband St.-Anna Merum in het weekend van 30 april, 1 en 2 mei haar gouden jubileum gevierd. Op de jubileumreceptie zijn een vijftal jubilarissen gehuldigd. Ger Schmitz werd zelfs twee keer gehuldigd. Een keer vanwege zijn 25-jarig lidmaatschap van de OLS-Federatie en een keer vanwege zijn 25-jarig lidmaatschap van de Federatie van Katholieke Muziekgezelschappen (FKM).

Huib Cuypers en Frans Knobens werden gehuldigd voor hun 25-jarig lidmaatschap van de OLS-Federatie, Piet Teuwen voor zijn 40-jarig lidmaatschap en Huib Hannen voor zijn 50-jarig lidmaatschap. Huib Hannen werd tevens benoemd tot erelid. Deze eer viel hem te beurt voor zijn grote inzet voor de vereniging. Hij was namelijk 29

jaar bestuurslid, waarvan 25 jaar als penningmeester. Fred Hannen werd benoemd tot erevoorzitter.

Ook hem viel deze eer te beurt voor zijn grote inzet. Fred is al 48 jaar lid van de schutterij. Hiervan heeft hij 35 jaar de voorzittershamer vast gehouden. Als laatste werd aan de Drumband van onze schutterij de bronzen legpenning van de FKM overhandigd.

Alle activiteiten die schutterij St.-Anna georganiseerd had, werden druk bezocht. Hoogtepunt was het jubileumschuttersfeest op 2 mei. Langs de optochtroute zag het zwart van de mensen. Voor de 15 schutterijen die zich hadden ingeschreven voor dit vrij schuttersfeest was dit natuurlijk een opsteker. Ook tijdens de schiet- en bijwedstrijden bleef het druk in de schutterswei. De dagbeker (geschonken door de Gemeente Roermond) voor het hoogste aantal punten in de A, B en C-klasse, werd gewonnen door schutterij Prins Hendrik uit St.-Odiënberg.

Patrick Knobens, Secretaris.

Op de foto v.l.n.r. Huib Hannen, Piet Teuwen, Frans Knobens, Fred Hannen en Huib Cuypers. Gehurkt zit Ger Schmitz.

St.-Laurentius Spaubeek

Op zondag 2 mei vond bij schutterij St.-Laurentius Spaubeek het koningsvogelschieten plaats. Na een kleine rondgang door Spaubeek werd om 16.00 uur begonnen met het schieten op de houten vogel. Een kleine 20 Spaubeekse schutters streden in een spannende strijd voor de eer van het koningschap. Na 2 uur en 145 schoten viel uiteindelijk de beslissing; Pie Heynen schoot het laatste stukje vogel van de paal en werd de trotse koning van onze schutterij. Het is voor Pie Heynen, die al jaren de functie van officier bekleedt, de tweede keer dat hij koning is; de eerste keer was in 1956.

Henri Willems, PR

Oktoberfest

Op uitnodiging van het Duitse consulaat is dit jaar de Oud Limburgse Schuttersfederatie aan de beurt om gegadigde schutterijen aan te dragen die de "Trachtenzug" op 19 september bij gelegenheid van de wereldbekende Oktoberfeste in München zullen verlevendigen. Het Duitse consulaat wisselde in de afgelopen jaren tussen de Brabantse en Gelderse Federatie en kwam vervolgens bij de Limburgse schutters uit.

Dreiländereck Waubach

Het Dreiländereck schuttersfeest te Waubach kent een twee-daags programma. Op zaterdag 11 september vinden de schietwedstrijden plaats met aansluitend een feestavond. Zondagmorgen is het vroeg dag als reeds om half negen de vaandeldragers en hun secondanten van de deelnemende schutterijen ontvangen worden om gezamenlijk ter Heilige Mis te trekken.

Na afloop van de Eucharistieviering wordt in gezamenlijke opmars van kerk naar feestterrein getrokken. Vlak daarna maken de voorzitters van de participerende schutterijen hun opwachting om zich in de strijd om de "Hans Wilms" wisselbeker te mengen.

's Middags vindt om twee uur de optocht van de Belgische, Duitse en Nederlands-Limburgse schutterijen door Waubach plaats.

WIJ FELICITEREN

Pro Ecclesia en Pontifice

Op 5 april werd **Toon Wijers** (77) van schutterij St.-Aldegundis Buggenum onderscheiden met de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice. Toon ontving de onderscheiding vanwege zijn vele verdiensten voor de St.-Aldegundisparochie. Tot de heroprichting van schutterij St.-Aldegundis bewaarde Toon jarenlang het vaandel en de overige bescheiden van de schutterij. Bij de heroprichting van de schutterij in 1990 was Toon een van de eersten die zich aanmeldde als lid.

Moderator Mgr. R. Maessen

Medio april is Mgr. R.H.M. Maessen ingetreden bij de Trappisten van de abdij Lilbosch te Echt. Mgr. Maessen was vanaf 1991 vicaris-generaal van het bisdom Roermond. Hij volgde Mgr. W. Heuvelmans op als moderator van de OLS-Federatie. De officiële installatie van Mgr. René Maessen als moderator vond plaats tijdens het OLS te Kelpen-Oler in 1992.

De in Beek geboren Maessen volgde zijn studie aan het Hoger Instituut voor Theologie en Pastoraat te Heerlen, werd in 1974 tot priester gewijd en heeft standplaatsen gekend te Voerendaal, Chevremont-Kerkrade en deken van Maastricht alvorens hij tot vicaris-generaal werd benoemd en verantwoordelijk voor o.a. de benoemingen en de priesters in het bisdom Roermond.

Als moderator was hij een trouw bezoeker van het Oud-Limburgs Schuttersfeest en diverse andere schuttersfeesten, woonde hij de vergaderingen bij van de OLS-Federatie en bezocht de Limburgse Schuttersdag.

OLS-Moderator Mgr. René Maessen tijdens het openingsgebed van het OLS in Stokkem op 3 juli 1994.

Tijdens de investituur in januari 1992 werd Mgr. Maessen opgenomen in de Edele Eedbroederschap van de Souvereine Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de Hl. Sebastianus. Na afloop van deze plechtigheid vertrouwde hij me toe dat hij het ten zeerste waardeerde dat de schutterijen en de OLS-Federatie de enige groep is die officieel en publiekelijk banden met de kerk onderhoudt. Aan deze contacten wordt op plaatselijk niveau invulling gegeven door de pastoor als geestelijk adviseur, op federatief niveau is een kerkbestuurder de moderator namens het bisdom Roermond. Thans heeft Maessen op 53-jarige leeftijd na diep beraad besloten te leven en werken in het klooster en meer tijd van zijn leven te wijden aan gebed en door de kloosterritus meer diepgang in zijn leven te brengen. Wij danken hem voor de goede steun die hij ons in de afgelopen jaren geboden heeft mede door zijn veelvuldige aanwezigheid. Met zijn nieuwe levensstijl zij hem een verdieping van zijn priesterschap toegewenst.

Luc Wolters.

HH. Marcellinus & Petrus Geleen

De Geleense pastoor H.H. van Sloun vierde zijn vijftigjarig priesterfeest. De pastoor is ere-kolonel van de schutterij. In 1971 werd hij geïnstalleerd tot ere-kolonel, een titel waarmee eerder de pastoors Frantzen (1946) en Van Helden (1960) geëerd waren. De gouden priesterjubilaris werd zondag 18 april 1999 gehuldigd.

Bij gelegenheid van het bondsfeest te Geleen op vrijdag 20 augustus wordt een receptie gehouden ter ere van de jubilaris Jeu Janssen, die 40 jaar lid is.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN I

Bij gelegenheid van Koninginnedag 1999 werden de volgende personen uit het Limburgse Schutterswezen onderscheiden:

Aloïs H.L. Eussen, Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hij heeft deze onderscheiding te danken aan zijn inzet als organisator en zijn bestuurlijke activiteiten bij de Koninklijke schutterij St. Sebastianus Voerendaal onder meer als penningmeester. Van de Voerendaalse schutterij is de decorandus 34 jaar lid. Geruime tijd heeft Aloïs Eussen binnen de drumband de overslagtrom geslagen. Hij was lid van de exercitieploeg en doet nog steeds mee aan exercitiedemonstraties. Hij is bevorderd tot officier en heeft momenteel de rang van kolonel.

Frans J. Habets, Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Habets stond in 1963 mede aan de wieg bij de heroprichting van schutterij St. Monulphus en Gondulphus te Berg en Terblijt, beter bekend onder de artiestennaam Nachtwachtgilde. Van nabij maakte Frans Habets de grote successen van het Nachtwachtgilde mee, zoals de vele televisie-optredens en buitenlandse reizen. Een schutterij in de uitmonstering van Nederlands bekendste schilderij bleek een gouden treffer. In 1980 gaf het Nachtwachtgilde meer inhoud aan haar schutterij-zijn door de toetreding tot de schuttersbond Berg en Dal. Geruime tijd bekleedt Frans Habets bestuursfuncties bij het Nachtwachtgilde, waar we hem voornamelijk kennen als voorzitter. Begin dit jaar is Habets vanwege zijn vele verdiensten op schuttersgebied in de Broederschap van de Rode Leeuw opgenomen.

Frans Habets

P.M.J.J. Hanssen, De oud-kolonel Jan Hanssen is benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hij is sinds 1958 lid van de Stadsschutterij St. Sebastianus Heerlen en kende rangbevorderingen tot kolonel. Tevens is Jan Hanssen kerkelijk actief. Sinds 1983 is hij vrijwilliger binnen de Heerlense Pancratiuskerk.

Theo A. Hendriks, Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Sinds 1958 is hij actief binnen de Stadsschutterij St. Sebastianus. Hier is hij gestart in de drumband en maakt thans deel uit van het bestuur in de functie van penningmeester. Tijdens de St. Sebastianusviering 1999 is hij geïnstalleerd tot generaal. In het dagelijks leven is Hendriks postbode.

Jean A. Knoors, Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Hij schreef vele historische stukken, met name over de dorpen Grevenbicht en Obbicht. Zijn artikel over een merkwaardig schuttersreglement in Obbicht werd in juni 1990 in het Limburgs Schutterstijdschrift geplaatst. Jean Knoors is voorzitter van de Maasketen Jan van Eyck, die de Inter-Limburgse samenwerking stimuleert, en overhandigde in die hoedanigheid in 1994 de Kanunnik Coenenprijs aan de redactie van het Limburgs Schutterstijdschrift.

Drs. Louis P.M. Litjens, Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Hij is penningmeester van de Oud-Limburgse Schuttersfederatie, is secretaris geweest en thans voorzitter van schuttersbond Juliana Baarlo. In 1982 werd hij gekozen tot bestuurslid van deze schuttersbond. Sinds 1976 was Louis Litjens ook voorzitter van het Koninklijk St. Lambertusgilde Helden. In 1980 werd hij als voorzitter van het gilde tevens geproclameerd tot prins Carnaval. Koning was hij in het jaar 1983. In zijn hoedanigheid als voorzitter gaf hij onder meer leiding aan de festiviteiten in het kader van de 25-jarige her oprichting (1977) en het 425-jarig bestaan in 1988 alsmede de aanschaf van nieuwe gilde-kledij.

Theo Ruiters, Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Hij is actief binnen diverse Kerkraadse verenigingen en instanties, zoals de Stichting Wereldmuziekconcours, Woningstichting, Harmonie St. Pancratius en

VVD-Kerkrade. Theo Ruiters is sinds 1966 lid van de St. Sebastianusbroederschap Kerkrade, waar hij in de jaren 1971, 1979 en 1988 koning was en deel uitmaakte van het bestuur.

Frits M.J. Sprokel, Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Sinds 1966 maatschappelijk actief. Hij is oud-directeur van De Limburger Weekbladpers, was vele jaren raadslid en wethouder en o.a. bestuurslid van de Federatie Muziekgezelschappen Kerkrade. Hij stond als mede-oprichter eind 1995 aan de wieg van het Catharinagilde Holz-Kerkrade, dat zich in Kerkrade als een nieuw gilde met oude gebruiken wil manifesteren.

Coen C. van Thor, Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Coen van Thor is commandant der Maestrichtse d.d. Stadsschutterij. In 1980 sloot hij zich bij de her oprichting aan bij de stadsschutterij als exercitie-instructeur en fungeerde hier lange tijd als kapitein-commandant, mede vermaard om zijn snor van oor tot oor. In 1994 werd Coen van Thor bevorderd tot majoor met een installatie in de St. Servaasbasiliek. Later die dag schoot hij de vogel van de schutterij af. Coen van Thor had eerder gediend bij de Limburgse Jagers.

Coen van Thor

Ook is Coen nauw bij de muziek betrokken. Zo is hij sinds geruime tijd tambour-maître van Harmonie Wilhelmina Wolder (de "blauwe"). Tevens is hij instructeur van de drumband van schutterij St. Joseph St. Geertruid. In het dagelijks leven is Coen postbode te Maastricht.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING II

H.G. van de Ven, Op 7 mei heeft Sjra van de Ven eveneens een koninklijke onderscheiding ontvangen. Hij werd in 1935 geboren te Ell, thans woonachtig te Stramproy. Sjra van de Ven is nauw verbonden aan St. Catharina Stramproy. Van deze schutterij is hij sinds 30 jaar bestuurslid, waarvan 25 jaar voorzitter. In 1986 maakte hij deel uit van de stuurgroep, die het OLS organiseerde en hij was mede-initiator om het Limburgs Schuttersmuseum naar Stramproy te halen. Sjra van de Ven draagt de rang van groot-majoor. Hij is in 1989 opgenomen in de Broederschap van de Rode Leeuw en in 1999 bevorderd tot officier in diezelfde Broederschap.

Sjra van de Ven

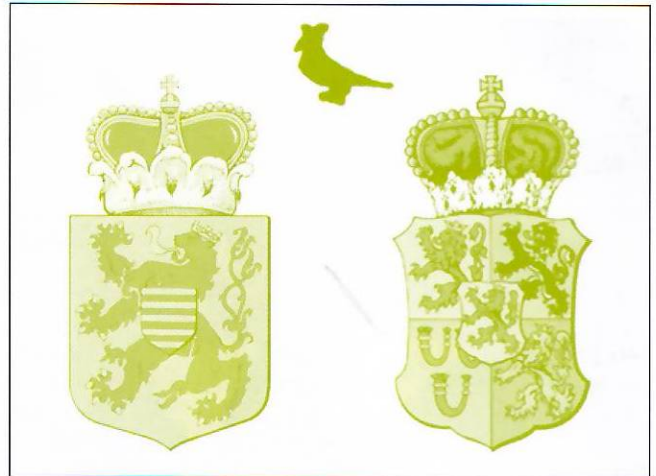
Eremedaille

Jo Peters (58) kreeg op 30 april de medaille van de Gemeente Thorn opgespeld door burgemeester Theo Rongen. Aanvankelijk was Jo lid van schutterij St.-Ansfried maar in 1959 stapte hij over naar schutterij St.-Michaël Thorn. Waarvan hij van 1978 tot 1995 voorzitter was.

Kampioenschap der beide Limburgen

Uitslagen Heren:

- 1 **Martin Driessen**, St.-Urbanus Maasniel (898 pt)
- 2 **Broer Smeets**, Kon. St.-Sebastianus Voerendaal (897 pt)
- 3 **Wim Kranen**, Kon. St.-Lambertus Helden (892 pt)
- 4 **Frans Aelmans**, St.-Urbanus Maasniel (775 pt)
- 5 **Vital Meetjens**, St.-Laurentius Bocholt (745 pt)
- 6 **Wim Aendenroemer**, St.-Urbanus Maasniel (592 pt)
- 7 **Ronny Machon**, St.-Monulphus & Gondulphus Maasmechelen (360 pt)
- 8 **Jac. Linssen**, St.-Sebastianus Puth (330 pt)
- 9 **Jac Stals**, St.-Catharina Stramproy (325 pt)
- 10 **Jo Soetens**, St. Monulphus & Gondulphus Maasmechelen (324 pt)

Uitslagen Dames:

- 1 **Hetty Cohen-Merckelbagh**, Susteren (276 pt)
- 2 **Josette van Esser**, Kinrooi (275 pt)
- 3 **Ingrid Declerck**, Kessenich (197 pt)
- 4 **Truus Corstjens**, Nederweert (188 pt)
- 5 **Josianne Baccus**, St.-Elisabeth Stokkem (159 pt)

SCHUTTERSKONINGEN

- Sjack Bakkes**, St.-Joris St.-Joost
Jo Beurskens, St.-Sebastianus Ell (215e sch)
Berry van Bilsen, St.-Jan Baexem (23 sch. 3^e achtereenvolgende keer = keizer)
Marcel Clement, jeugdkoning St.-Oda Boshoven
Thei Cremers, St.-Urbanus Montfort
Guus Evers, dorpskoning St.-Martinus Horn
Lennard Gerits, jeugdkoning St.-Sebastianus Laar
Frank Gruijters, St.-Sebastianus Susteren
Pie Heynen, St.-Laurentius Spaubeek
Truus v.d. Horst, dameskoning St.-Sebastianus Neer
Pierre Janssen, burgerkoning St.-Joris St.-Joost
Rene Joosten, jeugdkoning St.-Martinus Horn
Mike Kanders, jeugdkoning St.-Agatha Haelen
Bas Keltjens, jeugdkoning St.-Sebastianus Neer
Wendy Kersten, St.-Agatha Haelen
Mia Kessels-Rijckx, St.-Martinus Horn
Wiel Kivits, St.-Sebastianus Neer
Har van der Kop, St.-Nicolaas Heythuysen (3^e achtereenvolgende maal)
Emiel Lamers, Ons Genoegen Siebengewald
Jan Meessen, St.-Sebastianus Eys
Har van Melick, St.-Andreas Melick
Wim Peulen, Bussenschutten Neer
Jan Post, St.-Eligius Juliana Schinveld (198e sch)
Cor Rietjens, St.-Oda Boshoven. Was ook koning in 1996 en 1997.
Marcel Rietjens, St.-Severinus Grathem
Christel Rongen-Maas, winterkoning St.-Petrus Bergen
Andre Salmans, St.-Antonius Altweert (was in 1997 ook koning)
Annet Scheepers, dameskoning St.-Jan Baexem (40 sch)
Hellen Scheres, jeugdkoning Wilhelmina Hingen
Jac Sillekens, St.-Jan Baexem (72 sch)
Thijs Smeets, Wilhelmina Hingen (78 sch)
Lei Stals, St.-Cornelius Swartbroek
Theo Stokbroekx, St.-Jacobus Hunsel
Tineke Wagemans, jeugdkoningin St.-Nicolaas Heythuysen
Manuel Wijen, St.-Sebastianus Laar (178e sch)

Commandantencursus Nieuwe Exerctie

Zaterdag 17 april vond de afsluiting plaats van de cursus Nieuwe Exerctie in Dancing Housmans te Montfort. Voor een talrijk publiek, waaronder veel familieleden, medeschutters en diverse bestuursafgevaardigden van de deelnemende cursisten, kon aan dertien personen het certificaat en aan acht personen het diploma Commandant-Instructeur worden uitgereikt. Aanwezig waren verder dhr. J. Beeren voorzitter MLSB, dhr. J. Herffs voorzitter Bond Eendracht Born-Echt en dhr. Fr. Vergoossen jurylid. De president van de OLS-Federatie drs. Fr. Wolters reikte de certificaten en diploma's uit. In zijn dankwoord richtte hij zich tot al die personen - i.c. de instructeurs dhr. P. Kuijpers en dhr. J. van Dijk - die zich inzetten voor het schutterswezen in het algemeen, in het bijzonder tot die personen, die toch met veel inzet en ambitie hun verenigingsliefde hebben getoond, om dit resultaat uiteindelijk te bereiken. We hebben dit kunnen aanschouwen in de exercitie-demonstratie die zij toonden. De president dankte hen hiervoor en wenste voor de toekomst heel veel succes.

Certificaat Commandant

Dhr. R.H.A.R. Ackermans	St. Monulphus en Gondulphus Berg en Terblijt
Dhr. G.B. Arts	St. Martinus Tegelen
Dhr. M.M.A. Beelen	St. Lucie Nederweert
Dhr. J.G.M. Baetsen	St. Petrus Kelpen-Oler
Dhr. M.J.M. Bukkems	St. Job Leuken-Weert
Dhr. A.H.I. Camp	St. Job Leuken-Weert
Dhr. H.M.M. Claessens	St. Catharina 1480 Weert
Dhr. J.G.L.M. Gubbels	St. Barbara Reuver
Dhr. J.A.G. Peulen	St. Barbara Reuver
Dhr. H.J.A. v.d. Schoot	Wilhelmina Horst
Dhr. W.J.H. v.d. Velden	St. Barbara Reuver
Dhr. P.H.L. Wagemans	St. Petrus Kelpen-Oler
Dhr. W.P.H. Willems	St. Monulphus en Gondulphus Berg en Terblijt

Diploma Commandant-Instructeur

Dhr. L.F.T. Baggen	St. Michaël Doenrade
Dhr. P.M.H.H. Evers	St. Michaël Ool-Herten
Dhr. G.H. v.d. Hurk	St. Nicolaas Heythuysen
Dhr. R.M.G. Leurs	St. Antonius Slek-Echt
Dhr. G.W. Meissen	St. Jan Nieuwstadt
Dhr. G.L.J. Schuren	St. Martinus Linne
Dhr. T. Seinstra	St. Servaasbank Heer
Dhr. L.F.M. Verboeket	St. Michaël Ool-Herten

Cursusleider Jac v.d. Vorst, Secretaris OLS-Federatie.

Commandantencursus Oude Exerctie

De commandantencursus leverde een nieuwe lichtung geslaagden af. Na ettelijke weken op de zondagmorgen om 9.00 uur te hebben deelgenomen aan de cursus Oude Exerctie, konden de diverse geslaagden met trots hun certificaten of diploma's in ontvangst nemen. De uitreiking vond plaats op zaterdag 24 april in café Rumpenerlinde van sporthal Rumpen in Brunsum. Cursusleider Jac van der Vorst, secretaris van de OLS-Federatie sprak de aanwezigen toe. Vervolgens begaven de cursisten zich naar buiten voor het maken van de groepsfoto. Aansluitend werd een defilé gegeven voor de diverse aanwezigen, waaronder drs. Frans Wolters, president van de OLS-Federatie. Tijdens het defilé stonden de troepen onder leiding van Lenie Ramaekers, de enige vrouwelijke deelnemer, die de cursus met het diploma commandant had afgesloten. Weer binnen werd in de toespraak lof voor de inzet en kunde van de nieuwe lichtung geslaagden niet onder stoelen of banken gestoken. Tevens werd hartelijke dankt uitgesproken aan het adres van de deskundige leiders van de cursus, namelijk de heren instructeurs Math. Beaujean (Heerlerheide), Lei Wijnants (Klimmen) en Jack Duckers (Eys). Vervolgens werden door OLS-president en OLS-secretaris de certificaten en diploma's aan de volgende personen uitgereikt:

Groepsfoto geslaagden Nieuwe Exerctie

Foto: Henk Jennissen, Echt.

*Groepsfoto geslaagden Oude Exerctie,
Brunssum 24 april 1999.*

Figuranten

Dhr. A.B.H. Mullenders St. George Simpelveld
Dhr. K.R.A. Wetzler St. George Simpelveld

Certificaat Commandant

Dhr. L.H. Minnen St. Martinus Vaesrade
Dhr. R.J.J. Mullenders St. Hubertus-Gilde Gulpen
Dhr. C.F.H. Otten St. Sebastianus Schinnen
Dhr. G.G.M. Schoonbrood St. Sebastianus Schinnen
Dhr. J.M. Schoonbrood St. Sebastianus Schinnen

Diploma Aspirant Commandant

Dhr. M.H.T. Beenen St. Hubertus-Gilde Gulpen
Dhr. H.H.M. Dullens HH. Marcellinus & Petrus
Geleen
Dhr. W.J.M. Keulen St. Sebastianus Schinnen
Dhr. R. Klooster St. Joseph Waubach
Dhr. S.S.F.M. Knubben Jonge en Oude Nobele
Valkenburg
Dhr. F.J.E. Lebouille Jonge en Oude Nobele
Valkenburg
Dhr. M.M.M. Lebouille Jonge en Oude Nobele
Valkenburg
Dhr. L. Meisen St. Gertrudis Amstenrade
Dhr. R.L.A. Mullenders St. Hubertus-Gilde Gulpen
Dhr. H.J.E. Ramakers Jonge en Oude Nobele
Valkenburg
Dhr. J.M.F. Schreurs St. Hubertus-Gilde Gulpen
Dhr. J.J.C.C. Sijstermans St. Sebastianus
Spekholzerheide

Diploma Commandant

Dhr. I.A.A. Alleleijn St. Paulus Epen
Dhr. L.H.F.G. Ernes St. George Simpelveld
Dhr. J.G.C. Janssen St. Johannes & Clemens
Merkelbeek
Dhr. W.M. Koornneef St. Hubertus-Gilde Gulpen
Dhr. M.W. Peil HH. Marcellinus & Petrus
Geleen
Mevr. H.M.W. Ramaekers St. George Simpelveld
Dhr. P.J.W. Rosenboom St. Mauritius Strucht
Dhr. J.H.P. Schijns St. Paulus Epen

Diploma Commandant-Instructeur

Dhr. J.H.L. Schiffelers Kon. St. Lambertus Oirsbeek
Dhr. J.J.M. Wijnands St. Sebastianus Klimmen

JUBILARISSEN

12¹/₂-jarig lidmaatschap

Hub Beckers Kon. St.-Sebastianus Voerendaal
Frans Goyen St.-Martinus Houthem
Frans Habets Kon. St.-Sebastianus Voerendaal
Wiel Schreijen Kon. St.-Sebastianus Voerendaal

25-jarig lidmaatschap

H.L.W. Aben St. Lambertus Neeritter
L. Beerens St. Lucie Nederweert
Eric Berben St.-Sebastianus Neer
Wiel Berben St.-Sebastianus Neer
C.J.P.H. Bidlot St.-Joris Wesseem
J.H. van Bilsen St. Jan Baexem
J.L.J. Corsten St. Jacobus Hunsel
P.Th. Cremers St. Salvius Limbricht
Huub Cuypers St.-Anna Merum
J.M.H. Douven St. Sebastianus Mechelen
J. Drossaart St. Margaretha Ittervoort
G.M. Geelen Bussen-Schutten Neer
Th.J.M. Gielen St. Severinus Grathem
J. Greefkens St. Margaretha Ittervoort
M. Haas St. Petrus en Paulus Susteren
J.G.A. Hanssen Bussen-Schutten Neer
A.J.F. v.d. Heurik St. Severinus Grathem
J. v.d. Heuvel St. Margaretha Ittervoort
L.G.G. Hoeben St. Sebastianus Mechelen
A.J.H. Hovens St. Urbanus Belfeld
G. Hoymakers St. Urbanus Belfeld
J. Huyskens St. Margaretha Ittervoort
Jos Janssen St. Petrus en Paulus Susteren
John Janssen St. Petrus en Paulus Susteren
P.H. Jeurissen Nachtwacht-Gilde Berg en Terblijft
H. Kempkens St. Cornelius-Irene Posterholt
Frans Knobon St.-Anna Merum
H.P.W. Koelen St. Cornelius-Irene Posterholt
W.H.J. Koelen St. Cornelius-Irene Posterholt
J.W. Koelen St. Cornelius-Irene Posterholt
M.J.G. Koelen St. Cornelius-Irene Posterholt
Gerard Kusters St.-Catharina Stramproy
J. Lamerigts St. Margaretha Ittervoort

E. Lamerigts	St. Margaretha Ittervoort
H. Lamerigts	St. Margaretha Ittervoort
H. Meijster	St. Margaretha Ittervoort
M.W. Muijsenberg	St. Martinus Maasbree
H.J. Nijsten	St. Joseph Stein
P.M.J. Nijsten	St. Joseph Stein
P.L.W. Peeters	St. Martinus Maasbree
P.J.M. Peeters	Bussen Schutten Neer
J.M. van Ratingen	St. Severinus Grathem
J. Rietjens	St. Margaretha Ittervoort
S.P.M. Rompen	St. Sebastianus Mechelen
Ger Schmitz	St.-Anna Merum
F. Smeets	St. Cornelius-Irene Posterholt
Erik H.M.F. Steffanie	St. Joris Wesseem
H. Stevens	St. Petrus en Paulus Susteren
T.H. Timmermans	Bussen Schutten Neer
Ton A.G.M. Vaes	St. Joris Wesseem
W.H. Weber	Wilhelmina Hingen-Echt
P. Wilms	St. Lucie Nederweert
J. Wilmsen	St. Job Leuken-Weert

40-jarig lidmaatschap

P.H.Th. Boonen	St. Antonius Stramproy
W.J.M. Briels	St. Jacobus Hunsel
C.M.W. Camp	St. Antonius Stramproy
H.J. Claessen	St. Joseph Stein
H.G. Colin	St. Sebastianus Heerlen
A.J.H. Cratsborn	Nachtwacht-Gilde Berg en Terblijt
J.A. Driessen	St. Joseph Stein
J.A. Kockelkoren	St. Sebastianus Mechelen
H.J.M. Lenoir	St. Sebastianus Mechelen
N. Monforts	St. Cornelius-Irene Posterholt
J. op het Veld	St. Cornelius-Irene Posterholt
J.C.A. Peeters	St. Martinus Maasbree
G.C.M. Peeters	St. Jan Baexem
H.A.L. Ramaekers	St. Catharina Stramproy
J.G.J. Silleken	St. Jan Baexem
Piet Teuwen	St. Anna Merum
J. Tobben	St. Cornelius-Irene Posterholt
J.G. van Krevel	St. Sebastianus Heerlen
D. Willems	St. Cornelius-Irene Posterholt

50-jarig lidmaatschap

J. Beenen	St. Cornelius-Irene Posterholt
M.H. Creemers	St. Catharina Stramproy
J.Th. Cuppen	Wilhelmina Horst
H. Donders	St. Margaretha Ittervoort
Henri Gijssels	St.-Monulphus & Gondulphus Rotem (postuum uitgereikt)
Huub Hannen	St.-Anna Merum
C.H.W. Hendriks	St. Martinus Maasbree
C. Krutzer	St. Cornelius-Irene Posterholt
Albert Quix	St.-Monulphus & Gondulphus Rotem
Frits Scheren	St. Eligius & Juliana Schinveld
E. Smeets	St. Margaretha Ittervoort
Frans Steffanie	St. Joris Wesseem
Jaak Stegen	St.-Monulphus & Gondulphus Rotem

St. Eligius & Juliana Schinveld

Frits Scheren viert zijn vijftigjarig lidmaatschap. Scheren is thans generaal. Tien jaar geleden toen hij 40 jaar lid was werd hij koninklijk onderscheiden. Scheren recipieerde op zondag 11 april 1999 in schutters-lokaal café Willems in Schinveld. Aldaar kreeg hij uit handen van bondsvoorzitter Karel van Knippenberg de OLS-medaille uitgereikt. Aansluitend vond het koningsvogelschieten plaats op het schietterrein langs de Echterbaan.

WIJ GEDENKEN**Hub Mewissen**, schutterij St. Martinus Holtum.

Gebaore op 5 juni 1956 te Holtum, euverleeje op 30 jannewarie 1999 te Sittard.

Hub, sinds 'n paar waeke wis'se det-se neet lang meë biê òs zous zeen.

Doe beròsdes in dien lot, mer neet zònger zörg: om diene broor Geert en diên zòster Marion. Doe wis det-se hun alleine toë achter moos laote.

Sjus wie diene vööl te jòngk gesjtòrve pap waors doë 'ne sjöt in hart en neere. Es jòng van 8 jaor woor'se lid van de sjötterrie van Houtem. Nao jaore de dikke tròm te hóbbe gehouwe, woor'se in 1998 tot offeseer bevorderd en maogde'se mit 'ne sabel loupe.

Wat woor'se greutsje. Auch dien werk biê de Nedcar waor 'n groate leefde veur dich. Doe waors heël erg geleef biê diên collegaas, 't geen veural te mirke waor biê diên 25-jaorig jubileum veurig jaor.

En noë ...

- noë is dit alles veur dich veurbie

- noë hób'se òs mòtte verlaote:

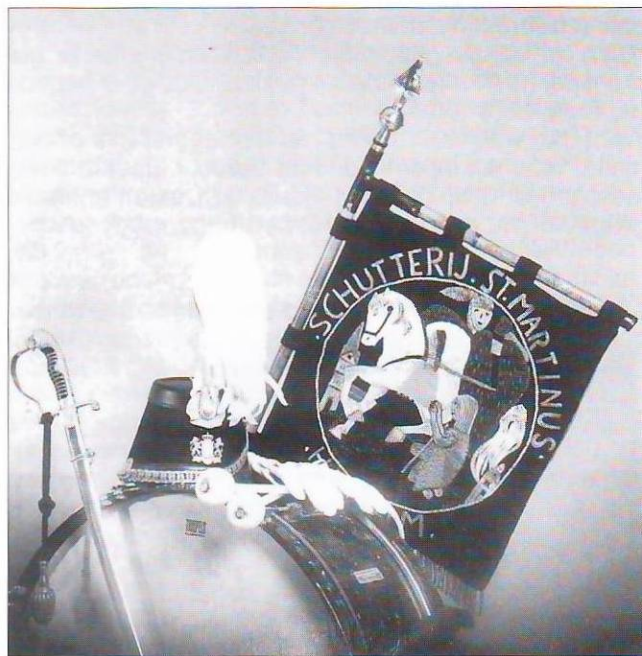
vööl te vreug

vööl te sjnel

vööl te jòngk

Weer numme mit vööl piên in òs hart aafsjiêd van dich en baeje det-se maogs ròste in vreë.

Hub, vaarwel mer neet veur ummer ...

Bidprentje met dikke trom, vaandel en kepi.

Jan Snoeren, lid van schutterij St. Paulus Vaals. Geboren 1 juni 1921 te Kaatsheuvel. Overleden te Heerlen op 4 februari 1999. Sinds 24 jaar was Jan Snoeren lid van de Vaalser schutterij. Hij was benoemd tot lid van verdienste omdat hij een grote bijdrage had geleverd aan de wederopbloei van de schutterij in de moeilijke jaren zeventig. In Vaals was hij algemeen bekend onder de naam "de arme tuinman". Hij was diverse jaren bestuurslid, waaronder circa 10 jaar secretaris. Ter voorbereiding op het zilveren jubileum had de schutterij voor hem een wereldlijke en kerkelijke onderscheiding aangevraagd. Voor de schutterij was hem niets te gek.

Zo ging hij met de tractor op alle wegen binnendoor op en neer naar Roermond om er voor de bouw van het schutterslokaal tegels à 5 cent per stuk op te halen, omdat die daar 't goedkoopst waren. Bovendien was Jan de afgevaardigde van Vaals die de begrafenis van de schutters in de Zuid-Limburgse Bond bezocht met zijn blauwe Volkswagenbus. Jan Snoren was vooral een vrolijke man. Zo liet hij op zijn gedachtenisprentje zetten:

"Hier ligt Jantje gezonken, heeft menig glaasje gedronken, heeft menig meisje gekust, God geef hem de eeuwige rust".

Want Jan was van mening dat een begrafenis of crematie, waarvan hij er velen had bezocht, geen droevig feest moest zijn. Zo werd tijdens zijn eigen crematie gespeeld: *"'t Leven is goed in het Brabantse land"*.

L.W.

Leo Verbeek, kolonel en oud-commandant en meer dan 50 jaar lid van St.-Gertrudis Amstenrade. Overleden op 25 februari op 76-jarige leeftijd.

In Memoriam Leo Verbeek

Onlangs is ons gewaardeerd lid Lei Verbeek overleden na een ziekbed van circa een half jaar. Hij was tot dan nog steeds actief lid van onze schutterij, hij liep nog steeds bij alle activiteiten de hele optocht mee. Op het laatste bondsschuttersfeest in 1998 in Sweikhuizen was hij nog de "Oudste Schutter". Wij riepen altijd "we hebben onze reserve Oudste Sjut ingezet" als Lei de prijs won, omdat dit normaal steeds voor ons lid Cep Roberts is gereserveerd.

50 jaar geleden werd Lei lid van schutterij St.-Gertrudis Amstenrade. Bij zijn aanmelding als lid werd Lei tamboer. Toen Lei naar Brunssum verhuisde, werd hij daar lid van schutterij St.-Gregorius de Grote, totdat schutterij St.-Gertrudis zonder commandant kwam te zitten. Het bestuur haalde Lei terug uit Brunssum en toen begon voor Lei een lange periode waarin hij ook meer bekendheid kreeg. Als commandant naast de groep heeft Lei zich jaren op voorbeeldige wijze van zijn taak gekweten. In deze periode heeft hij ook lange tijd een functie in het bestuur bekleed. In de laatste periode van zijn lidmaatschap was Lei officier. Ook deze functie heeft hij trouw en nauwgezet uitgevoerd tot en met het laatste bondsschuttersfeest in 1998.

Op maandag 1 maart hebben de schutterij St.-Gertrudis en vele afgevaardigden van de Schuttersbond St.-Gerardus Amstenrade, Lei met schutterseer begraven.

Voor ons als schutterij blijven nu nog slechts herinneringen aan een goed lid.

Bestuur schutterij St.-Gertrudis Amstenrade.

René Boesten, lid van St.-Gregorius de Grote Brunssum. Overleden op 28 februari op 57-jarige leeftijd.

John Meulenberg, lid van Stadssjötterie St. Leendert Uermond. John was in 1993 de eerste koning van de schutterij uit Urmond, in 1984 was hij prins van de carnavalsvereniging. Hij overleed in de leeftijd van 54 jaar op 2 maart 1999, Berg a/d Maas.

François Notermans, lid van schutterij St. Paulus Epen. François was zeer nauw bij het wel en wee van de Epense schutterij betrokken. Als jongeman had hij samen met zijn vader het schieten geleerd in Sippenaken (B.) In 1980 werd hij lid van de schietploeg van schutterij St. Paulus. Hij werd geweerdruager en ontwikkelde zich tot linkerguide. Al op 25-jarige leeftijd schoot hij in 1984 de koningsvogel af. Ook in 1985 eiste hij de koningseer voor zich op en hij stevende op het keizerschap af.

In Epen wordt degene keizer, die drie keer de koningsvogel afschiet en dat hoeft niet in opeenvolgende jaren te zijn. Elk jaar na 1985 had François dus de gelegenheid om keizer te worden. Hij deed het niet vanwege het verenigingsbelang. Aanvankelijk vond hij zichzelf te jong om keizer te worden, later had hij andere ambities. Als goede schutter legde hij zich namelijk toe op het schieten, schoot mee in het zestel en ging deel uitmaken van de schietmeestersploeg. Bovendien was hij actief in het bestuur van de schutterij. Toen Jo Mordang wegens ziekte terugtrad als voorzitter in de voorjaarsvergadering in 1998 nam François deze zware taak op zich. Mede dankzij zijn werk als accountant en belastingadviseur had hij een goede basis om de Epense schutterij te leiden. Tevens trad hij toe tot het kerkbestuur van St. Paulus' Bekerijng Epen. Het mocht echter niet baten. Ziekte maakte zich ook van hem meester. Hij vocht terug, leek erbovenop te komen, maar helaas. François Notermans overleed veel te vroeg op 39-jarige leeftijd op 3 maart 1999. In zijn afscheidsbrief die tijdens de uitvaartplechtigheid werd voorgelezen riep hij de Epenaren op om de verenigingen en de gemeenschap te steunen. Een hartelijke en enthousiaste schutterskamerad met een immer positieve instelling is te Epen met schutterseer begraven op zaterdag 6 maart.

L.W.

In memoriam Michiel aan den Boom

Op 7 maart is op 91-jarige leeftijd overleden Michiel aan den Boom. Michiel was 73 jaar lid van schutterij St.-Sebastianus Neer, ook wel de "Aoj Sjötte" genoemd. Michiel was een zeer actief lid, vele jaren was hij bestuurslid vervolgens 20 jaar voorzitter van onze schutterij. Dat hij het besturen niet van vreemden had, blijkt uit het feit dat zijn opa reeds voorzitter was van onze schutterij in de periode 1887-1918. Zijn vader was voorzitter van 1918-1945 en Michiel was voorzitter van 1945-1965. Michiel was ook mede-oprichter van de drumband van de schutterij. Voor zijn vele verdiensten werd hij in 1965 benoemd tot ere-voorzitter van de schutterij. In 1928, 1934 en 1935 was Michiel aan den Boom koning van schutterij St.-Sebastianus Neer. Op 11 maart hebben wij Michiel met schutterseer begraven.

W.G. Derikx, Secretaris.

Sjef Wolff, Generaal sinds 1996 en ruim 40 jaar lid van schutterij St.-Hubertus Schaesberg. In 1999 opgenomen in de Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de H. Sebastianus. Was werkzaam op het CBS te Heerlen. Overleden op 21 maart op de leeftijd van 55 jaar.

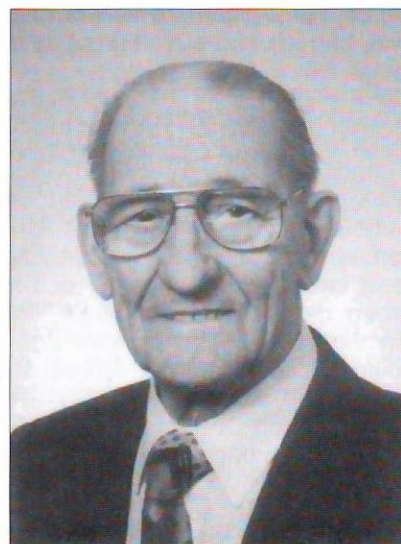

Jac Schlicher, erelid en 45 jaar lid van St.-Martinus Linne. Overleden op 22 maart in de leeftijd van 83 jaar.

Mr. Gerard Gerlach Paul Marie Tomlow, oud-bestuurslid van de Stichting Steun aan het Schutters- en Gildewezen. Notaris te Heerlen 1954-1981. Ridder in de orde van de H. Paus Silvester en in de orde van Oranje-Nassau. Commandeur in de orde van St. Lazarus van Jeruzalem. In 1954 stichtte hij het tegenwoordige notariskantoor Tomlow & Zeestraten. Van 1964 tot 1990 was hij jurylid bij het OLS. Van 1972 tot 1991 was hij lid van de S.A.S. Zoon Geert maakte in opdracht van de SAS een film, getiteld "De Rode Leeuw" van de Oud-Limburgse schuttersfeesten te Niel bij As en Schaesberg. Notaris Tomlow overleed op bijna 88-jarige leeftijd op 25 maart 1999, Heerlen.

Guus Ladenstein, oud-generaal van kon. St. Sebastianus Voerendaal. Werd in 1962 generaal, in 1970 tevens schietmeester. In 1978 won zijn zestel het OLS, waar twee van zijn zoons deel van uitmaakten. In 1980 droeg hij de schietmeestersfunctie over aan zijn zoon Wiel. In 1982 deed hij afstand van de generaalsrang. Hij overleed op 90-jarige leeftijd in maart 1999.

In Memoriam Mathieu Metten
Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van ons oudste lid dhr. Thieu Metten. Hij overleed op zaterdag 10 april j.l. in de gezegende leeftijd van 90 jaar.

Hij was 66 lid van schutterij "St. Michaël" Thorn. In die jaren heeft hij veel betekend voor onze schutterij. Zo was hij vele jaren de kastelein van ons verenigings-lokaal. Met name in de eerste jaren heeft hij veel in het werk gesteld voor ons toenmalig klaroenkorp. Wij zullen hem missen en wensen de familie veel sterkte toe om dit verlies te kunnen dragen.

Bestuur en leden van schutterij "St. Michaël" Thorn.

Pierre Geurts, ere-lid van St.-Martinus Asenray. Overleden op 10 april in de leeftijd van 82 jaar.
Zef Beugels, oud-officier van Kon. Schutterij St.-Lambertus Oirsbeek. Overleden op 8 mei op 86-jarige leeftijd.

SJUTTEFIEST IN BIERSEL (MOLENBEERSEL)

– door Lorejas –

Wie het zo heit waas as eine gek doe hubbe we in Biersel sjuttefiest gatj. Ge wetj het allemaol, doa waas get oet. Ze kwomen allemaol aaf. Heur vlag bie zich, mutsen op enne buks oppe nak. Innins begost het speul. Boes, zeet eine en doe allemaol aan hum. Ze bleven aan 't boezen.

Ich enne "Bontje" lepen os bie Tant Stien oet. Ze zaat aan ein teufelke cola te drinke met Bet vanne Perik. Waat ich verwacht haaj det kwaam auch. "Ha mie jungske, wie geiet en waat hubsten ei sjoon humpke aan en waat ein fijn slips, die heet waal ein hiel deil gekostj!..." "Mer Tant, zeg ich, zeetj ge hiej?" "Joa zeet ze, ich zeg, zeet ze, ick kost waat metgoan zeg ich, noa Biersel zeg ich tege miene mins. (Det is Nonk Ties). Mer joa zeeter, den hub ich kompenie zeeter. Want ich zeg ze konnen hum neet misse, zeet ze. Sjut alles aaf zeg ich mer, zeet ze. Doa steit innins Nonk Ties neven os op de "Bontje zien tien." "Merci zeet de Bontje, allemaol goot en waal menier, met die trukke, zoa geiter toch de gezelligheid get vanaaf." Ich kost mich neet bedene vanne lach met die Hollenjers, die verstoan zoa Bierseler kal neet. Nonk Ties haaj geine aom veur te lache want det gong mer van nonde.... van hiej en van euveral! Ich heel ter mien ore van toew "Gei beulke te krieg!" Det laag aan die nonde... se biks en aann zon en aan ich weit neet waat allemaol. En Tante Stien! Ze verwoord in heur gezicht! "Och, wat, zeg ich, det euverkumpj de beste nog waal." Doe ginge we.

De beste man wore aan 't kavele. En boeze! De't langste volheldj kriegtj den ierste pries. Met det kavele hub ich ins ein avonteur gatj. Joare geleje waas Wieje Perjan bie os aan 't oetereindoon wie ze oppe "Oaje Limburger" haaje motte kable. Ich met mien grootmoal terbiej: "Joa, zeg ich, wie de Engelse deeje". "Waat, zeet vader: je, die moeste toch kabel legge langs de weeg, det is toch auch kabele." Ich drukdje get oppe B en innegang: petat-snoets!! doa haaj ich kabel aan mien ore. Dobbels raak! Ich veuldje al mer gauw, mer miene kop stong er nog. "Neet aaf" zeg ich in mien eige half stil. Doa kwaam den den durdje sjeut. Nog neet aaf. Ich dacht in mien eige: "Zwieg mer!"

Uit: Geef Acht, soldatenblad Milac Molenbeersel, nr 47, september 1957.

INHOUDSOPGAVE

Artikel	pag
Colofon + Voorwoord	1
Europese actie voor onze schutters	2
De "vrouw onder de OLS-schietbomen"	3
De laatste bondsschuttersfeesten van deze eeuw	4
Loodproblematiek en kogelvanger: een tussentijdse beschouwing	5
Schutterijen op Internet	7
St.-Joseph Waubach	11
Geschiedenis en ontstaan van de Zuid-Limburgse Schuttersbond (Deel VIII - slot)	12
Krantenkoppen	13
OLS-1999 in Reuver	14
St.-Nicolaas uit Susteren organiseert 51e ZLF	18
Solistenconcours RK ZLSB	19
St.-Margaretha Ittervoort – overzicht 500 jaar	20
St.-Hubertus Ubachsberg	24
Viering 400-jarig bestaan Houthem	29
Schutterij St.-Lucie Nederweert 50 jaar	32
St.-Sebastianus Schinnen	35
St.-Sebastianus Eys	36
Graad Linssen 70 jaar actief in de schutterswereld	37
Onder de schietboom	38
Wij feliciteren	44
Wij gedenken	49
Sjuttefiest in Biersel (Molenbeersel)	52
Inhoudsopgave	52
Redactie + correspondenten	52

REDACTIE EN CORRESPONDENTEN

- ★ Hoofdredacteur: Wim Pijpers Brouwerslaan 25 6093 GG Heythuysen; Tel. 0475-492868, fax 0341-476042.
- ★ Piet Hermans Hegstraat 13 6001 EW Weert; Tel. 0495-544548.
- ★ Jean-Pierre Schobben Justus van Maurikstraat 37E 6416 EH Heerlen; Mob. tel 06-53952854. E-mail: jps@hvision.nl.
- ★ Werner Smet Nachtegalenlaan 84 3650 Rotem; Tel. 089-868782.
- ★ Jos Thomassen Eikenlaan 32 3630 Maasmechelen; Tel. 089-767789.
- ★ Cor Voorter Maj. Evanslaan 1 6114 KR Susteren; Tel. 046-4491539.
- ★ Drs. Jean Walraven Borgeind 21 6041 AP Roermond; Tel. 0475-318124.
- ★ Drs. Luc Wolters Dr. Schweitzerstraat 4 6369 XL Simpelveld; Tel. 045-5442585.
- ★ Correspondent Schuttersbond E.M.M.: H. Caris Exaten 12 6002 UK Weert; Tel. 0495-524310.
- ★ Correspondente Schuttersbond St.-Gerardus Amstenrade: Yvonne van de Wall Antoniusstraat 84 6166 XL Geleen; Tel. 046-4755123.

HANSEN DRANKEN BV

Veestraat 6
6067 AS Linne

Postbus 7726
6067 ZG Linne

Tel. (0031) 0475-465300

Fax (0031) 0475-465080

Email: hansen.dranken@wxs.nl

Hoofdsponsor OLS-1999

**Voor al uw feesten
groot of klein:**

**HANSEN
EVENEMENTEN**

LIMBURGSE BIER SPECIALITEITEN
VAN DE MERGELLANDBROUWERIJ

**GULPENER
SJOES**

LIMBURGS
'KONINGSPAAR